

Od: [Wojciech Kupka](#)
Do: [legislacja](#); [opzz](#); [biuro](#); [recepcja](#); [sekretariat](#); [zrp](#); [instytut](#); [biuro](#); [biuro](#)
Dw: [Michał Nowosielski](#); [Kamil Kopec](#)
Temat: Konsultacje dot. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy zapewniające bezpieczne i zrównoważone dostawy surowców krytycznych.
Data: poniedziałek, 8 maja 2023 08:06:56
Zalaczniki: [Projekt rozporządzenia ustanawiającego ramy zapewniające bezpieczne i zrównoważone dostawy surowców krytycznych PL.doc](#)
[Streszczenie oceny skutków projektu.docx](#)
[Zalaczniki do projektu rozporządzenia.doc](#)

Szanowni Państwo,

Departament Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej Państwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, zaprasza wszystkich zainteresowanych na konsultacje społeczne w poniższym zakresie:

"Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy zapewniające bezpieczne i zrównoważone dostawy surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, 2018/1724 i (UE) 2019/102".

W załączeniu projekt rozporządzenia wraz z załącznikami.

CZYM SĄ SUROWCE KRYTYCZNE

Surowce krytyczne mają kluczowe znaczenie dla transformacji energetycznej, ekologicznej i cyfrowej, a także dla innych priorytetów UE, takich jak odporność i bezpieczeństwo UE. Są niezbędnymi składnikami zielonych technologii, jak również mają zastosowanie w technologiach cyfrowych. Mają kluczowe znaczenie dla przemysłu energetycznego, odnawialnych źródeł energii (OZE), obronnego, transportowego i medycznego. Obecny kontekst rosnącego światowego popytu i rosnącej niestabilności geopolitycznej stwarza potrzebę wzmocnienia wysiłków służących zapewnieniu bezpieczeństwa ich dostaw dla gospodarki UE.

W Deklaracji Wersalskiej przyjętej przez przywódców UE w marcu 2022 r. wezwano do zabezpieczenia dostaw surowców krytycznych do UE. Wskazano, że dostawy surowców krytycznych do UE powinny być zapewnione za pomocą partnerstw strategicznych, analizując strategiczne gromadzenie zapasów oraz promując gospodarkę o obiegu zamkniętym i efektywne gospodarowanie zasobami. Podobnie Parlament Europejski w swojej rezolucji z listopada 2021 r. wezwał do przyjęcia strategii UE w zakresie surowców krytycznych.

PROJEKT ROZPORZĄDZENIA UE O SUROWCACH KRYTYCZNYCH

Głównym celem nowego aktu prawnego jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie ram zapewniających UE dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych. Ponadto rozporządzenie ma na celu:

- poprawie zdolności UE do monitorowania i ograniczania obecnego i przyszłego ryzyka zakłóceń w dostawach surowców krytycznych,
- dywersyfikację przywozu surowców strategicznych do UE w celu zmniejszenia zależności strategicznych,
- wzmocnienie różnych etapów europejskiego łańcucha wartości surowców strategicznych,
- zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych na jednolitym rynku, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska, poprzez poprawę ich obiegu zamkniętego i zrównoważonego charakteru.

W rozporządzeniu określono, aby do 2030 roku, co najmniej 10% rocznego zużycia wskazanych surowców strategicznych UE było wydobywane w Unii; co najmniej 40% ich rocznego unijnego zużycia pochodziło w ramach przetwarzania w UE; co najmniej 15% ich rocznego zużycia unijnego pochodziło z recyklingu; import z jednego państwa trzeciego dla każdego surowca strategicznego nie może wynosić więcej niż 65 % rocznej konsumpcji UE. Kluczowym

elementem rozporządzenia jest lista surowców strategicznych i krytycznych dla UE oraz propozycja wprowadzenia projektów strategicznych, które otrzymają specjalną ścieżkę pozyskania pozwoleń, w tym koncesji i decyzji środowiskowych. W rozporządzeniu wskazano również mechanizm monitorowania łańcuchów dostaw surowców, środki dotyczące odpadów wydobywczych w celu odzyskania surowców krytycznych oraz prowadzenia baz danych. Dokument określa również sprawozdawczość dotyczącą zapasów strategicznych wraz z ich koordynacją w UE.

Uprzejmie proszę o przekazanie uwag w terminie do **11 maja br.** na adres wojciech.kupka@mos.gov.pl oraz kamil.kopec@mos.gov.pl.

--

Z poważaniem,

Wojciech Kupka

Główny specjalista
Departament Nadzoru Geologicznego i Polityki Surowcowej
Chief specialist
Department of Geological Supervision and Raw Materials Policy

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Ministry of Climate and Environment of Poland

tel. (+48) 797 968 847

**Ministerstwo
Klimatu i Środowiska**

<https://www.gov.pl/web/climate>

Ta wiadomość pocztowa i wszelkie załączone do niej pliki są poufne i podlegają ochronie prawnej. Jeśli nie jest Pani/Pan jej prawidłowym adresatem, jakiegokolwiek jej ujawnienie, reprodukcja, dystrybucja lub inne rozpowszechnienie, są ściśle zabronione. Jeśli otrzymała Pani/otrzymał Pan niniejszą wiadomość wskutek pomyłki, proszę o niezwłoczne powiadomienie nadawcy i usunięcie otrzymanych informacji.

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.3.2023 r.
COM(2023) 160 final

2023/0079 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw
surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE)
2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} - {SWD(2023) 161 final} -
{SWD(2023) 162 final}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Surowce znajdują się na początku wszystkich przemysłowych łańcuchów wartości. W niniejszym rozporządzeniu skoncentrowano się na surowcach nieenergetycznych i nierolnych, które są istotne dla gospodarki UE, a których dostawy obarczone są wysokim ryzykiem. Te surowce krytyczne są często niezbędne w wielu różnych strategicznych sektorach, między innymi w sektorze energii ze źródeł odnawialnych, przemyśle cyfrowym, sektorze kosmicznym i obronnym oraz sektorze opieki zdrowotnej. Jednocześnie wydobycie i przetwarzanie surowców krytycznych – w zależności od stosowanych metod i procesów – może mieć negatywny wpływ na środowisko oraz skutki społeczne.

W przypadku surowców krytycznych UE jest uzależniona prawie wyłącznie od przywozu. Dostawcy tych surowców – zarówno na etapie wydobycia, jak i przetwarzania – są często bardzo skoncentrowani w niewielkiej liczbie państw trzecich. Na przykład 97 % magnezu UE pozyskuje w Chinach. Metale ciężkie ziem rzadkich, wykorzystywane w magnesach trwałych, są poddawane procesowi rafinacji wyłącznie w Chinach. 63 % światowego kobaltu – wykorzystywanego w bateriach – wydobywa się w Demokratycznej Republice Konga, natomiast 60 % jest poddawane procesowi rafinacji w Chinach. Taka koncentracja naraża UE na znaczne ryzyko związane z dostawami. Istnieją precedensowe przypadki państw, które wykorzystują swoją silną pozycję dostawcy surowców krytycznych przeciwko państwom kupującym, na przykład wprowadzając ograniczenia wywozowe.

Przewiduje się, że – wraz z globalnym przejściem na energię ze źródeł odnawialnych oraz transformacją cyfrową naszych gospodarek i społeczeństw – w nadchodzących dziesięcioleciach popyt na niektóre z tych surowców krytycznych szybko wzrośnie. Światowy popyt na lit wykorzystywany do produkcji baterii do celów mobilności i magazynowania energii ma wzrosnąć do 2050 r. nawet 89-krotnie. Do 2050 r. spodziewany jest sześć- lub siedmiokrotny wzrost popytu w UE na metale ziem rzadkich, z których wytwarzane są magnesy trwałe stosowane w turbinach wiatrowych lub pojazdach elektrycznych. Zgodnie z przewidywaniami popyt w UE na gal, wykorzystywany do produkcji półprzewodników, wzrośnie do 2050 r. 17-krotnie. Prognozowany wzrost popytu można w pewnym stopniu ograniczyć dzięki zastępowaniu materiałów oraz zwiększaniu efektywności ich wykorzystywania i obiegu zamkniętego, jednak nie należy się spodziewać, że zabiegi te doprowadzą do odwrócenia tej tendencji. Istnieje ryzyko, że obecne i planowane zdolności nie zaspokoją więcej niż 50 % prognozowanego popytu na kobalt, a zgodnie z przewidywaniami wzrost popytu na metale ziem rzadkich w przyszłości będzie większy niż wzrost zdolności¹. Wiele krajów przyjęło w związku z tym politykę aktywnego zabezpieczania swoich dostaw surowców krytycznych, co doprowadziło do zwiększenia konkurencji o zasoby.

Zakłócenia dostaw podstawowych towarów podczas kryzysu związanego z COVID-19 oraz kryzysu energetycznego wywołanego rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie uwiaryściły strukturalne zależności UE od dostaw oraz ich potencjalnie szkodliwe skutki w czasach kryzysu. Kluczowe znaczenie surowców krytycznych dla transformacji

¹ Carrara, S. i in. *Supply chain analysis and material demand forecast in strategic technologies and sectors in the EU – A foresight study* [Analiza łańcucha dostaw i prognoza popytu na materiały w technologiach i sektorach strategicznych w UE – prognoza], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2023, doi:10.2760/386650, JRC132889.

ekologicznej i cyfrowej oraz dla zastosowań obronnych i kosmicznych oznacza, że zakłócenia ich dostaw miałyby znaczące negatywne skutki dla przemysłu w UE. Naraziłoby to na niebezpieczeństwo funkcjonowanie jednolitego rynku i zaszkodziło konkurencyjności UE, a jednocześnie stanowiłoby zagrożenie dla istniejących miejsc pracy oraz tworzenia nowych miejsc pracy oraz wpłynęło na warunki pracy i płace. Ponadto w przypadku braku bezpieczeństwa dostaw surowców krytycznych Unia nie będzie w stanie osiągnąć swojego celu, jakim jest ekologiczna i cyfrowa przyszłość.

Zarówno Inicjatywa na rzecz surowców z 2008 r., jak i plan działania w sprawie surowców krytycznych z 2020 r. zapewniły ramy dla inicjatyw mających na celu analizę oceny krytyczności różnych surowców, międzynarodowej dywersyfikacji, badań naukowych i innowacji oraz rozwoju zdolności produkcyjnych w zakresie surowców krytycznych w UE. Wprowadzone środki pomagają zapewnić większe bezpieczeństwo dostaw. Na przykład partnerstwa strategiczne nawiązane z państwami trzecimi, jak przewidziano w planie działania, pomagają w dywersyfikacji źródeł dostaw surowców przez dalsze łączenie unijnych łańcuchów wartości surowców z łańcuchami wartości bogatych w zasoby państw trzecich.

Działania nieregulacyjne okazują się jednak niewystarczające, aby zapewnić UE dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych. Obecnie brak jest ram regulacyjnych mających na celu strukturalne zmniejszenie ryzyka związanego z dostawami szeregu surowców krytycznych. Po pierwsze, wobec braku wspólnych ram zapewniających odporność i przygotowanie podmiotów gospodarczych na pojawiające się problemy przemysł pozostaje nadmiernie narażony na ryzyko zakłóceń dostaw. Po drugie, niewykorzystany pozostaje potencjał UE pod względem zwiększenia zdolności w zakresie wydobywania, przetwarzania czy recyklingu. We wszystkich państwach członkowskich wiedza o złożach mineralnych często sięga czasów, gdy surowce krytyczne nie były tak poszukiwanymi zasobami jak obecnie. Główne przeszkody w rozwoju projektów dotyczących surowców krytycznych stanowią niejednokrotnie: utrudniony dostęp do finansowania, długie i złożone procedury wydawania pozwoleń, brak akceptacji społecznej oraz potencjalne problemy środowiskowe. Po trzecie, przepisy dotyczące gospodarowania odpadami nie stwarzają wystarczających zachęt do poprawy obiegu zamkniętego surowców krytycznych ani do rozwoju rynku surowców wtórnych. Ponadto brak jest wystarczających zachęt do zgłaszania i ograniczania negatywnego wpływu na środowisko surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu na rynku UE.

W tym kontekście niniejszy wniosek ma następujące cele:

- wzmocnienie poszczególnych etapów europejskiego łańcucha wartości surowców krytycznych;
- dywersyfikacja przywozu surowców krytycznych do UE w celu zmniejszenia strategicznych zależności;
- zwiększenie zdolności UE do monitorowania i ograniczania ryzyka zakłóceń dostaw surowców krytycznych;
- zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych na jednolitym rynku przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska w drodze poprawy ich obiegu zamkniętego i zwiększenia zrównoważonego charakteru.

Niniejsze uzasadnienie związane jest wyłącznie z niniejszym wnioskiem dotyczącym rozporządzenia. Wyjaśnienia dotyczące ogólnej strategicznej wizji wzmocnienia europejskich dostaw surowców krytycznych dzięki podjęciu działań w UE i poza nią przedstawiono w komunikacie towarzyszącym niniejszemu wnioskowi.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Niniejszy wniosek jest spójny ze strategią przedstawioną w Europejskim Zielonym Ładzie oraz z Europejskim prawem o klimacie. Niniejszy wniosek ma pomóc wyposażyć UE w zdolności potrzebne do osiągnięcia jej celów w zakresie produkcji energii ze źródeł odnawialnych, rozwoju strategicznych technologii produkcji, takich jak półprzewodniki, oraz do osiągnięcia celów w zakresie neutralności klimatycznej.

Niniejszy wniosek stanowi odpowiedź na przyjętą przez Radę Europejską Deklarację wersalską z 2022 r., w której podkreślono strategiczne znaczenie surowców krytycznych dla zagwarantowania otwartej strategicznej autonomii UE i suwerenności europejskiej. Jest on także spójny z rezolucją Parlamentu Europejskiego z listopada 2021 r. w sprawie strategii UE na rzecz surowców krytycznych oraz z wnioskami z Konferencji w sprawie przyszłości Europy. Wreszcie, niniejsze rozporządzenie służy realizacji zobowiązania do zmniejszenia zależności UE od surowców krytycznych, które przewodnicząca Ursula von der Leyen podjęła w swoim orędziu o stanie Unii z 2022 r. Cel ten można osiągnąć dzięki dywersyfikacji i zapewnieniu zrównoważonych krajowych dostaw surowców krytycznych poprzez określenie projektów strategicznych w całym łańcuchu dostaw oraz tworzenie rezerw strategicznych. Zanim zapowiedziano akt w sprawie surowców krytycznych, w planie REPowerEU oraz we wspólnym komunikacie w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań zapowiedziano w maju 2022 r. wniosek ustawodawczy w sprawie surowców krytycznych.

Podczas gdy w niniejszym wniosku skoncentrowano się na budowaniu zdolności UE do dostarczania surowców krytycznych, w komunikacie towarzyszącym niniejszemu wnioskowi przedstawiono objaśnienia podstawowej strategii zabezpieczenia dostaw dla sektora surowców krytycznych, która obejmuje środki nieregulacyjne mające na celu dywersyfikację dostaw zewnętrznych spoza UE, a także pobudzenie badań naukowych i innowacji oraz zwiększenie umiejętności. Do projektu rozporządzenia dołączono wyniki przeprowadzonej przez Komisję oceny krytyczności, odpowiednie zestawienia surowców krytycznych i strategicznych (zob. szczegółowe wyjaśnienie na s. 15), których dotyczy niniejszy wniosek, oraz najnowszą prognozę. Niniejszy wniosek został przedstawiony wraz z aktem w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie, który – jak ogłoszono w komunikacie pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” – będzie stanowił wsparcie przemysłowej produkcji kluczowych technologii w UE.

Niniejszy wniosek jest spójny z komunikatem Komisji z maja 2021 r. zawierającym aktualizację strategii przemysłowej UE z 2020 r., w którym określono obszary strategicznych zależności, które mogą prowadzić do podatności na zagrożenia. Dwa kolejne szczegółowe przeglądy zawierały dalszą analizę źródeł strategicznych zależności – pierwszy z nich dotyczył (między innymi) surowców krytycznych w ujęciu ogólnym, a drugi – metali ziem rzadkich i magnezu.

Mimo że przed niniejszym rozporządzeniem nie istniały żadne ramy regulacyjne mające na celu zabezpieczenie dostaw surowców krytycznych, niniejszy wniosek jest spójny z wcześniejszymi europejskimi strategiami dotyczącymi surowców krytycznych. Po pierwsze, niniejsze rozporządzenie opiera się na ocenie krytyczności, aktualizowanej co 3 lata, począwszy od inicjatywy z 2008 r., która zawiera informacje na temat surowców krytycznych i zależności UE od tych surowców. Po drugie, uzupełnia ono i wzmacnia inicjatywę podjętą w następstwie planu działania z 2020 r. Ustanowiono w nim także ramy wspierania projektów w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych, opierając się na pracach europejskiego sojuszu na rzecz surowców. Wniosek opiera się także na unijnych zasadach dotyczących

zrównoważonych surowców, których celem jest ujednolicenie sposobu rozumienia przez państwa członkowskie kwestii zrównoważonego wydobycia i przetwarzania.

Ponadto – zgodnie z planem działania z 2021 r. na rzecz synergii między przemysłem cywilnym, obronnym i kosmicznym – Komisja tworzy obserwatorium technologii krytycznych. Obserwatorium zapewni identyfikację, monitorowanie i ocenę technologii krytycznych dla sektora cywilnego, obronnego i kosmicznego, ich potencjalnych zastosowań i związanych z nimi łańcuchów wartości i dostaw, w tym strategicznych zależności i słabych punktów.

Ponadto Komisja opracowała prognozę, w ramach której oceniono przyszłe potrzeby Unii Europejskiej w odniesieniu do surowców krytycznych oraz potencjalne wąskie gardła w łańcuchu dostaw w kluczowych technologiach i sektorach strategicznych. W sprawozdaniu prognozuje się bezprecedensowy wzrost popytu na kluczowe materiały niezbędne do przeprowadzenia udanej dwójakiej transformacji oraz do realizacji unijnych programów obronnych oraz lotniczych i kosmicznych.

Niniejszy wniosek jest spójny z pozostałymi przepisami dotyczącymi surowców krytycznych. Na przykład jest on spójny z rozporządzeniem w sprawie minerałów z regionów ogarniętych konfliktami², w którym dla importerów cyny, tantalu, wolframu i złota przewidziano wymóg ustanowienia i wdrożenia polityki w zakresie należytej staranności w odniesieniu do wpływu konfliktów zbrojnych na prawa człowieka oraz praw pracowniczych w całym łańcuchu wartości.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Biorąc pod uwagę obecność surowców krytycznych w wielu przemysłowych łańcuchach wartości oraz cechy charakterystyczne poszczególnych etapów łańcucha wartości surowców krytycznych, takich jak wydobycie, przetwarzanie lub recykling, istotne znaczenie ma szereg zbiorów europejskich strategii politycznych i prawodawstwa.

Po pierwsze, unijne przepisy dotyczące ochrony środowiska obejmują procedury wydawania zezwoleń na projekty dotyczące surowców, w tym surowców krytycznych, w całym łańcuchu wartości. Proponowane rozporządzenie będzie stosowane bez uszczerbku dla unijnych przepisów dotyczących ochrony przyrody, w tym dyrektywy 2011/92/UE³ w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, dyrektywy 2010/75/UE⁴ w sprawie emisji przemysłowych, dyrektywy 92/43/EWG⁵ w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywy 2009/147/WE⁶ Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony dzikiego ptactwa i dyrektywy 2000/60/WE⁷ Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie polityki

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/821 z dnia 17 maja 2017 r. ustanawiające obowiązki w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw unijnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka (Dz.U. L 130 z 19.5.2017, s. 1).

³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (tekst jednolity) (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

⁵ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

⁷ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

wodnej⁸. Niniejszy wniosek ma na celu usprawnienie i zwiększenie przewidywalności krajowych procedur wydawania zezwoleń, zapewniając zgodność projektów z przepisami UE dotyczącymi ochrony przyrody, bez uszczerbku dla skutecznego stosowania jego przepisów.

Po drugie, unijne ramy dotyczące odpadów regulują kwestie zbierania, ograniczania, recyklingu i przetwarzania odpadów, w tym strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne. Zgodnie z dyrektywą w sprawie odpadów wydobywczych⁹ każdy operator odpowiedzialny za gospodarowanie odpadami wydobywczymi (tj. odpadami powstałymi w wyniku działalności górniczej) musi uzyskać zezwolenie. Niniejszy wniosek uzupełni ten wymóg, nakładając na operatorów (w przypadku obecnie działających obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) oraz państwa członkowskie (w przypadku zamkniętych i nieczynnych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych) obowiązek analizy potencjału odzysku surowców krytycznych w odpadach wydobywczymi. Dyrektywa ramowa w sprawie odpadów¹⁰ dotyczy odpadów ogółem i nakłada się w niej na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia środków służących zapobieganiu wytwarzaniu odpadów, w szczególności produktów zawierających surowce krytyczne. Dyrektywa w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego¹¹ zawiera przepisy mające na celu propagowanie przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych form odzysku odpadów ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego, aby przyczynić się do wydajnego wykorzystywania zasobów oraz do odzyskiwania surowców wtórnych, w tym surowców krytycznych. Prowadzony jest wspólny przegląd dyrektywy 2000/53/WE¹² w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji w związku z dyrektywą 2005/64/WE¹³ dotyczącą homologacji typu pojazdów mechanicznych pod względem ich przydatności do ponownego użycia, zdolności do recyklingu i odzysku, mający na celu zmniejszenie ilości odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji i ich części oraz zwiększenie obiegu zamkniętego zarówno pojazdów konwencjonalnych, jak i elektrycznych, które zawierają znaczne ilości surowców krytycznych. Inicjatywa ustawodawcza oparta na tym przeglądzie uzupełni horyzontalne wymagania dotyczące zdolności do recyklingu zawarte w niniejszym rozporządzeniu dzięki wprowadzeniu bardziej szczegółowych wymogów mających na celu poprawę zdolności do recyklingu magnesów trwałych w pojazdach, co ułatwi przetwarzanie ich odpadów i recykling.

⁸ Dyrektywa 2008/56/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiająca ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej) (Dz.U. L 164 z 25.6.2008, s. 19).

⁹ Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE – Oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15).

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) (wersja przekształcona) Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38).

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji – Oświadczenia Komisji (Dz.U. L 269 z 21.10.2000, s. 34).

¹³ Dyrektywa 2005/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. dotycząca homologacji typu pojazdów mechanicznych pod względem ich przydatności do ponownego użycia, zdolności do recyklingu i odzysku oraz zmieniająca dyrektywę Rady 70/156/EWG.

Po trzecie, klasyfikacja zagrożeń przewidziana w rozporządzeniu 1272/2008/WE w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin¹⁴ oraz środki zmniejszające ryzyko przewidziane w rozporządzeniu 1907/2006/WE¹⁵ w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) służą zapewnieniu bezpieczeństwa chemikaliów i produktów zawierających chemikalia w UE, co ma bardzo istotne znaczenie w przypadku surowców krytycznych. W tym względzie w unijnej strategii w zakresie chemikaliów na rzecz zrównoważoności¹⁶ określono działania niezbędne do lepszej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska w ramach ambitnego podejścia dążącego do stworzenia środowiska wolnego od toksyn pod względem bezpieczeństwa chemicznego, zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem. Obejmuje to zmniejszenie ryzyka i zastępowanie najbardziej niebezpiecznych chemikaliów w produktach konsumenckich i specjalistycznych. W strategii tej uznano także potrzebę umożliwienia stosowania tych najbardziej szkodliwych chemikaliów, gdy jest to nieodzowne dla społeczeństwa. W wielu przypadkach będzie to dotyczyło również stosowania surowców krytycznych.

Po czwarte, obecność surowców krytycznych w wielu przemysłowych łańcuchach wartości oraz cechy charakterystyczne poszczególnych etapów łańcucha wartości surowców krytycznych wymagają potencjału ludzkiego, między innymi przez zapewnienie odpowiedniej i wykwalifikowanej siły roboczej w celu wsparcia branży. Gwarantuje to w szczególności ochrona miejsc pracy oraz tworzenie nowych wysokiej jakości miejsc pracy w celu zaspokojenia potrzeb siły roboczej w sektorze na wszystkich etapach przemysłowych łańcuchów wartości, które są kluczowe dla zapewnienia sprawiedliwej transformacji ekologicznej oraz bezpieczeństwa i dostaw surowców krytycznych, jak również konkurencyjności sektora. Zgodnie z celami planu REPowerEU i Europejskiego Zielonego Ładu zalecenie Rady z dnia 16 czerwca 2022 r.¹⁷ w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej zawiera kompleksowe wytyczne dotyczące polityki w zakresie opracowania strategii politycznej mającej na celu zapewnienie ochrony miejsc pracy, w tym warunków pracy i płac, a także wspieranie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w całym ekosystemie przemysłowym i przemysłowych łańcuchach wartości, w tym przez wspieranie podnoszenia kwalifikacji i zmiany kwalifikacji siły roboczej w celu dopasowania do potrzeb na sektorowym rynku pracy oraz przez konsultacje z partnerami społecznymi w drodze dialogu społecznego.

Co więcej, inicjatywa ta jest również spójna z:

- dyrektywą 2007/2/WE¹⁸ ustanawiającą infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE), której celem jest zapewnienie zgodności infrastruktur informacji przestrzennej stworzonych przez państwa członkowskie i możliwości ich stosowania w kontekście europejskim i transgranicznym, oraz

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz.U. L 353 z 31.12.2008, s. 1).

¹⁵ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

¹⁶ COM(2020) 667 final.

¹⁷ Zalecenie Rady z dnia 16 czerwca 2022 r. w sprawie zapewnienia sprawiedliwej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej, 2022/C 243/04 (Dz.U. C 243 z 27.6.2022, s. 35).

¹⁸ Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

- rozporządzeniem (UE) 2020/852¹⁹ w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje (rozporządzeniem w sprawie systematyki).

Jeżeli chodzi o instrumenty międzynarodowe, niniejszy wniosek jest spójny z:

- międzynarodowymi zobowiązaniami handlowymi UE i wspólną polityką handlową UE. Komunikat załączony do niniejszego rozporządzenia obejmuje środki mające na celu wzmocnienie i dywersyfikację unijnych zewnętrznych dostaw surowców krytycznych ze źródeł międzynarodowych bez podważania zasad handlu i konkurencji międzynarodowej;
- zaktualizowaną polityką UE wobec Arktyki, opublikowaną w 2021 r., której celem jest pomoc w zachowaniu Arktyki jako regionu pokojowej współpracy, przeciwdziałanie skutkom zmiany klimatu oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju regionów arktycznych z korzyścią dla społeczności arktycznych, zwłaszcza ludności rdzennej, oraz przyszłych pokoleń;
- wspólnym komunikatem Komisji i Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa w sprawie strategii Global Gateway, w szczególności w odniesieniu do prowadzenia partnerstw strategicznych Unii z państwami trzecimi.
- Wysoki przedstawiciel będzie w pełni wypełniał swoją rolę i współpracował w celu zapewnienia spójności działań zewnętrznych UE z jej innymi politykami.

Rozporządzenie zapewni również spójność z innymi aktualnymi wnioskami:

- rozporządzenie jest spójne z rozporządzeniem w sprawie baterii²⁰, które zawiera przepisy szczegółowe dotyczące surowców krytycznych w bateriach wprowadzanych do obrotu na jednolitym rynku, natomiast celem niniejszego rozporządzenia jest zwiększenie zdolności UE do dostarczania tych surowców oraz zwiększenie przejrzystości i dostępności informacji na temat ich śladu środowiskowego po wprowadzeniu na jednolity rynek UE. Jest to zgodne z podobnym podejściem polegającym na stopniowym wprowadzaniu obowiązków dotyczących śladu środowiskowego;
- rozporządzenie stanowi uzupełnienie wniosku dotyczącego dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju²¹. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju może objąć przedsiębiorstwa wykorzystujące surowce krytyczne, gwarantując, że odpowiednio zajmą się one niekorzystnym wpływem ich działalności i łańcuchów wartości na prawa człowieka i środowisko, ale nie wprowadzono w nim wymogu przedstawiania informacji na temat śladu środowiskowego surowców krytycznych. W stosownych przypadkach obliczenie śladu środowiskowego każdego surowca zgodnie z rozporządzeniem w sprawie

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (PE/20/2020/INIT).

²⁰ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie baterii i zużytych baterii, uchylającego dyrektywę 2006/66/WE i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 (COM(2020) 798 final).

²¹ Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zmieniającej dyrektywę (UE) 2019/1937 (COM(2022) 71 final).

surowców krytycznych mogłoby przyczynić się do skutecznego wdrożenia polityki należytej staranności;

- wzmacniając odporność i gotowość przemysłu europejskiego w odniesieniu do surowców krytycznych, rozporządzenie stanowi uzupełnienie nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku, który umożliwia Komisji w trybie podwyższonej czujności lub w trybie sytuacji nadzwyczajnej uruchomienie ukierunkowanych środków w przypadku zagrożenia lub zakłócenia dostaw towarów o znaczeniu strategicznym, które mogą obejmować surowce krytyczne;
- rozporządzenie gwarantuje również, że producenci kluczowych technologii wspieranych w ramach aktu w sprawie czipów lub aktu w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie mogą liczyć na bezpieczne i zrównoważone dostawy surowców krytycznych.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

Podstawę prawną niniejszego rozporządzenia stanowi art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, który umożliwia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przyjmowanie środków mających na celu ustanowienie i zapewnienie dobrego funkcjonowania jednolitego rynku.

Rozporządzenie ma na celu zapewnienie bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych dla UE. Bez takich działań obecne tendencje w zakresie podaży i popytu prawdopodobnie stworzą poważne i strukturalne ryzyko zakłóceń dostaw szeregu surowców krytycznych. Ponieważ są one niezbędne do funkcjonowania wielu sektorów strategicznych, należy zająć się potencjalnymi zakłóceniami dostaw, aby zapewnić stabilność rynków europejskich. Wystąpienie zakłóceń dostaw oraz związanych z nimi niedoborów i wahań cenowych prawdopodobnie doprowadziłoby do podjęcia jednostronnych działań na szczeblu krajowym w celu zaradzenia ich skutkom. Choć takie działania są co do zasady uzasadnione, to w przypadku nieskoordynowania mogą prowadzić do zakłócenia konkurencji i powstania wewnętrznych ograniczeń swobodnego przepływu towarów.

Dzięki wprowadzeniu skoordynowanych działań mających na celu strukturalne zmniejszenie prawdopodobieństwa wystąpienia zakłóceń dostaw, w tym działań mających na celu wzmocnienie dostaw krajowych oraz monitorowanie ryzyka i gotowości, niniejsza inicjatywa przyczyni się do zapewnienia dobrego funkcjonowania jednolitego rynku:

- wyznacza ona wspólne cele i wspólną definicję surowców krytycznych i strategicznych;
- ustanawia się w niej wspólne i spójne podejście do zwiększania europejskich możliwości w zakresie surowców krytycznych dzięki zapewnieniu i koordynacji wsparcia na rzecz projektów strategicznych, tym samym przyczyniając się do zapobiegania potencjalnym zakłóceniom konkurencji i fragmentacji rynku, które mogłyby wynikać z nieskoordynowanych działań wspierających, oraz umożliwiając przedsiębiorstwom zajmującym się surowcami działającym na rynku wewnętrznym zachowanie równych szans;
- wprowadza się w niej środki monitorowania ryzyka i gotowości, zapewniając przedsiębiorstwom dostęp do podobnych informacji w zakresie monitorowania ryzyka na całym rynku wewnętrznym oraz zharmonizowanych środków gotowości;

- służy ona harmonizacji wymogów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów zawierających magnesy trwałe (w odniesieniu do zdolności magnesów do recyklingu i zawartości materiałów z recyklingu w tych magnesach) oraz produktów zawierających surowce krytyczne (w odniesieniu do deklaracji dotyczącej ich śladu środowiskowego), zapobiegając w ten sposób ograniczeniom wewnętrznym i pomagając w zapewnieniu swobodnego przepływu towarów.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Same państwa członkowskie nie są w stanie skutecznie zrealizować celów niniejszego rozporządzenia. Po pierwsze, zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie surowców krytycznych nie byłoby efektywne na poziomie krajowym na przykład ze względu na brak występowania złóż geologicznych w poszczególnych państwach członkowskich, skalę wymaganych inwestycji oraz znaczne korzyści skali, które są niezbędne do tego, aby stać się konkurencyjnym na światowym rynku surowców. Po drugie, w przypadku braku koordynacji działań i współpracy między państwami członkowskimi a Komisją w celu zwiększenia monitorowania ryzyka związanego z dostawami oraz gotowości na wypadek zagrożeń podejmowane wysiłki prawdopodobnie będą się powielać, co doprowadzi do braku efektywności. Proponowane ramy prawne powinny umożliwiać bardziej efektywny podział zadań oraz gromadzenie i udostępnianie istotnych informacji.

Środki określone w niniejszym rozporządzeniu nie byłyby tak skuteczne, gdyby zostały wdrożone przez państwa członkowskie działające samodzielnie, ponieważ problemy, do których te środki mają zastosowanie, dotyczą całego jednolitego rynku. Nie są one ograniczone do pojedynczych państw członkowskich ani ich podzbiorów, ale odnoszą się do bazy przemysłowej UE jako całości. Ponadto niewielkie jest prawdopodobieństwo, że podejście realizowane na poziomie państw członkowskich będzie wystarczające do zaspokojenia potrzeb łańcuchów dostaw ściśle powiązanych w ramach jednolitego rynku.

Władze państw członkowskich są i pozostaną wyłącznie odpowiedzialne za wydawanie pozwoleń na realizację projektów strategicznych, z zastrzeżeniem przepisów proceduralnych określonych w niniejszym wniosku. Państwa członkowskie będą zatem mogły zapobiec przyznaniu statusu strategicznego projektowi, który byłby realizowany na ich terytorium.

- **Proporcjonalność**

Proponowane środki nie wykraczają poza zakres konieczny do zabezpieczenia dostaw surowców krytycznych. Działania na poziomie unijnym przynoszą wyraźną wartość dodaną ze względu na skalę, pilność i zakres niezbędnych działań:

- Środki dotyczące projektów strategicznych skoncentrowane są na surowcach strategicznych w celu zagwarantowania, że rozporządzenie obejmie swoim zakresem materiały najbardziej potrzebne do osiągnięcia celów UE w zakresie transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również zwiększenia odporności i bezpieczeństwa.
- Środki dotyczące poszukiwań są proporcjonalne do wielkości terytorium każdego państwa członkowskiego, a państwa takie mogłyby nadal działać zgodnie ze swoją dotychczasową polityką w zakresie poszukiwań. Krajowe programy poszukiwań są jednak niezbędne w celu wspierania rozwoju łańcucha wartości surowców krytycznych.
- Proponowane środki obejmują regularny przegląd oraz współpracę z państwami członkowskimi, w szczególności w odniesieniu do przepisów dotyczących monitorowania i zarządzania.

- W ramach środków dotyczących monitorowania na państwa członkowskie nakłada się odpowiedzialność za identyfikację i monitorowanie kluczowych operatorów rynku. Przedsiębiorstwa tylko w ograniczonym stopniu obarczone są obowiązkiem dostarczania informacji, ponieważ obowiązek taki dotyczy jedynie dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie wydobycia, rafinacji lub recyklingu surowców krytycznych.
- Środki odnoszące się do gotowości przedsiębiorstw na wypadek zagrożeń przypisane są do podzbioru dużych przedsiębiorstw wytwarzających technologie strategiczne z wykorzystaniem strategicznych surowców i są one ograniczone do wewnętrznych audytów łańcuchów dostaw tych przedsiębiorstw.
- Środki dotyczące zrównoważoności nie skutkują nałożeniem wymogów wykraczających poza to, co jest konieczne, aby zachęcić do rozwoju rynku surowców wtórnych lub zapewnić większą przejrzystość informacji na temat śladu środowiskowego surowców krytycznych w drodze podejścia stopniowego i opartego na dowodach.

- **Wybór instrumentów prawnych**

Uznaje się, że rozporządzenie stanowi najodpowiedniejszy instrument, ponieważ umożliwia ustanowienie wymogów mających bezpośrednie zastosowanie do organów krajowych i odpowiednich podmiotów gospodarczych. Pomoże to w zapewnieniu terminowego i zharmonizowanego wdrożenia wymogów, skutkując większą pewnością prawa.

3. WYNIKI OCEN *EX POST*, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Oceny *ex post*/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Nie dotyczy.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Zgodnie z wytycznymi w zakresie lepszego stanowienia prawa Komisja przeprowadziła kompleksowy proces konsultacji z zainteresowanymi stronami, wykorzystując strategię konsultacji w celu zebrania wiarygodnych informacji przy użyciu szeregu metod i narzędzi oraz z udziałem wielu konsultowanych stron. Celem tych konsultacji było zebranie i ocena wszystkich istotnych dowodów, w tym danych i informacji na temat kosztów, korzyści i potencjalnych skutków społecznych decyzji politycznej. Strategia działania została opracowana zgodnie z logiką interwencji, ze szczególnym uwzględnieniem czynników powodujących problemy i wymagających podjęcia określonych działań, oraz na zidentyfikowanych cechach charakterystycznych unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych.

Komisja zastosowała strategię konsultacji, przeprowadzając wiele różnorodnych działań: otwarte konsultacje internetowe zorganizowane w okresie od 30 września do 25 listopada 2022 r. przez Dyрекcję Generalną ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP, zaproszenie do zgłaszania uwag na potrzeby oceny skutków, w odniesieniu do którego możliwe było przekazanie opinii w tym samym okresie, oraz ukierunkowany kwestionariusz dotyczący „zapasów surowców” i „wydawania pozwoleń” w państwach członkowskich UE, udostępniony stanowiącej grupę ekspertów „grupie ds. zaopatrzenia w surowce”. Komisja otrzymała 259 odpowiedzi w ramach konsultacji publicznych, zaś dokument programowy załączyło 52 respondentów. Komisja zgromadziła również 310 odpowiedzi na zaproszenie do

zgłaszania uwag. Wyniki konsultacji publicznych zostały przedstawione w sprawozdaniu podsumowującym stan faktyczny, opublikowanym wraz z odpowiedziami na zaproszenie do zgłaszania uwag na portalu „Wyraż swoją opinię”.

Ogólnie rzecz ujmując, zainteresowane strony potwierdziły korzyści płynące z bieżących inicjatyw realizowanych w ramach planu działania UE z 2020 r. w zakresie surowców krytycznych w celu zabezpieczenia dostaw tych surowców, w szczególności w drodze partnerstw strategicznych dotyczących surowców. Strony podkreśliły jednak, że nie odnotowano wystarczającej poprawy potencjału własnego UE i odporności przemysłu na ryzyko związane z dostawami. Komisja uzyskała szerokie poparcie dla pomysłu przedstawienia inicjatywy mającej na celu zapewnienie bezpiecznego i zrównoważonego dostępu do surowców krytycznych przy jednoczesnym zwiększeniu odporności i gotowości Europy dzięki rozwiązaniu problemu podatności łańcucha dostaw. W odniesieniu do kwestii podatności łańcucha dostaw w otrzymanych opiniach zwrócono uwagę na szereg braków strukturalnych uniemożliwiających przemysłowi wydobywczemu realizację projektów w UE. Aby sprostać tym wyzwaniom, Komisja podkreśliła znaczenie realizacji projektów strategicznych na etapach wydobywania, przetwarzania i recyklingu na rzecz rozwijania unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych.

W swoich odpowiedziach przedsiębiorstwa skupiły się na kosztach proceduralnych i administracyjnych oraz wezwały do podjęcia działań w celu usprawnienia procedur wydawania pozwoleń i ułatwienia dostępu do finansowania. Organizacje pozarządowe i obywatele wyrazili obawy dotyczące środowiskowych i społecznych skutków projektów związanych z wydobywaniem i przetwarzaniem, w których brakuje odpowiednich zabezpieczeń środowiskowych i społecznych.

Zainteresowane strony zgodziły się co do potrzeby stworzenia zrównoważonych równych warunków działania dla unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych. Organizacje pozarządowe zwróciły uwagę na znaczenie zmniejszenia śladu środowiskowego surowców unijnych przy jednoczesnym propagowaniu bardziej efektywnego wykorzystania zasobów i prowadzeniu działań mniej szkodliwych dla środowiska. Zainteresowane strony wezwały również do przyjęcia bardziej spójnego i skoordynowanego podejścia do wyzwań związanych z zaopatrywaniem się w surowce krytyczne, w szczególności w drodze usprawnienia monitorowania i prognozowania oraz wprowadzania bardziej skoordynowanych środków gotowości na wypadek zagrożeń. Poszczególne grupy zainteresowanych stron miały jednak rozbieżne poglądy na temat najlepszej formy potrzebnych działań.

Ogólnie rzecz ujmując, zainteresowane strony zgodziły się co do tego, że działania podejmowane przez państwa członkowskie na szczeblu krajowym nie wystarczą, by rozwiązać problemy dotyczące podatności na zagrożenia związane z dostawami surowców krytycznych ze względu na ich złożoność, brak przejrzystości oraz wymiar ponadnarodowy, i z zadowoleniem przyjęły działania w tej kwestii podejmowane na szczeblu unijnym.

- **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Nie dotyczy.

- **Ocena skutków**

Zgodnie z wytycznymi w zakresie lepszego stanowienia prawa niniejszy wniosek regulacyjny opiera się na ocenie skutków, w której przeanalizowano ogólny problem i powiązane z nim szczegółowe kwestie związane z brakiem bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych w UE. W ocenie skutków określono możliwe warianty strategiczne ukierunkowane na eliminację czynników powodujących problemy oraz oceniono ich

prawdopodobne skutki. Ocena skutków została skonstruowana w taki sposób, aby odzwierciedlać treść konsultacji przeprowadzonych z międzyresortową grupą sterującą Komisji ds. surowców krytycznych.

20 stycznia 2023 r. przedmiotowa ocena skutków uzyskała negatywną opinię Rady ds. Kontroli Regulacyjnej. Rada przedstawiła następujące zalecenia:

- wyjaśnienie kontekstu politycznego towarzyszącego przedmiotowej inicjatywie oraz określenie wpływu równolegle prowadzonych inicjatyw i luk regulacyjnych na tę inicjatywę;
- dokładniejsze wyjaśnienie zbioru celów ogólnych i szczegółowych, ich harmonogramu, sposobu ich wzajemnego oddziaływania oraz modeli wykorzystywanych do pomiaru sukcesu;
- poprawa poziomu odniesienia, struktury i harmonogramu wdrażania wariantów strategicznych oraz
- poprawa oceny kluczowych skutków.

Po ponownym przedłożeniu (poprawionej) oceny skutków 16 lutego 2023 r. Rada wydała opinię pozytywną z pewnymi zastrzeżeniami.

Ocena skutków opiera się na zbiorze filarów polityki, które dotyczą zidentyfikowanych czynników powodujących problemy i których założeniem jest osiągnięcie celów inicjatywy. W ocenie tej określono trzy warianty strategiczne dla każdego filaru w oparciu o zakres, poziom zasobów, skuteczność i spójność, a także powstałe synergie oraz zasady proporcjonalności i pomocniczości. Ogólnie rzecz ujmując, warianty strategiczne obejmują zakres od wariantu nr 1 (najbardziej zbliżonego do scenariusza zakładającego niepodejmowanie żadnych działań) do wariantu nr 3 (bardziej kompleksowe podejście obejmujące środki wykraczające poza obecne ramy regulacyjne, ale w granicach tego, co jest technicznie wykonalne).

Wariant strategiczny nr 1 zakłada stosowanie mechanizmu ustalania celów dla surowców strategicznych. Obejmuje on strukturę zarządzania w ramach specjalnej unijnej rady ds. surowców krytycznych wspieranej przez sieć agencji krajowych oraz zdolności operacyjne Komisji. Jednostka taka rozwijałaby zdolności w zakresie monitorowania, umożliwiałaby koordynację zapasów strategicznych UE i zapewniałaby lepsze przygotowanie przedsiębiorstw na wypadek zakłóceń dostaw. Wariant ten obejmuje elementy wspomagające łańcuch wartości, w szczególności w postaci zwiększonej koordynacji na etapie poszukiwań, większego wsparcia dla krajowych projektów dotyczących surowców krytycznych oraz lepszego dostępu do finansowania. Jeśli chodzi o obieg zamknięty, przewidziano zalecenie dotyczące drobnej elektroniki użytkowej oraz zapowiedź przyszłych działań. W wariantcie tym przewidziano prowadzenie wzmoczonych działań UE w zakresie ustanawiania norm międzynarodowych, jak również wprowadzenie minimalnych wymogów dotyczących systemów certyfikacji zrównoważonego charakteru surowców krytycznych oraz wymogów informacyjnych dotyczących śladu środowiskowego tych surowców wprowadzanych na rynek unijny.

Wariant strategiczny nr 2 zakłada taki sam mechanizm zarządzania jak w wariantcie nr 1 oraz realizację zadań w zakresie monitorowania, zapasów strategicznych i gotowości na wypadek zagrożeń. W wariantcie tym przewidziano dalszą poprawę łańcucha wartości w UE przez nałożenie bardziej rygorystycznych obowiązków w zakresie poszukiwań oraz realizacji projektów strategicznych wzdłuż łańcucha wartości surowców strategicznych. W projektach tych skorzystano by z usprawnionych procedur wydawania pozwoleń i skoordynowanego dostępu do finansowania. Środki mające na celu wzmocnienie obiegu zamkniętego obejmują

wprowadzenie ukierunkowanych zmian do dyrektywy w sprawie odpadów wydobywczych. Środki dotyczące norm obejmują opracowanie dodatkowych dokumentów normalizacyjnych odnoszących się do procesów przemysłowych, natomiast środki dotyczące śladu środowiskowego wiążą się ze stopniowym opracowywaniem progów dla surowców krytycznych, pod warunkiem że w szczegółowej ocenie zostanie wykazane, iż nie wpłynie to na bezpieczeństwo dostaw.

Wariant strategiczny nr 3 zakłada rozwijanie zewnętrznego potencjału w zakresie zarządzania, co umożliwi zaproponowanie wprowadzenia ambitnych środków dotyczących zapasów strategicznych, monitorowania i gotowości na wypadek zagrożeń. Wariant ten opiera się również na koncepcji projektów strategicznych, które korzystałyby z dodatkowego wsparcia w zakresie wydawania pozwoleń dzięki specjalnym zasobom państw członkowskich oraz specjalnemu europejskiemu funduszowi dotyczącemu surowców krytycznych. Podobnie jak w przypadku wariantu nr 2 wariant nr 3 obejmuje środki dotyczące obiegu zamkniętego, norm i śladu środowiskowego.

Ogólnie rzecz ujmując, preferowanym wariantem jest wariant strategiczny nr 2, ponieważ cieszy się on poparciem zainteresowanych stron i państw członkowskich, nakłada ograniczone dodatkowe obciążenia na instytucje, wiąże się ze stosunkowo niższymi kosztami i przyczynia się do osiągnięcia celów ogólnych i szczegółowych. Wariant ten wnosi wyraźną wartość dodaną w funkcjonowanie jednolitego rynku i niesie pozytywne skutki gospodarcze dla producentów surowców krytycznych i sektorów pochodnych dzięki budowaniu odporności przemysłowej i pobudzaniu rozwoju unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych. Wprowadzenie wariantu strategicznego nr 3 pozwoliłoby na skuteczniejsze osiągnięcie niektórych celów (zwłaszcza w odniesieniu do filarów dotyczących monitorowania i dostępu do finansowania), jednak jego realizacja nie byłaby możliwa ze względu na obecne ograniczenia budżetowe.

Różnice w ocenie skutków w porównaniu z wariantem preferowanym

W rozporządzeniu określono środki, których nie uwzględniono w ocenie skutków, a mianowicie:

- środki dotyczące wspólnych zakupów surowców strategicznych. Środki te stanowiły część wariantu strategicznego nr 3 dotyczącego zapasów strategicznych, ale później zostały przeanalizowane jako możliwe do realizacji w ramach wariantu strategicznego nr 2, nawet bez specjalnych ram dotyczących gromadzenia zapasów. Środki dotyczące zdolności do recyklingu i zawartości materiałów z recyklingu w magnezach z metali ziem rzadkich. Środki te nie zostały wyszczególnione w ocenie skutków, ale odnoszą się do integralnego elementu opisanej w niej kwestii, mianowicie do powodującego problemy czynnika wyjaśniającego, w jaki sposób prawodawstwo UE dotyczące odpadów nie jest w wystarczającym stopniu ukierunkowane na odzysk surowców krytycznych. Komisja zebrała dodatkowe dowody od ekspertów, ośrodków analitycznych i przedstawicieli przemysłu, aby lepiej zrozumieć wyzwania związane z obiegiem zamkniętym dotyczącym magnezów oraz potencjalnym wpływem wprowadzanych środków. Konieczne jest również wprowadzenie przepisów dotyczących zgodności i domniemania zgodności, umożliwiających opracowanie niezbędnych norm;
- środki dotyczące współpracy w ramach partnerstw strategicznych. Ponieważ zgodnie z sugestią Rady ds. Kontroli Regulacyjnej wzmocniony został międzynarodowy wymiar oceny skutków, uznano za właściwe dodanie środka uzupełniającego działania zapowiedziane w komunikacie towarzyszącym, podkreślającego potrzebę współpracy i komplementarności w odniesieniu do partnerstw strategicznych UE

w zakresie surowców z państwami trzecimi, w tym spójności tych partnerstw z dwustronną współpracą państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi;

- środki dotyczące testów warunków skrajnych w łańcuchach wartości uwzględniono w wariantcie strategicznym nr 3, jednak w rozporządzeniu określono je w zakresie bardziej ukierunkowanym, z naciskiem wyłącznie na surowce strategiczne. Oczekuje się, że zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie podzielą się zadaniami związanymi z wdrożeniem wspomnianych środków, ograniczając tym samym obciążenie administracyjne.

Te nowe środki mieszczą się w ogólnych ramach tematów analizowanych w ocenie skutków i znacząco nie zmieniają wyników porównania wariantów ani nie wpływają na wybór wariantu preferowanego.

Rozporządzenie, którego dotyczy wniosek, zawiera również środki, które przeanalizowano w ocenie skutków, ale które różnią się pod kątem ich wdrażania, a mianowicie:

- we wniosku środki dotyczące odpadów wydobywczych zaplanowane w ocenie skutków zostały włączone bezpośrednio do rozporządzenia – nie założono natomiast ich wprowadzenia za pomocą ukierunkowanej zmiany dyrektywy w sprawie odpadów wydobywczych, aby zapewnić wcześniejsze i bardziej bezpośrednie wdrożenie przedmiotowych środków;
- we wniosku bezpośrednio do rozporządzenia włączono środki dotyczące zwiększenia zbiórki odpadów elektronicznych oraz innych produktów i komponentów bogatych w surowce krytyczne, co zostało określone w ocenie skutków jako zalecenie Komisji. Zgodnie z planem zalecenie to ma zostać ogłoszone w komunikacie towarzyszącym, wraz z wykazem innych środków dotyczących obiegu zamkniętego. Celem jest dostarczenie państwom członkowskim w późniejszym terminie wskazówek dotyczących wdrażania środków wymaganych na mocy rozporządzenia;
- wariant preferowany w ocenie skutków obejmował środki nakładające wymóg, aby twierdzenia dotyczące zrównoważoności oparte były na uznanych systemach certyfikacji, ale wdrażanie tych środków miałoby się odbywać bez powiązań z takimi twierdzeniami. Twierdzenia te będą podlegały ustawodawstwu horyzontalnemu, zgodnie z zapowiedzią zawartą w inicjatywie Komisji w sprawie twierdzeń dotyczących ekologiczności. Wniosek zawiera zapis umożliwiający Komisji uznawanie systemów certyfikacji w zakresie zrównoważoności projektów dotyczących surowców krytycznych. Uczestnictwo w jednym z tych systemów zapewni promotorom projektu dostęp do jasnego i skutecznego sposobu poświadczania zgodności z kryterium uznania określonego projektu za projekt strategiczny związany ze zrównoważonym rozwojem.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

W przedmiotowym wniosku nie przewidziano znacznego dodatkowego obciążenia regulacyjnego.

Koszty administracyjne ponoszone przez przedsiębiorstwa, które będą bezpośrednio stosować niniejsze rozporządzenie, są ograniczone. Koszty te wiążą się przede wszystkim z obowiązkami sprawozdawczymi spoczywającymi na ograniczonej grupie dużych przedsiębiorstw działających w ramach łańcucha wartości surowców krytycznych, natomiast dla pozostałych przedsiębiorstw sprawozdawczość pozostaje kwestią dobrowolną. Poniesione koszty zostaną prawdopodobnie zrównoważone w przypadku tych samych przedsiębiorstw, które pod pewnymi warunkami (np. gdy ich projekty zostaną uznane za strategiczne)

skorzystają z przyrostu wydajności wynikającego z uproszczenia obowiązków w zakresie wydawania pozwoleń. Ograniczona liczba dużych przedsiębiorstw wytwarzających technologie strategiczne przy użyciu surowców strategicznych poniesie również koszty związane z przeprowadzeniem audytu.

Koszty związane z badaniami wymaganymi do obliczenia powiązanego śladu środowiskowego również stanowią koszty administracyjne uwzględnione w rozporządzeniu, które musiałyby zostać zrównoważone w drodze innych inicjatyw.

W ocenie kosztów oszacowano również koszty dla istniejących zakładów wydobywania związane z przekazywaniem dodatkowych informacji. Z uwagi na fakt, że wiedza uzyskana dzięki tym informacjom na temat strumieni odpadów prawdopodobnie przyczyni się do uruchomienia kolejnych przedsiębiorstw zajmujących się odzyskiem, koszty te prawdopodobnie zostaną zrównoważone.

W przypadku państw członkowskich koszty te będą prawdopodobnie wyższe. Wprowadzenie przedmiotowego rozporządzenia spowoduje jednak również powstanie większej synergii i zmniejszy powielanie się działań prowadzonych przez poszczególne państwa członkowskie. Powinno to zapewnić potencjalne oszczędności dzięki poprawie koordynacji, na przykład w zakresie monitorowania i zapasów strategicznych. W ramach tej inicjatywy nie przewiduje się ponoszenia żadnych kosztów przez obywateli.

- **Prawa podstawowe**

We wniosku zawarto wymóg, aby projekty strategiczne otrzymujące wsparcie były realizowane w sposób zrównoważony. Zrównoważona realizacja oznacza, że projekty takie muszą być nie tylko zrównoważone pod względem środowiskowym, ale również podczas ich wdrażania konieczne będzie respektowanie praw człowieka określonych w instrumentach, wytycznych i zasadach międzynarodowych.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek ma wpływ na budżet Komisji. W szczególności, po osiągnięciu pełnej operacyjności, do wdrożenia rozporządzenia i powiązanych aktów delegowanych w okresie 2024–2027 wieloletnich ram finansowych UE wymagane będzie 33 ekwiwalentów pełnego czasu pracy rocznie.

Oprócz określonej w dziale 1 kwoty 3,2 mln EUR, przeznaczonej na przeprowadzenie szeregu badań niezbędnych do wdrożenia rozporządzenia, wymagane jest poniesienie kosztów w ramach istniejących linii budżetowych w wysokości 14,969 mln EUR, ujętych w dziale 7 (wydatki administracyjne). Nowe zobowiązania zostaną pokryte z istniejących środków budżetowych powiązanych programów. Główny wpływ na budżet wiąże się z przeprowadzeniem prac dotyczących:

- projektów aktów delegowanych i wykonawczych niezbędnych do wdrożenia niniejszego rozporządzenia, w tym:
 - aktów wykonawczych dotyczących realizacji projektu strategicznego oraz rocznego sprawozdania dotyczącego tego projektu, programów poszukiwań ogólnych; gotowości przedsiębiorstw na wypadek zagrożeń, określenia, które produkty wycofane z eksploatacji i strumienie odpadów zawierają odpowiednie ilości surowców krytycznych; oraz
 - aktów delegowanych dotyczących definicji surowców krytycznych i strategicznych, zawartości materiałów z recyklingu w produktach zawierających magnez trwały, kodów celnych produktów zawierających

magnesy trwałe oraz zasad obliczania i weryfikacji oraz klas efektywności pod względem śladu środowiskowego;

- zapewnienia sekretariatu Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych;
- prowadzenia prac administracyjnych dotyczących badań i umów;
- wykonywania zadań w zakresie monitorowania, gromadzenia danych i oceny ryzyka, w szczególności w zakresie: monitorowania rynku i sprawozdawczości dotyczącej surowców krytycznych i strategicznych oraz oceny ich krytyczności;
- koordynowania informacji pochodzących z państw członkowskich;
- zapewnienia egzekwowania zobowiązań państw członkowskich w zakresie środków dotyczących obiegu zamkniętego, w tym środków dotyczących odpadów wydobywczych;
- oceny przydatności metody dotyczącej śladu środowiskowego, opracowania metod obliczeniowych i monitorowania wdrażania środków;
- egzekwowania działań w zakresie normalizacji i przygotowania wniosków o normalizację;
- koordynowania krajowych działań poszukiwawczych;
- koordynowania informacji pochodzących od państw członkowskich dotyczących zapasów strategicznych oraz, w miarę możliwości, opracowywania wytycznych;
- zapewnienia stałego wsparcia i sprawozdawczości w zakresie projektów strategicznych, w szczególności w odniesieniu od procesów wydawania pozwoleń, oraz zapewnienia wsparcia w zakresie procesu selekcji.

Jeśli chodzi o potrzeby kadrowe, Komisja dokładnie przeanalizowała sposoby podziału pracy między dyrekcje generalne, możliwości przeniesienia personelu tam, gdzie to możliwe, oraz zlecania na zewnątrz wsparcia naukowego i technicznego w celu przygotowania aktów delegowanych i wykonawczych oraz zadań przekrojowych. Jest jednak oczywiste, że ambitne założenia dotyczące środków i rosnące znaczenie surowców krytycznych wymagają ustrukturyzowanego podejścia do rozwijania unijnych zdolności do podejmowania działań w tym zakresie.

5. INNE ELEMENTY

• Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Komisja oceni spójność, wyniki, skutki, proporcjonalność i pomocniczość przedmiotowego rozporządzenia po upływie pięciu lat od daty rozpoczęcia jego stosowania.

Główne wnioski z oceny zostaną przedstawione w sprawozdaniu dla Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, które zostanie podane do wiadomości publicznej.

W celu przeprowadzenia oceny Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych, państwa członkowskie i właściwe organy krajowe dostarczą Komisji odpowiednie informacje na jej żądanie. W szczególności będą to informacje na temat postępów w osiąganiu wskaźnika referencyjnego zdolności UE na wszystkich etapach łańcucha wartości oraz skuteczności działań monitorujących.

- **Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku**

W **rozdziale I** rozporządzenia zawarto przepisy ogólne oraz definicje. W rozporządzeniu stwierdza się, że celem ogólnym jest zapewnienie dostępu UE do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych dzięki realizacji czterech celów szczegółowych, którymi są: zwiększenie zdolności UE na poszczególnych etapach łańcucha wartości, dywersyfikacja przywozu surowców do UE, poprawa zdolności monitorowania i ograniczania ryzyka oraz zapewnienie dobrze funkcjonującego jednolitego rynku przy jednoczesnej poprawie zrównoważoności i obiegu zamkniętego surowców krytycznych. W rozporządzeniu ustalono wskaźniki referencyjne pozwalające na określenie postępów w realizacji dwóch pierwszych opisanych wyżej celów.

W **rozdziale II** określono wykazy surowców krytycznych i strategicznych, które należy weryfikować co najmniej raz na cztery lata, stosując metodyki przedstawione w załącznikach I i II. W wykazach tych określono zakres poszczególnych środków.

Komisja ocenia ponad 80 wykorzystywanych w gospodarce unijnej materiałów pod kątem ryzyka związanego z dostawą i znaczenia gospodarczego w oparciu o uśrednione dane z ostatniego pełnego pięcioletniego okresu. Ryzyko związane z dostawą określa się na podstawie koncentracji podaży na świecie i w UE, zależności Unii od przywozu, udziału materiałów wtórnych i technicznej zastępowalności. Znaczenie gospodarcze oblicza się na podstawie udziału wykorzystania w sektorach opisanych kodem dwucyfrowym według klasyfikacji NACE oraz wartości dodanej tych sektorów, z uwzględnieniem zastępowalności ekonomicznej. Surowce, dla których wartość przekracza określone progi, są tzw. surowcami krytycznymi.

Ta uznana metodyka pozwala na zidentyfikowanie wyzwań związanych z łańcuchami dostaw w całej gospodarce unijnej. Konieczne jest jednak przyjęcie podejścia uzupełniającego w celu zapewnienia bardziej dynamicznej perspektywy przewidywanego rozwoju światowego popytu i podaży. W ramach tego podejścia należy określić surowce niezbędne do osiągnięcia unijnych celów związanych z dwojaką transformacją oraz celów w zakresie obrony i techniki lotniczej i kosmicznej, a także przeanalizować przyszłe wyzwania i kluczowe zależności w zakresie dostaw tych surowców.

Wszystkie surowce poddane przeglądowi w ramach oceny ich krytyczności są przyporządkowane zgodnie z ich zastosowaniem i znaczeniem dla technologii wspierających osiąganie celów związanych z dwojaką transformacją – ekologiczną i cyfrową – oraz celów w zakresie obrony i techniki lotniczej i kosmicznej. Aby dokonać takiego jakościowego przyporządkowania, przeprowadzono analizę opartą na następujących publikacjach: *Materials Dependencies for Dual-Use Technologies Relevant to Europe's Defense Sector [Zależności materiałowe w technologiach podwójnego zastosowania istotnych dla europejskiego sektora obronnego]*²² z 2019 r., *Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors – a Foresight Study*²³ [Surowce krytyczne na potrzeby strategicznych technologii i sektorów – badanie prospektywne], *Study on the resilience of critical supply chains for energy security and clean energy transition during and after the COVID-19 crisis*²⁴ [Badanie dotyczące odporności łańcuchów dostaw o krytycznym znaczeniu dla bezpieczeństwa energetycznego i przejścia na czystą energię podczas kryzysu związanego z COVID-19 i później] z 2020 r. oraz *Supply Chain Analysis and Material Demand Forecast in Strategic Technologies and*

²² <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117729>

²³ <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881?locale=pl>

²⁴ <https://op.europa.eu/pl/publication-detail/-/publication/b80d77b6-2a3b-11ec-bd8e-01aa75ed71a1>

*Sectors in the EU – A Foresight Study*²⁵ [Analiza łańcucha dostaw i prognoza popytu na materiały w technologiach i sektorach strategicznych w UE – badanie prospektywne] z 2023 r. W analizie tej uwzględniono również prace odpowiednich organizacji międzynarodowych, takich jak Międzynarodowa Agencja Energetyczna²⁶ czy OECD²⁷ oraz inne źródła danych.

Jeżeli surowiec ma duże znaczenie dla danej technologii, brane są pod uwagę dodatkowe czynniki w oparciu o podejście ilościowe określone w załączniku I do niniejszego rozporządzenia. W celu oszacowania, czy może wystąpić luka w podaży, a jeżeli tak, to na jaką skalę, w możliwie wiarygodnym i dostępnym zakresie określa się prognozy popytu do 2030 r. i później oraz porównuje się prognozowany popyt z obecną podażą, zarówno w odniesieniu do UE, jak i w skali globalnej. Aby ocenić, jak produkcja surowca mogłaby reagować na sygnały płynące z rynku, znane zasoby danego surowca porównuje się z obecną wielkością jego światowej produkcji. Wielkość produkcji światowej jest ponadto określana w ujęciu logarytmicznym, ponieważ trudniej jest odpowiednio zwiększyć duże wielkości produkcji. W wyniku tych rozważań zaproponowano wykaz surowców strategicznych określony w załączniku I.

W **rozdziale III** określono ramy służące wzmocnieniu unijnego łańcucha wartości surowców strategicznych dzięki wyselekcjonowaniu i realizacji projektów strategicznych, które będą kwalifikować się do usprawnionych procesów wydawania pozwoleń oraz ułatwionego dostępu do finansowania, co zostanie również usprawnione dzięki lepszej koordynacji.

W sekcji 1 określono zasady dotyczące wyboru i realizacji projektów strategicznych, w tym kryteria uznania projektu za projekt strategiczny oraz procedury takiego uznawania i realizacji projektów.

W sekcji 2 określono usprawnione procesy wydawania pozwoleń w odniesieniu do projektów dotyczących surowców krytycznych, a w szczególności projektów strategicznych.

Celem przepisów zawartych w sekcji 3 jest zapewnienie warunków podstawowych na potrzeby projektów strategicznych, w tym wsparcia państw członkowskich w celu przyspieszenia realizacji tych projektów, koordynacji pomocy finansowej i ułatwienia zawierania umów odbioru.

W sekcji 4 zawarto przepisy dotyczące opracowania programów poszukiwań ogólnych w Europie w celu ułatwienia realizacji projektów dotyczących poszukiwań i wydobywania.

W **rozdziale IV** opracowano mechanizm skoordynowanego monitorowania łańcuchów dostaw surowców krytycznych i przedstawiono środki służące ograniczeniu ryzyka związanego z dostawami. Określono w nim ramy systematycznego monitorowania ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych na różnych etapach łańcuchów wartości. Ustanowiono w nim również ramy ograniczania ryzyka przez koordynację zapasów strategicznych surowców strategicznych, wymaganie od dużych importerów i producentów regularnego kontrolowania swoich łańcuchów dostaw oraz ułatwienie dokonywania wspólnych zakupów surowców strategicznych.

W **rozdziale V** zawarto przepisy dotyczące stworzenia obiegu zamkniętego surowców krytycznych oraz zmniejszenia śladu środowiskowego surowców krytycznych.

²⁵ Do potwierdzenia.

²⁶ <https://www.iea.org/reports/the-role-of-critical-minerals-in-clean-energy-transitions/mineral-requirements-for-clean-energy-transitions>

²⁷ <https://www.oecd.org/environment/global-material-resources-outlook-to-2060-9789264307452-en.htm>

W sekcji 1 określono zasady dla państw członkowskich dotyczące uchwalania i wdrażania środków w zakresie obiegu zamkniętego, w szczególności w odniesieniu do strumieni odpadów charakteryzujących się wysokim potencjałem w zakresie odzyskiwania surowców krytycznych, jak również zasady dla państw członkowskich i podmiotów gospodarujących odpadami wydobywczymi dotyczące oceny potencjału w zakresie odzyskiwania surowców krytycznych ze składowisk odpadów wydobywczych. Określono w niej również, jak zwiększyć obieg zamknięty magnesów trwałych za pomocą wprowadzenia wymogu informowania o rodzaju i składzie magnesów trwałych zawartych w produktach oraz o ich zawartości surowców krytycznych pochodzących z recyklingu. Ponadto przewidziano w niej, że po przeprowadzeniu specjalnej oceny można wprowadzić minimalne progi zawartości materiałów z recyklingu.

W sekcji 2 określono zasady uznawania przez Komisję systemów certyfikacji związanych ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych. Zawarto w niej również przepisy dotyczące deklarowania śladu środowiskowego surowców krytycznych wprowadzanych na rynek UE.

W sekcji 3 określono przepisy dotyczące swobodnego przepływu, zgodności i nadzoru rynku w odniesieniu do produktów zawierających magnesy trwałe i surowce krytyczne, dla których należy zadeklarować ślad środowiskowy.

W **rozdziale VI** określono ramy współpracy w zakresie partnerstw strategicznych z państwami trzecimi w odniesieniu do surowców, które to ramy służą zwiększeniu synergii między partnerstwami strategicznymi a współpracą państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi.

W **rozdziale VII** ustanawia się Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, składającą się z przedstawicieli wysokiego szczebla pochodzących z państw członkowskich i Komisji, która będzie przewodniczyła Radzie. Rada ta będzie doradzała Komisji oraz pomagała w koordynacji, współpracy i wymianie informacji w celu wsparcia wdrażania niniejszego rozporządzenia.

W **rozdziałach VIII i IX** zawarto artykuły dotyczące aktów delegowanych i wykonawczych oraz zmian w innych przepisach.

W **rozdziale X** zawarto artykuły dotyczące sankcji, postępów w monitorowaniu oraz przeprowadzania oceny niniejszego rozporządzenia. Ustalono w nim również wspólne zasady sprawozdawczości dla państw członkowskich w odniesieniu do różnych środków oraz zawarto artykuł zapewniający spójne przetwarzanie informacji poufnych zgromadzonych na mocy niniejszego rozporządzenia.

W **załączniku I** zamieszczono wykaz surowców strategicznych i metodykę ich wyboru.

W **załączniku II** zamieszczono wykaz surowców krytycznych i metodykę ich wyboru.

W **załączniku III** określono elementy, które należy uwzględnić w ocenie zgodności projektu w zakresie surowców z kryteriami uznania projektu za projekt strategiczny.

W **załączniku IV** określono kryteria, które musi spełniać uznany program certyfikacji.

W **załączniku V** określono element, który należy wziąć pod uwagę przy definiowaniu zasad obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego surowców krytycznych.

W **załączniku VI** przedstawiono wykaz kodów Nomenklatury scalonej i opisy produktów odpowiadające produktom podlegającym wymogom w zakresie obiegu zamkniętego magnesów trwałych.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²⁸,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,
a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dostęp do surowców ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki Unii oraz dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Istnieje grupa surowców nieenergetycznych i nierolnych, które ze względu na swoje duże znaczenie gospodarcze i narażenie na wysokie ryzyko niedoboru, często spowodowane wysoką koncentracją dostaw z kilku państw trzecich, są uważane za krytyczne. Biorąc pod uwagę kluczową rolę wielu tego rodzaju surowców krytycznych w osiągnięciu transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wykorzystywanie ich w zastosowaniach obronnych i kosmicznych, w najbliższych dziesięcioleciach popyt na nie będzie gwałtownie rósł. Jednocześnie zwiększa się również ryzyko zakłócenia dostaw, co jest spowodowane nasilaniem się napięć geopolitycznych i konkurowaniem o zasoby. Ponadto w przypadku braku prawidłowego zarządzania zwiększonym popytem na surowce krytyczne sytuacja ta może doprowadzić do pojawienia się negatywnych skutków środowiskowych i społecznych. W świetle wspomnianych tendencji należy podjąć działania na rzecz zapewnienia dostępu do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych w celu zagwarantowania odporności gospodarczej i otwartej strategicznej autonomii Unii.
- (2) Biorąc pod uwagę złożony i transgraniczny charakter łańcuchów wartości surowców krytycznych, nieskoordynowane działania krajowe służące zapewnieniu bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych z dużym prawdopodobieństwem mogą spowodować zakłócenie konkurencji i fragmentację rynku wewnętrznego. W związku z tym, aby zagwarantować funkcjonowanie rynku wewnętrznego, należy opracować wspólne ramy unijne w celu wspólnego stawienia czoła temu istotnemu wyzwaniu.

²⁸

Dz.U. C z , s. .

- (3) Po pierwsze, aby skutecznie zapewnić dostęp Unii do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, w ramach tych należy uwzględnić środki mające na celu zmniejszenie rosnącego ryzyka dla Unii związanego z dostawami w drodze zwiększenia zdolności Unii na wszystkich etapach łańcucha wartości surowców strategicznych, w tym na etapach wydobywania, przetwarzania i recyklingu, tak aby osiągnąć wskaźniki referencyjne zdefiniowane dla poszczególnych surowców strategicznych. Po drugie – z uwagi na fakt, że Unia będzie w dalszym ciągu polegać na przywozie – w ramach tych należy uwzględnić środki służące zwiększeniu dywersyfikacji zewnętrznych dostaw surowców strategicznych. Po trzecie należy zapewnić środki mające na celu zwiększenie zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania istniejącego i przyszłego ryzyka związanego z dostawami. Po czwarte w ramach tych należy uwzględnić środki umożliwiające zwiększenie obiegu zamkniętego i zrównoważoności surowców krytycznych zużywanych w Unii.
- (4) W celu zapewnienia, aby środki określone w niniejszym rozporządzeniu skupiały się na najważniejszych surowcach, należy opracować wykaz surowców strategicznych oraz wykaz surowców krytycznych. Celem tych wykazów powinno być również kierowanie działaniami państw członkowskich na rzecz osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia oraz koordynowanie tych działań. W wykazie surowców strategicznych należy uwzględnić surowce, które mają duże znaczenie strategiczne, biorąc pod uwagę ich zastosowanie w technologiach strategicznych leżących u podstaw transformacji ekologicznej i cyfrowej lub wykorzystanie w zastosowaniach obronnych lub kosmicznych, oraz charakteryzują się potencjalnie dużą luką między światową podażą a prognozowanym popytem i w przypadku których zwiększenie produkcji jest stosunkowo trudne, na przykład ze względu na długi czas realizacji nowych projektów mających na celu zwiększenie potencjału podaży. Aby uwzględnić możliwe zmiany technologiczne i gospodarcze, wykaz surowców strategicznych należy okresowo weryfikować i w razie potrzeby aktualizować. W celu zagwarantowania, że podjęte działania na rzecz zwiększenia zdolności Unii w całym łańcuchu wartości, wzmocnienia zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka związanego z dostawami oraz zwiększenia dywersyfikacji dostaw zostaną ukierunkowane na surowce, w odniesieniu do których wspomniane działania są najbardziej potrzebne, odpowiednie środki powinny mieć zastosowanie wyłącznie do surowców wymienionych w wykazie surowców strategicznych.
- (5) Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać wszystkie surowce strategiczne oraz wszelkie inne surowce o dużym znaczeniu dla całej gospodarki Unii, w których przypadku istnieje wysokie ryzyko zakłócenia dostaw. W celu uwzględnienia ewentualnych zmian technologicznych i gospodarczych Komisja powinna – tak jak robi to obecnie – przeprowadzać okresową ocenę na podstawie danych dotyczących produkcji, handlu, zastosowań, recyklingu i zastępowania szerokiej gamy surowców w celu aktualizacji wykazów surowców krytycznych i strategicznych, aby odzwierciedlić zmiany znaczenia gospodarczego tych surowców oraz ryzyko związane z ich dostawami. Wykaz surowców krytycznych powinien zawierać te surowce, które osiągają lub przekraczają progi dotyczące zarówno znaczenia gospodarczego, jak i ryzyka związanego z dostawami, bez klasyfikowania odnośnych surowców pod kątem ich krytyczności. Wspomniana ocena powinna opierać się na średniej wyciągniętej z najnowszych dostępnych danych z okresu pięciu lat. Środki określone w niniejszym rozporządzeniu dotyczące punktu kompleksowej obsługi w zakresie wydawania pozwoleń, planowania, poszukiwania, monitorowania, obiegu

zamkniętego i zrównoważoności powinny mieć zastosowanie do wszystkich surowców krytycznych.

- (6) Aby zwiększyć zdolności Unii w całym łańcuchu wartości surowców strategicznych, należy określić wskaźniki referencyjne umożliwiające kierowanie podejmowanymi działaniami i śledzenie postępów. Celem powinno być zwiększenie zdolności w odniesieniu do poszczególnych surowców strategicznych na każdym etapie łańcucha wartości przy jednoczesnym dążeniu do osiągnięcia ogólnych wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności w zakresie wydobywania, przetwarzania i recyklingu surowców strategicznych. Po pierwsze Unia powinna zwiększyć wykorzystanie swoich własnych geologicznych zasobów surowców strategicznych oraz wzmocnić swój potencjał w tym zakresie, aby móc wydobywać surowce niezbędne do pokrycia co najmniej 10 % zużycia surowców strategicznych w Unii. Mając na uwadze to, że zdolność wydobywcza jest silnie uzależniona od dostępności unijnych zasobów geologicznych, osiągnięcie wspomnianego wskaźnika referencyjnego zależy od rzeczowej dostępności. Po drugie, aby stworzyć pełny łańcuch wartości i zapobiec jakimkolwiek wąskim gardłom na etapach pośrednich, Unia powinna ponadto zwiększyć swoją zdolność przetwórczą w całym łańcuchu wartości oraz być w stanie pokryć co najmniej 40 % swojego rocznego zużycia surowców strategicznych. Po trzecie przewiduje się, że w najbliższych dziesięcioleciach będzie można pokryć rosnący udział unijnego zużycia surowców strategicznych za pomocą surowców wtórnych, co zwiększy zarówno bezpieczeństwo, jak i zrównoważoność dostaw surowców do Unii. W związku z tym zdolność Unii w zakresie recyklingu powinna być w stanie pokryć co najmniej 15 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych. Zdefiniowane wskaźniki referencyjne odnoszą się do horyzontu czasowego 2030 zgodnie z unijnymi celami w dziedzinie klimatu i energii określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119²⁹ oraz z celami cyfrowymi określonymi w ramach cyfrowej dekady³⁰, u której podstaw leżą. Ponadto wysokiej jakości miejsca pracy, w tym rozwój umiejętności i zmiana zatrudnienia, przyczynią się do ograniczenia ryzyka na sektorowym rynku pracy i pomogą w zapewnieniu konkurencyjności UE.
- (7) W przypadku niektórych surowców pod względem dostaw Unia jest praktycznie całkowicie uzależniona od jednego państwa. Taka zależność jest obciążona wysokim ryzykiem występowania zakłóceń dostaw. Aby ograniczyć takie potencjalne ryzyko i zwiększyć odporność gospodarczą Unii, należy podjąć działania mające na celu zapewnienie, aby do 2030 r. Unia nie była uzależniona od jednego państwa trzeciego w odniesieniu do co najmniej 65 % swojego zaopatrzenia w jakikolwiek surowiec strategiczny – zarówno nieprzetworzony, jak i na którymkolwiek etapie przetwarzania, ze szczególnym uwzględnieniem państw, z którymi zawarła partnerstwo strategiczne w zakresie surowców, które powinno w większym stopniu zapewnić ograniczenie ryzyka związanego z dostawami.
- (8) Należy wdrożyć odpowiednie środki w celu wsparcia realizacji projektów strategicznych w zakresie wydobywania, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych w Unii, które to projekty razem z działaniami podejmowanymi przez

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1).

³⁰ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z dnia 14 grudnia 2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.U. L 323 z 19.12.2022, s. 4).

państwa członkowskie powinny przyczynić się do zwiększenia zdolności pozwalających osiągnąć wskaźniki referencyjne. Inne środki, w szczególności dotyczące poszukiwania lub obiegu zamkniętego, również powinny przyczynić się do wzmocnienia różnych etapów łańcucha wartości, a tym samym do osiągnięcia wskaźników referencyjnych. Aby zapewnić terminowe osiągnięcie wskaźników referencyjnych Komisja – z pomocą Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych („Rada”) – powinna śledzić postępy w osiąganiu tych wskaźników i składać sprawozdania z tych postępów. W przypadku gdy wykazane postępy w kierunku osiągnięcia odpowiednich wskaźników referencyjnych są zasadniczo niewystarczające, Komisja powinna ocenić wykonalność i proporcjonalność dodatkowych środków. Brak postępów jedynie w odniesieniu do jednego surowca strategicznego lub niewielkiej grupy surowców strategicznych co do zasady nie uzasadnia podjęcia dodatkowych działań ze strony Unii.

- (9) Aby zbudować zdolności w Unii, Komisja – przy wsparciu Rady – powinna zidentyfikować projekty strategiczne w Unii, które mają być realizowane w obszarach wydobywania, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych. Skuteczne wsparcie na rzecz realizacji projektów strategicznych może przyczynić się do poprawy dostępu do surowców w sektorach na kolejnych szczeblach łańcucha wartości oraz do stworzenia możliwości ekonomicznych w całym łańcuchu wartości, w tym dla MŚP, jak również do generowania zatrudnienia. W związku z tym, aby zapewnić rozwój projektów strategicznych w całej Unii, w ramach tego rodzaju projektów powinno zastosować się uproszczone i przewidywalne procedury wydawania pozwoleń oraz zaoferować wsparcie w uzyskaniu dostępu do finansowania. Przed udzieleniem takiego wsparcia należy ocenić projekty pod kątem spełnienia zestawu kryteriów, co pozwoli skoncentrować wsparcie i zapewnić wartość dodaną projektów. Projekty strategiczne realizowane w Unii powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, wykazywać dostateczną wykonalność techniczną i powinny być wdrażane w sposób zrównoważony pod względem środowiskowym i społecznym. Powinny one również oferować korzyści transgraniczne poza państwem członkowskim, w którym są realizowane. Jeżeli Komisja stwierdzi, że wspomniane kryteria zostały spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za projekt strategiczny. Ponieważ szybkie uznanie ma kluczowe znaczenie dla skutecznego wsparcia bezpieczeństwa dostaw w Unii, procedura oceny powinna pozostać prosta i nie powinna być zbyt uciążliwa.
- (10) Aby zdywersyfikować dostawy surowców strategicznych w Unii, Komisja – przy wsparciu Rady – powinna zidentyfikować projekty strategiczne w państwach trzecich, które mają być realizowane w obszarach wydobywania, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych. W celu zapewnienia skutecznej realizacji tego rodzaju projektów należy zagwarantować w ich ramach lepszy dostęp do finansowania. Aby zapewnić wartość dodaną projektów, należy ocenić je pod względem spełnienia zestawu kryteriów. Podobnie jak projekty realizowane w Unii projekty strategiczne realizowane w państwach trzecich powinny przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, wykazywać dostateczną wykonalność techniczną i powinny być wdrażane w sposób zrównoważony. Projekty realizowane na rynkach wschodzących i w gospodarkach rozwijających się powinny przynosić wzajemne korzyści Unii i państwu trzeciemu, w którym realizowany jest dany projekt, jak również powinny generować wartość dodaną w tym państwie, z uwzględnieniem również zgodności projektu ze wspólną polityką handlową Unii. Taka wartość może pochodzić z wkładu danego projektu w więcej niż jeden etap łańcucha wartości, a także z wygenerowania w drodze realizacji projektu szerzej

zakrojonych korzyści gospodarczych i społecznych, w tym stworzenia miejsc pracy spełniających normy międzynarodowe. Jeżeli Komisja stwierdzi, że wspomniane kryteria zostały spełnione, powinna wydać decyzję o uznaniu danego projektu za projekt strategiczny.

- (11) Aby zapewnić zrównoważony charakter zwiększonej produkcji surowców, projekty dotyczące nowych surowców powinny być wdrażane w zrównoważony sposób. W związku z tym projekty strategiczne otrzymujące wsparcie na podstawie niniejszego rozporządzenia należy oceniać z uwzględnieniem międzynarodowych instrumentów obejmujących wszystkie aspekty zrównoważoności podkreślone w Unijnych zasadach dotyczących zrównoważonych surowców³¹, w tym zapewnienie ochrony środowiska, społecznie odpowiedzialne praktyki, w tym poszanowanie praw człowieka takich jak prawa kobiet, oraz przejrzyste praktyki działalności gospodarczej. Projekty te powinny również zapewniać zaangażowanie w dobrej wierze oraz kompleksowe i konstruktywne konsultacje ze społecznościami lokalnymi, w tym z ludnością rdzenną. Aby promotorzy projektów mogli jednoznacznie i skutecznie spełnić rzeczony kryterium, zgodność z odpowiednimi przepisami Unii, międzynarodowymi normami, wytycznymi i zasadami lub udział w systemie certyfikacji uznanym zgodnie z niniejszym rozporządzeniem powinny zostać uznane za wystarczające.
- (12) Każdy promotor projektu dotyczącego surowców strategicznych powinien móc złożyć do Komisji wnioski o uznanie jego projektu za projekt strategiczny. Taki wniosek powinien zawierać dokumenty i dowody potwierdzające spełnienie określonych kryteriów. Aby lepiej ocenić efektywność społeczną, środowiskową i ekonomiczną, wykonalność projektu oraz poziom pewności szacunków, promotor projektu powinien również przedstawić klasyfikację projektu zgodną z ramową klasyfikacją zasobów ONZ, a w celu obiektywnej walidacji klasyfikacji powinien poprzeć ją odpowiednimi dowodami. Do wniosku należy również dołączyć harmonogram projektu, który pozwoli oszacować, kiedy dany projekt przyczyni się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności krajowych lub dywersyfikacji. Biorąc pod uwagę fakt, że społeczna akceptacja projektów wydobywczych ma kluczowe znaczenie dla ich skutecznego wdrożenia, promotor powinien również przedstawić plan z działaniami mającymi ułatwić uzyskanie akceptacji społeczeństwa. Należy zwrócić szczególną uwagę na partnerów społecznych, społeczeństwo obywatelskie i inne podmioty sprawujące nadzór. Promotor powinien również przedstawić biznesplan zawierający informacje na temat rentowności danego projektu oraz przegląd już zawartych umów o finansowaniu i umów odbioru, a także szacunki dotyczące możliwego stworzenia miejsc pracy oraz potrzeb związanych z zatrudnieniem w ramach projektu wykwalifikowanej siły roboczej, w tym potrzeb w zakresie podnoszenia lub zmiany kwalifikacji.
- (13) Aby zapewnić skuteczne i efektywne rozpatrzenie wniosków, Komisja powinna móc w pierwszej kolejności rozpatrzyć wnioski dotyczące projektów związanych z konkretnymi niedostatecznie reprezentowanymi etapami łańcucha wartości lub surowcami strategicznymi, co pozwoli jej zapewnić zrównoważone postępy Unii w kierunku osiągnięcia wszystkich wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności Unii, określonych w niniejszym rozporządzeniu.

³¹ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MŚP, Unijne zasady dotyczące zrównoważonych surowców, Urząd Publikacji, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.

- (14) Mając na względzie to, że współpraca państwa członkowskiego, na którego terytorium będzie realizowany projekt strategiczny, jest niezbędna do zapewnienia skutecznego wdrożenia tego projektu, dane państwo członkowskie powinno mieć prawo sprzeciwu wobec uznania danego projektu za projekt strategiczny, a tym samym powinno móc uniemożliwić przyznanie projektowi statusu projektu strategicznego wbrew jego woli. W przypadku sprzeciwu dane państwo członkowskie powinno uzasadnić swój sprzeciw, odwołując się do mających zastosowanie kryteriów. Unia nie powinna również przyznawać statusu projektu strategicznego projektom, które będą realizowane przez państwo trzecie wbrew woli jego rządu, i w związku z tym powinna powstrzymać się od przyznania statusu projektu strategicznego w przypadku sprzeciwu rządu państwa trzeciego.
- (15) Aby zapobiec nadużyciom związanym z uznawaniem projektów za projekty strategiczne, Komisja powinna mieć możliwość uchylecia swojej początkowej decyzji o uznaniu danego projektu za projekt strategiczny, w przypadku gdy dany projekt nie spełnia już określonych warunków lub gdy uznanie go za projekt strategiczny opierało się na wniosku zawierającym nieprawidłowe informacje. Wcześniej Komisja powinna się jednak skonsultować z Radą i wysłuchać promotora projektu.
- (16) Biorąc pod uwagę znaczenie projektów strategicznych dla zapewnienia bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych, należy uznać, że projekty te leżą w interesie publicznym. Zapewnienie bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również dla odporności sektora obrony i sektora kosmicznego. Aby przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii, państwa członkowskie mogą udzielić wsparcia w zakresie krajowych procedur wydawania pozwoleń, co pozwoli przyspieszyć realizację projektów strategicznych zgodnie z prawem Unii.
- (17) Krajowe procesy wydawania pozwoleń zapewniają bezpieczeństwo, pewność i zgodność projektów dotyczących surowców z wymogami środowiskowymi, społecznymi oraz w zakresie bezpieczeństwa. W prawodawstwie UE dotyczącym ochrony środowiska określone są wspólne warunki dotyczące procesu i zawartości krajowych procesów wydawania pozwoleń, które to warunki zapewniają wysoki poziom ochrony środowiska i umożliwiają zrównoważone wykorzystywanie potencjału Unii w całym łańcuchu wartości surowców. Przyznanie statusu projektu strategicznego powinno zatem pozostawać bez uszczerbku dla jakichkolwiek mających zastosowanie warunków wydawania pozwoleń na realizację odpowiednich projektów, w tym dla warunków określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE³², dyrektywie Rady 92/43/EWG³³, dyrektywie 2000/60/WE³⁴ Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady

³² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

³³ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

³⁴ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

2010/75/UE³⁵ oraz w dyrektywie 2004/35/WE³⁶ Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE³⁷ i dyrektywie 2006/21/WE³⁸ Parlamentu Europejskiego i Rady.

- (18) Jednocześnie nieprzewidywalność, złożoność i niekiedy zbyt długi czas trwania krajowych procesów wydawania pozwoleń osłabia bezpieczeństwo inwestycyjne, które jest niezbędne do skutecznego rozwoju projektów dotyczących surowców strategicznych. W związku z tym, aby zapewnić i przyspieszyć skuteczne wdrożenie projektów strategicznych, państwa członkowskie powinny zastosować uproszczoną i przewidywalną procedurę wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych. Projekty strategiczne powinny zatem otrzymać „status priorytetowy” na poziomie krajowym, aby zapewnić im szybkie postępowanie administracyjne oraz ich pilne traktowanie we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów. Niniejsze rozporządzenie nie powinno uniemożliwiać właściwym organom ułatwiania wydawania pozwoleń na realizację innych projektów dotyczących łańcucha wartości surowców krytycznych, które to projekty nie są projektami strategicznymi.
- (19) Biorąc pod uwagę rolę projektów strategicznych w zapewnieniu bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii oraz ich wkład w otwartą strategiczną autonomię Unii, a także transformację ekologiczną i cyfrową, organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń powinien uznać projekty strategiczne za leżące w interesie publicznym. Projekty strategiczne, które wywierają negatywny wpływ na środowisko w zakresie, jaki podlega zakresowi dyrektywy 2000/60/WE, dyrektywy Rady 92/43/EWG i dyrektywy 2009/147/WE³⁹, mogą zostać zatwierdzone, jeżeli organ odpowiedzialny za wydawanie pozwoleń stwierdzi na podstawie swojej indywidualnej oceny, że interes publiczny, któremu ma służyć dany projekt, ma charakter nadrzędny wobec negatywnego wpływu na środowisko, pod warunkiem że wszystkie odpowiednie warunki określone w wymienionych dyrektywach są spełnione. W stosownych przypadkach we wspomnianej indywidualnej ocenie należy uwzględnić geologiczną specyfikę miejsc wydobywania, która ogranicza wybór lokalizacji.
- (20) Aby zmniejszyć złożoność oraz zwiększyć skuteczność i przejrzystość procesu wydawania pozwoleń, promotorzy projektów dotyczących surowców krytycznych powinni mieć możliwość interakcji z jednym organem krajowym, który odpowiada za ułatwianie i koordynację całego procesu wydawania pozwoleń, a w przypadku projektów strategicznych wydaje kompleksową decyzję w przewidzianym terminie. W tym celu państwa członkowskie powinny wyznaczyć jeden właściwy organ

³⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17).

³⁶ ^[1] Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56).

³⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

³⁸ Dyrektywa 2006/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego oraz zmieniająca dyrektywę 2004/35/WE – Oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15).

³⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

krajowy. Jeżeli okaże się to niezbędne ze względu na wewnętrzną organizację państwa członkowskiego, powinna istnieć możliwość przekazania zadań właściwego organu krajowego innemu organowi na takich samych warunkach. Aby zapewnić skuteczne wypełnianie obowiązków właściwego organu krajowego, państwa członkowskie powinny udostępnić swojemu właściwemu organowi krajowemu lub jakimkolwiek organowi działającemu w jego imieniu wystarczający personel i zasoby.

- (21) Aby zapewnić jasność w kwestii statusu pozwoleń na realizację projektów strategicznych oraz ograniczyć skuteczność nieuczciwych taktyk w postępowaniu sądowym, nie osłabiając przy tym skutecznej kontroli sądowej, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby wszelkie spory dotyczące procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych były rozstrzygane w odpowiednim czasie. W tym celu właściwe organy krajowe powinny zapewnić, aby wnioskodawcy i promotorzy projektów mieli dostęp do prostej procedury rozstrzygania sporów oraz aby projekty strategiczne były traktowane jako pilne we wszystkich powiązanych z nimi postępowaniach sądowych i procedurach rozwiązywania sporów.
- (22) Aby umożliwić obywatelom i przedsiębiorstwom bezpośrednie korzystanie z dobrodziejstw rynku wewnętrznego bez ponoszenia niepotrzebnego dodatkowego obciążenia administracyjnego, w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724⁴⁰, w którym ustanowiono jednolity portal cyfrowy, przewidziano ogólne zasady zapewniania internetowego dostępu do informacji, procedur i usług wsparcia, które mają znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. Wymogi informacyjne i procedury objęte niniejszym rozporządzeniem powinny być zgodne z wymogami rozporządzenia (UE) 2018/1724. W szczególności należy zapewnić, aby promotorzy projektów strategicznych mieli pełny dostęp online do wszelkich procedur związanych z procesem wydawania pozwoleń oraz mogli przeprowadzać te procedury również w pełni online, zgodnie z art. 6 ust. 1 i załącznikiem II do rozporządzenia (UE) 2018/1724.
- (23) Aby zapewnić promotorom projektów i innym inwestorom bezpieczeństwo i jasność, które są niezbędne do lepszego rozwoju projektu strategicznego, państwa członkowskie powinny dopilnować, aby czas trwania procesu wydawania pozwoleń powiązanego z takimi projektami nie przekraczał ustalonych ram czasowych. W przypadku projektów strategicznych dotyczących wyłącznie przetwarzania lub recyklingu czas trwania procesu wydawania pozwoleń nie powinien przekraczać jednego roku. Z kolei w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobycie czas trwania procesu wydawania pozwoleń, przy uwzględnieniu złożoności projektu i zakresu potencjalnych skutków, nie powinien przekraczać dwóch lat. Aby skutecznie przestrzegać tych limitów czasowych, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich odpowiedzialne organy dysponowały wystarczającymi zasobami i personelem. Za pomocą Instrumentu Wsparcia Technicznego Komisja wspiera państwa członkowskie na ich wniosek w opracowywaniu, rozwijaniu i wdrażaniu reform obejmujących zwiększenie potencjału administracyjnego związanego z wydawaniem pozwoleń krajowych.

⁴⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

- (24) Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia wymagane na mocy prawa Unii, w tym dotyczące wody, siedlisk i ptaków, są integralną częścią procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów dotyczących surowców, jak również stanowią niezbędne zabezpieczenie, które zapobiega negatywnemu wpływowi na środowisko lub go ogranicza. Aby zapewnić przewidywalność i odpowiedni czas trwania procesów wydawania pozwoleń na realizację projektów strategicznych, należy wykorzystać jednak wszelkie możliwości usprawnienia wymaganych ocen i pozwoleń, nie obniżając przy tym poziomu ochrony środowiska. W tym kontekście należy zapewnić, aby niezbędne oceny były ze sobą odpowiednio powiązane, co pozwoli zapobiec ich niepotrzebnemu powielaniu, a także dopilnować, aby promotorzy projektów i odpowiedzialne organy wyraźnie zaakceptowały zakres takiej kompleksowej oceny przed jej przeprowadzeniem, aby uniknąć zbędnych działań następczych.
- (25) Przeszkodami w realizacji projektów w zakresie surowców krytycznych mogą być konflikty związane z użytkowaniem gruntów. Dobrze opracowane plany, w tym plany zagospodarowania przestrzennego i podziału na strefy, w których to planach uwzględniono możliwości wdrożenia projektów dotyczących surowców krytycznych i w odniesieniu do których oceniono potencjalny wpływ na środowisko, mogą pomóc w zapewnieniu równowagi między dobrami publicznymi i interesami publicznymi, zmniejszając jednocześnie ryzyko konfliktu i przyspieszając zrównoważoną realizację projektów w zakresie surowców w Unii. Odpowiedzialne organy krajowe, regionalne i lokalne powinny zatem rozważyć uwzględnienie przepisów obowiązujących w odniesieniu do projektów dotyczących surowców podczas opracowywania wspomnianych planów.
- (26) W ramach realizowanych na terenie Unii projektów dotyczących surowców krytycznych często występują trudności z dostępem do finansowania. Rynki surowców krytycznych często charakteryzują się wysoką zmiennością cen, długimi terminami, wysoką koncentracją i brakiem przejrzystości. Dodatkowo finansowanie tego sektora wymaga zaawansowanej wiedzy eksperckiej, którą instytucje finansowe często nie dysponują. Aby zaradzić tym trudnościom i wnieść wkład w zapewnienie stabilnych i niezawodnych dostaw surowców strategicznych, państwa członkowskie i Komisja powinny udzielić pomocy w dostępie do finansowania i zapewnić wsparcie administracyjne.
- (27) Silny łańcuch wartości można zbudować w Europie wyłącznie za pomocą odpowiednich środków finansowych. Komisja będzie współpracować z partnerami wykonawczymi InvestEU, aby znaleźć sposoby na zwiększenie skali wsparcia inwestycji zgodnie ze wspólnymi celami określonymi w rozporządzeniu (UE) 2021/523⁴¹ oraz w niniejszym rozporządzeniu. Centrum Doradztwa InvestEU może pomóc w stworzeniu wykazu rentownych projektów.
- (28) Aby wyeliminować ograniczenia w przypadku działań na rzecz inwestycji publicznych i prywatnych, które to działania są obecnie często rozdrobnione, oraz ułatwić integrację i zwrot z inwestycji, Komisja, państwa członkowskie i banki prorozwojowe powinny stworzyć i lepiej koordynować synergie między istniejącymi programami finansowania na szczeblu unijnym i krajowym, a także powinny zapewnić lepszą koordynację i współpracę z przemysłem i najważniejszymi

⁴¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające Program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. 64 z 26.3.2021, s. 30).

zainteresowanymi stronami z sektora prywatnego. W tym celu należy stworzyć specjalną podgrupę Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych, składającą się z ekspertów z państw członkowskich i Komisji oraz z odpowiednich publicznych instytucji finansowych. Podgrupa ta powinna zajmować się omawianiem indywidualnych potrzeb finansowych w ramach konkretnych projektów strategicznych oraz istniejących możliwości ich finansowania, dzięki czemu będzie mogła zasugerować promotorom projektów, jak najlepiej wykorzystać dostępne możliwości finansowania. Podczas dyskusji i wydawania zaleceń dotyczących finansowania projektów strategicznych w państwach trzecich Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych powinna w szczególności uwzględnić strategię Global Gateway⁴².

- (29) Zasadnicze znaczenie mają inwestycje prywatne realizowane przez przedsiębiorstwa, inwestorów finansowych i odbiorców. Ponieważ jednak same inwestycje prywatne są niewystarczające, skuteczna realizacja projektów w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych może wymagać wsparcia publicznego, na przykład w formie gwarancji, kredytów lub inwestycji kapitałowych i *quasi*-kapitałowych. Takie wsparcie publiczne może stanowić pomoc państwa. Taka pomoc musi wywoływać efekt zachęty oraz być konieczna, odpowiednia i proporcjonalna. W istniejących wytycznych dotyczących pomocy państwa, które niedawno poddano gruntownemu przeglądowi zgodnie z celami dwójakiej transformacji, przewidziano szereg możliwości wsparcia inwestycji w całym łańcuchu wartości surowców krytycznych na określonych warunkach.
- (30) Wsparcie publiczne wykorzystuje się do korygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać lub wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania te powinny tworzyć wyraźną wartość dodaną dla Unii.
- (31) Zmienność cen niektórych surowców strategicznych, którą zaostrzają ograniczone środki umożliwiające zabezpieczenie tych cen na rynkach terminowych, stanowi przeszkodę zarówno dla promotorów projektów, którzy chcieliby zapewnić finansowanie projektów w zakresie surowców strategicznych, jak i dla konsumentów na kolejnych szczeblach, którym zależy na stabilnych i przewidywalnych cenach kluczowych produktów. Aby zmniejszyć niepewność w kwestii przyszłych cen surowców strategicznych, należy przewidzieć ustanowienie systemu, który umożliwi zarówno zainteresowanym odbiorcom, jak i promotorom projektów strategicznych określenie swoich ofert zakupu lub sprzedaży oraz skontaktowanie się ze sobą w przypadku potencjalnej zgodności ofert.
- (32) Obecna wiedza na temat złóż mineralnych i mapowanie obszarów występowania surowców w Unii pochodzą z okresu, gdy nie traktowano zapewnienia dostaw surowców krytycznych na rzecz rozwoju technologii strategicznych w sposób priorytetowy. W celu gromadzenia i aktualizacji wiedzy na temat obszarów występowania surowców krytycznych państwa członkowskie powinny opracować programy krajowe w zakresie poszukiwania ogólnego surowców krytycznych, które powinny obejmować działania takie jak tworzenie map złóż surowców mineralnych, badania geochemiczne, badania z zakresu nauk o ziemi oraz ponowna analiza

⁴² Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Komitetu Regionów i Europejskiego Banku Inwestycyjnego Strategia Global Gateway (JOIN/2021/30 final).

istniejących zbiorów danych naukowych w dziedzinie geologii. Identyfikacja obszarów występowania surowców oraz ocena wykonalności technicznej i opłacalności ekonomicznej ich wydobywania są obarczone wysokim ryzykiem finansowym. Aby zmniejszyć przedmiotowe ryzyko i ułatwić rozwijanie projektów wydobywczych, państwa członkowskie powinny udostępniać publicznie informacje zgromadzone podczas swojego odpowiedniego krajowego programu poszukiwań, wykorzystując do tego, w stosownych przypadkach, ramy infrastruktury informacji przestrzennej ustanowione na mocy dyrektywy 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴³.

- (33) Dane satelitarne i usługi związane z obserwacją Ziemi mogą wesprzeć działania na rzecz zrównoważonych łańcuchów wartości surowców krytycznych przez zapewnienie nieustannego napływu informacji, które mogą być przydatne w kontekście działań takich jak monitorowanie obszarów wydobywczych i zarządzanie nimi, ocena wpływu na środowisko i ocena skutków społeczno-ekonomicznych lub poszukiwanie zasobów mineralnych. Obserwacja Ziemi może również dostarczyć danych na temat odległych i niedostępnych obszarów i w związku z tym państwa członkowskie powinny wziąć ją pod uwagę podczas opracowywania i wdrażania swoich krajowych programów poszukiwań w możliwie jak największym zakresie.
- (34) Chociaż wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych jest niezbędne do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw, łańcuchy dostaw surowców krytycznych w dalszym ciągu będą miały charakter globalny i będą narażone na czynniki zewnętrzne. Niedawne lub trwające wydarzenia – od kryzysu związanego z COVID-19 po niczym niesprowokowaną i nieuzasadnioną agresję wojskową Rosji wobec Ukrainy – uwydatniły podatność niektórych unijnych łańcuchów dostaw na zakłócenia. Aby państwa członkowskie i sektory przemysłu europejskiego były w stanie przewidzieć zakłócenia dostaw oraz mogły przygotować się do tego, by przeciwstawić się ich konsekwencjom, należy opracować działania mające na celu zwiększenie zdolności w zakresie monitorowania, koordynację zapasów strategicznych oraz poprawę przygotowania przedsiębiorstw.
- (35) Państwa członkowskie nie dysponują takimi samymi zdolnościami, jeśli chodzi o świadomość ryzyka i przewidywanie zagrożeń, i nie wszystkie państwa członkowskie opracowały specjalne struktury służące do monitorowania łańcuchów dostaw surowców krytycznych i mogą informować przedsiębiorstwa o potencjalnych zagrożeniach związanych z zakłóceniami dostaw. Ponadto, podczas gdy niektóre przedsiębiorstwa zainwestowały w monitorowanie swoich łańcuchów dostaw, inne nie mają takich możliwości. W związku z tym, biorąc pod uwagę globalny wymiar łańcuchów dostaw surowców krytycznych oraz ich złożoność, Komisja powinna opracować specjalną tablicę wskaźników monitorowania służącą do oceny ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych oraz zapewnić organom publicznym i podmiotom prywatnym dostęp do zgromadzonych informacji, co przyczyni się do zwiększenia synergii między państwami członkowskimi. Aby zapewnić dostateczne przygotowanie unijnych łańcuchów wartości na potencjalne zakłócenia dostaw,

⁴³

Dyrektywa 2007/2/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 marca 2007 r. ustanawiająca infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie Europejskiej (INSPIRE) (Dz.U. L 108 z 25.4.2007, s. 1).

Komisja powinna przeprowadzić testy warunków skrajnych oceniające podatność łańcuchów dostaw surowców strategicznych oraz ich narażenie na ryzyko związane z dostawami. Państwa członkowskie powinny wnieść swój wkład w te działania, przeprowadzając takie testy warunków skrajnych w miarę możliwości za pośrednictwem swoich krajowych agencji dostaw i agencji informacyjnych działających w obszarze surowców krytycznych. Rada ds. Surowców Krytycznych powinna zapewnić koordynację przeprowadzania testów warunków skrajnych przez Komisję i państwa członkowskie. W przypadku gdy żadne państwo członkowskie nie ma możliwości przeprowadzenia wymaganego testu warunków skrajnych w odniesieniu do danego surowca strategicznego, Komisja powinna sama przeprowadzić taki test. Podczas podawania wyników takich testów warunków skrajnych do wiadomości publicznej Komisja powinna również zasugerować potencjalne strategie, które mogą przyjąć organy publiczne i podmioty prywatne w celu ograniczenia ryzyka związanego z dostawami, takie jak stworzenie zapasów strategicznych lub dalsza dywersyfikacja swoich dostaw. Na potrzeby gromadzenia informacji niezbędnych do monitorowania działań podejmowanych w ramach testów warunków skrajnych Komisja powinna zadbać o koordynację z odpowiednią stałą podgrupą Rady ds. Surowców Krytycznych, a państwa członkowskie powinny zidentyfikować i monitorować kluczowych operatorów rynku, którzy mają istotne znaczenie dla funkcjonowania łańcucha wartości. W przypadku gdy żaden członek stałej podgrupy nie ma możliwości przeprowadzenia wymaganego testu warunków skrajnych w odniesieniu do danego surowca strategicznego, Komisja powinna sama przeprowadzić taki test.

- (36) Zapasy strategiczne są ważnym narzędziem umożliwiającym ograniczenie zakłóceń dostaw, w szczególności dostaw surowców. Mimo że zaproponowany nadzwyczajny instrument jednolitego rynku umożliwia ewentualne stworzenie takich zapasów w przypadku uruchomienia trybu podwyższonej czujności dotyczącej jednolitego rynku, państwa członkowskie i przedsiębiorstwa nie mają obowiązku stworzenia ani koordynacji swoich zapasów strategicznych, dopóki nie dojdzie do zakłócenia dostaw. Ponadto w Unii Europejskiej nie funkcjonuje żaden mechanizm koordynacji, który umożliwiłaby opracowanie wspólnej oceny oraz analizy potencjalnego powielania działań i potencjalnych synergii. W związku z tym, biorąc pod uwagę obecny brak odpowiednich informacji, państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności przekazywać informacje na temat swoich zapasów strategicznych Komisji, niezależnie od tego, czy tymi zapasami zarządzają organy publiczne, czy podmioty gospodarcze działające w imieniu państw członkowskich. Takie informacje powinny obejmować poziom dostępnych zapasów poszczególnych surowców strategicznych, perspektywę dla poziomów zapasów oraz zasady i procedury mające zastosowanie do tych zapasów. Każdy wniosek o udzielenie informacji powinien być proporcjonalny, a także należy uwzględnić w nim koszty i wysiłki związane z udostępnieniem danych oraz wpływ tych danych na bezpieczeństwo narodowe i określić odpowiednie terminy dostarczenia żądanych informacji. Informacje dotyczące zapasów podmiotów gospodarczych można dodać do analizy, nie nakłada to jednak na nie obowiązku udzielenia informacji. Komisja powinna przetwarzać dane w bezpieczny sposób i publikować informacje wyłącznie w formie zagregowanej. W drugiej kolejności Komisja powinna, na podstawie uzyskanych informacji, opracować wstępny wskaźnik referencyjny określający, co należy uznać za bezpieczny poziom unijnych zapasów, uwzględniając przy tym całkowite roczne zużycie danych surowców strategicznych w Unii. Opierając się na porównaniu między istniejącymi zapasami i ogólnymi poziomami zapasów strategicznych surowców strategicznych w całej Unii, Rada ds.

Surowców Krytycznych, działając w porozumieniu z Komisją, powinna być w stanie wydawać niewiążące opinie dla państw członkowskich dotyczące sposobu zwiększenia konwergencji i służące zachęcaniu ich do budowania własnych zapasów strategicznych. W tym kontekście Rada ds. Surowców Krytycznych powinna uwzględnić potrzebę utrzymania zachęt do rozbudowy zapasów strategicznych przez podmioty prywatne wykorzystujące surowce strategiczne.

- (37) W celu zapewnienia dalszej koordynacji Komisja powinna zapewnić, aby przed uczestnictwem państw członkowskich w międzynarodowych forach, na których mogą być omawiane kwestie takich zapasów strategicznych, odbywały się niezbędne konsultacje, w szczególności w ramach dedykowanej stałej podgrupy w Radzie ds. Surowców Krytycznych. Podobnie w celu zwiększenia komplementarności między niniejszym wnioskiem a innymi horyzontalnymi lub tematycznymi instrumentami, Komisja powinna zapewnić, aby zgromadzone i zagregowane informacje były przekazywane do mechanizmów podwyższonej czujności lub zarządzania kryzysowego, takich jak proponowana grupa doradcza nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku, Europejska Rada ds. Półprzewodników ustanowiona w akcie w sprawie czipów, Zarząd HERA czy Rada ds. Kryzysów Zdrowotnych.
- (38) W celu zapewnienia, aby duże przedsiębiorstwa wytwarzające technologie strategiczne w Unii z wykorzystaniem surowców strategicznych były wystarczająco przygotowane na poradzenie sobie z zakłóceniami dostaw, powinny one prowadzić audyt swoich łańcuchów dostaw i odpowiednio składać sprawozdanie swojej radzie dyrektorów. Dzięki temu będą one uwzględniały ryzyko związane z dostawami surowców strategicznych i opracują odpowiednie strategie łagodzące, aby lepiej przygotować się na wypadek zakłócenia dostaw. Podobnie duże przedsiębiorstwa, których to dotyczy, powinny prowadzić regularne testy warunków skrajnych swoich łańcuchów dostaw surowców strategicznych, aby zapewnić uwzględnienie wszystkich poszczególnych scenariuszy, które mogą mieć wpływ na ich dostawy w przypadku zakłócenia. Dzięki tym środkom przedsiębiorstwa poświęcą dodatkową uwagę kosztom potencjalnego ryzyka związanego z dostawami.
- (39) Na wielu rynkach surowców strategicznych nie panuje pełna przejrzystość i występuje na nich koncentracja po stronie podaży, co zwiększa siłę negocjacyjną sprzedawców i sprawia, że ceny dla nabywców są wyższe. Aby pomóc w obniżeniu cen dla przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii, Komisja powinna ustanowić system umożliwiający zagregowanie popytu ze strony zainteresowanych nabywców. Opracowując taki system, Komisja powinna uwzględnić doświadczenie zdobyte w podobnych przedsięwzięciach, szczególnie w odniesieniu do wspólnych zakupów gazu ustanowionych na podstawie rozporządzenia Rady 2022/2576⁴⁴. Organy państwa członkowskiego powinny być również w stanie uczestniczyć w tym systemie, aby budować swoje zapasy strategiczne. Wszystkie środki wchodzące w zakres tego mechanizmu powinny być zgodne z unijnym prawem konkurencji.
- (40) Przepisy dotyczące monitorowania i zapasów strategicznych ujęte w niniejszym rozporządzeniu nie wymagają harmonizacji krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych i nie zastępują obowiązujących mechanizmów. Monitorowanie i zachęty dotyczące gotowości na wypadek zagrożeń powinny być zgodne

⁴⁴ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2576 z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie zwiększenia solidarności dzięki lepszemu koordynacji zakupów gazu, wiarygodnym poziomom odniesienia cen i transgranicznej wymianie gazu (Dz.U. L 335 z 29.12.2022, s. 1).

z europejskimi instrumentami. W związku z tym takie instrumenty jak wniosek w sprawie nadzwyczajnego instrumentu jednolitego rynku mającego na celu przewidywanie i łagodzenie kryzysu w funkcjonowaniu jednolitego rynku oraz odpowiadanie na taki kryzys lub rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372⁴⁵ w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii mogłyby wciąż mieć zastosowanie do surowców krytycznych i strategicznych w przypadku wystąpienia kryzysu lub zagrożenia w stopniu, w jakim surowce te są objęte zakresem takich instrumentów. Zapewnienie komplementarności i spójności między niniejszym rozporządzeniem a instrumentami kryzysowymi powinno odbywać się poprzez wymianę informacji.

- (41) Surowce najbardziej krytyczne to metale, które co do zasady można poddawać recyklingowi nieskończoną liczbę razy, niekiedy tracą one jednak przy tym na jakości. W kontekście transformacji ekologicznej stwarza to potencjał do przejścia na realny model gospodarki o obiegu zamkniętym. Po początkowym etapie szybkiego wzrostu popytu na surowce krytyczne na potrzeby nowych technologii, w którym pierwotne wydobywanie i przetwarzanie będą wciąż dominującym źródłem, recykling powinien stopniowo nabierać znaczenia i przyczynić się do ograniczenia potrzeby pierwotnego wydobycia i związanych z nim oddziaływań. Obecnie współczynnik recyklingu większości surowców krytycznych jest jednak niski, a systemy i technologie recyklingu często nie są przystosowane do specyfiki tych surowców. Konieczne jest zatem działanie ukierunkowane na poszczególne czynniki hamujące potencjał obiegu zamkniętego.
- (42) Państwa członkowskie zachowują istotne kompetencje w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym, np. w obszarze systemów zbierania i przetwarzania odpadów. Powinny one z nich korzystać, aby zwiększyć współczynniki zbierania i recyklingu w odniesieniu do strumieni odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych, wykorzystując na przykład zachęty finansowe, takie jak zniżki, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji. Organy państwa członkowskiego powinny również przyczyniać się do zmian jako nabywcy surowców krytycznych i zawierających je produktów, a krajowe programy w zakresie badań naukowych i innowacji powinny zapewniać istotne zasoby służące poprawie stanu wiedzy i technologii dotyczących obiegu zamkniętego surowców krytycznych, jak również efektywności wykorzystywania materiałów. Ponadto państwa członkowskie powinny promować odzysk surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, zwiększając dostęp do informacji i niwelując bariery prawne, gospodarcze i techniczne. Jednym z możliwych rozwiązań, jakim powinny się przyjrzeć państwa członkowskie, są mechanizmy podziału ryzyka między operatorów a państwo członkowskie, które mają na celu promowanie odzysku z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
- (43) W wielu regionach w Unii znajdują się dawne miejsca wydobycia surowców ze znacznymi ilościami odpadów wydobywczych w zamkniętych obiektach, które to miejsca, ze względu na fakt, że ich znaczenie gospodarcze wzrasta dopiero w ostatnim czasie, nie były analizowane pod kątem potencjału w zakresie surowców krytycznych. Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów

⁴⁵ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372 z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii (Dz.U. L 314 z 6.12.2022, s. 64).

wydobywczych ma potencjał w zakresie przyczynienia się do tworzenia wartości gospodarczej i miejsc pracy w historycznych regionach wydobywczych, które często są dotknięte deindustrializacją i zubożeniem. Główną barierą dla większego wykorzystywania potencjału uzyskiwania surowców krytycznych z odpadów wydobywczych jest fakt, że nie poświęca się uwagi kwestii zawartości surowców krytycznych, szczególnie w zamkniętych obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, i brakuje na ten temat informacji.

- (44) Odzysk surowców krytycznych z obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych powinien być częścią odzysku odpadów z odpowiednich obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. W dyrektywie 2006/21/WE określono wymogi dotyczące wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego w odniesieniu do gospodarowania odpadami w przemyśle wydobywczym. Podczas gdy należałoby utrzymać te wymogi na wysokim poziomie, należy również ustanowić dodatkowe środki służące maksymalizacji odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych.
- (45) Operatorzy obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, zarówno istniejących, jak i nowych, powinni przeprowadzić badanie na temat wstępnej oceny ekonomicznej dotyczącej odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych znajdujących się w obiekcie i z takich wytwarzanych odpadów. Zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami ustanowioną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁴⁶ należy nadać pierwszeństwo zapobieganiu wytwarzania odpadów zawierających surowce krytyczne, wydobywając surowce krytyczne z wydobytej objętości zanim stanie się ona odpadem. Przy opracowywaniu wspomnianego badania operatorzy powinni zgromadzić niezbędne informacje, w tym dotyczące koncentracji i ilości surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, i dokonać oceny szeregu wariantów dotyczących procesów, operacji lub ustaleń biznesowych, które mogłyby umożliwić ekonomicznie opłacalny odzysk surowców krytycznych. Jest to wymóg dodatkowy względem wymogów określonych w dyrektywie 2006/21/WE i prawie krajowym transponującym tę dyrektywę, i ma on bezpośrednie zastosowanie. Wdrażając ten wymóg, operatorzy i właściwe organy powinni dążyć do zminimalizowania obciążenia administracyjnego i możliwie największej integracji procedur.
- (46) Aby zaradzić bieżącemu problemowi braku informacji na temat potencjału zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych pod kątem surowców krytycznych, państwa członkowskie powinny utworzyć bazę danych zawierającą wszystkie informacje niezbędne do promowania odzysku, szczególnie dotyczące ilości i koncentracji surowców krytycznych w odpadach wydobywczych, zachowując zgodność z unijnymi regułami konkurencji. Informacje te powinny być dostępne publicznie oraz mieć cyfrową i przyjazną dla użytkownika formę umożliwiającą dostęp do bardziej szczegółowych informacji technicznych. W celu ułatwienia przyjaznego dla użytkownika dostępu do informacji państwa członkowskie powinny na przykład zapewnić punkt kontaktowy umożliwiający bardziej szczegółową wymianę informacji z potencjalnymi podmiotami opracowującymi projekty w zakresie odzysku surowców krytycznych. Baza danych powinna być zaprojektowana w taki sposób, aby umożliwić potencjalnym promotorom projektu

⁴⁶

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

łatwą identyfikację obiektów o wysokim potencjale ekonomicznie opłacalnego odzysku. Aby skoncentrować ograniczone zasoby, państwa członkowskie powinny przyjąć stopniowe podejście do gromadzenia informacji i realizować bardziej wymagające etapy gromadzenia informacji wyłącznie w przypadku najbardziej obiecujących obiektów. Działania w zakresie gromadzenia informacji powinny mieć na celu dostarczenie dokładnych i reprezentatywnych informacji dotyczących obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych i uzyskanie jak najdokładniejszego wskazania potencjału odzysku surowców krytycznych.

- (47) Magnesy trwałe są wbudowywane w szeroki zakres produktów, z których najistotniejsze i najszybciej rozwijające się zastosowania to turbiny wiatrowe i pojazdy elektryczne, występują jednak również w innych produktach, takich jak urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, roboty przemysłowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, elektryczne pompy przemysłowe, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki mikrofalowe, odkurzacze i zmywarki do naczyń, zawierających znaczne ilości warte odzyskania. Większość magnesów trwałych, szczególnie najbardziej wydajne ich rodzaje, zawiera surowce krytyczne, takie jak neodym, prazeodym, dysproz i terb, bor, samar, nikiel lub kobalt. Ich recykling jest możliwy, jednak obecnie w Unii wykonuje się go na małą skalę lub w kontekście projektów badawczych. Magnesy trwałe powinny zatem stanowić priorytetowy produkt dla zwiększenia skali obiegu zamkniętego.
- (48) Warunkiem wstępnym skutecznego recyklingu magnezu jest udostępnienie podmiotom zajmującym się recyklingiem niezbędnych informacji dotyczących ilości, rodzaju i składu chemicznego magnesów w produkcie, ich rozmieszczenia oraz zastosowanych powłok, klejów i dodatków, jak również informacji o sposobie usuwania magnesów trwałych z produktu. Ponadto, aby zapewnić uzasadnienie biznesowe dla recyklingu magnesów, magnesy trwałe wbudowane w produkty wprowadzane do obrotu w Unii powinny z czasem zawierać coraz większą ilość materiałów pochodzących z recyklingu. Zapewniając na pierwszym etapie przejrzystość co do zawartości materiałów z recyklingu, po dokonaniu specjalnej oceny odpowiedniego poziomu i prawdopodobnego wpływu należy następnie ustalić minimalne progi zawartości materiałów z recyklingu.
- (49) Surowce krytyczne sprzedawane na rynku unijnym są często certyfikowane pod kątem zrównoważonego charakteru ich produkcji i łańcucha dostaw. Certyfikację można uzyskać w ramach szerokiego wyboru dostępnych publicznych i prywatnych systemów certyfikacji, które różnią się zakresem i stopniem restrykcyjności, co może potencjalnie wywoływać dezorientację co do charakteru i prawdziwości twierdzeń o względnie zrównoważonym charakterze surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii na podstawie takiej certyfikacji. Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych uznających systemy certyfikacji, które należy uznać za kompleksowe i wiarygodne, zapewniając w ten sposób organom i uczestnikom rynku wspólne podstawy do oceny zrównoważonego charakteru surowców krytycznych. Należy uznawać wyłącznie te systemy certyfikacji, które obejmują szeroki zakres aspektów zrównoważonego rozwoju, w tym ochronę środowiska, prawa człowieka wraz z prawami pracowniczymi, oraz przejrzystość biznesową, a także zawierają zasady dotyczące niezależnej weryfikacji dokonywanej przez osobę trzecią i monitorowania pod względem zgodności. W celu zapewnienia wydajności procedur, promotorzy projektów ubiegający się o uznanie ich projektów jako projekty strategiczne powinni mieć możliwość polegania na uczestnictwie

w uznanym systemie w celu wykazania, że realizacja ich projektu przebiega w zrównoważony sposób.

- (50) Produkcja surowców krytycznych na różnych etapach łańcucha wartości wywiera wpływ na środowisko, w tym na klimat, wodę, faunę lub florę. Aby ograniczyć wyrządzane szkody i zachęcać do produkcji bardziej zrównoważonych surowców krytycznych, Komisja powinna mieć uprawnienia do opracowania systemu obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych, w tym procesu weryfikacji w celu zapewnienia, aby w przypadku surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii informacje dotyczące takiego śladu były publicznie wyeksponowane. System ten powinien opierać się na uwzględnieniu wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych w dziedzinie oceny cyklu życia. Wymóg polegający na deklarowaniu śladu środowiskowego materiału powinien mieć zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy na podstawie specjalnej oceny stwierdzono, że przyczyniłby się do realizacji unijnych celów klimatycznych i środowiskowych poprzez ułatwienie zamawiania surowców krytycznych o niższym śladzie środowiskowym i nie wpłynąłby nieproporcjonalnie na przepływy handlowe. Po przyjęciu stosownych metod obliczania Komisja powinna opracować klasy efektywności surowców krytycznych, umożliwiając w ten sposób potencjalnym nabywcom łatwe porównanie względnego śladu środowiskowego dostępnych materiałów i kierując rynek w stronę bardziej zrównoważonych materiałów. Sprzedawcy surowców krytycznych powinni zapewnić, aby ich klienci mieli dostęp do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego. Przezroczystość względnego śladu surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii może również umożliwić realizację innych polityk na szczeblu unijnym i krajowym, takich jak zachęty lub kryteria zielonych zamówień publicznych, wspierając produkcję surowców krytycznych o mniejszym wpływie na środowisko.
- (51) Metody dotyczące śladu środowiskowego stanowią istotną podstawę dla opracowywania zasad obliczania. Opierają się one na naukowo uzasadnionych metodach oceny, które uwzględniają zmiany na poziomie międzynarodowym i obejmują wpływ na środowisko, w tym zmianę klimatu, oraz wpływy związane z wodą, powietrzem, glebą, zasobami, użytkowaniem gruntów i toksycznością.
- (52) Należy zapewnić, aby odpowiedzialni za to operatorzy dokonywali oceny zgodności swoich produktów lub materiałów z wymogami służącymi usprawnieniu obiegu zamkniętego magnesów trwałych i oceny zgodności z deklaracją dotyczącą śladu środowiskowego surowców krytycznych przed wprowadzeniem ich do obrotu, oraz tego, czy właściwe organy krajowe skutecznie egzekwują te wymogi. Przepisy dotyczące zgodności i nadzoru rynku ustanowione w rozporządzeniu 2019/1020 i rozporządzeniu (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] są opracowane w taki sposób, aby sprostać temu wyzwaniu, i powinny mieć zatem również zastosowanie do tych wymogów. W celu dodatkowego zapewnienia optymalnego wykorzystania obowiązujących ram należy zapewnić, aby w przypadku produktów podlegających homologacji typu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/858 lub rozporządzenia (UE) nr 168/2013 egzekwowanie zgodności odbywało się w ramach obowiązującego systemu homologacji typu.
- (53) Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja powinna zwrócić się do co najmniej jednej europejskiej organizacji normalizacyjnej z wnioskiem o przygotowanie norm europejskich służących wspieraniu celów niniejszego rozporządzenia.

- (54) W celu wdrożenia planu działania w sprawie surowców krytycznych z 2020 r. Unia zawarła partnerstwa strategiczne dotyczące surowców z państwami trzecimi. Należy kontynuować takie starania w celu dywersyfikacji dostaw. Aby opracować i zapewnić spójne ramy na potrzeby zawierania przyszłych partnerstw, państwa członkowskie i Komisja powinny, jako część swojej interakcji w Radzie ds. Surowców Krytycznych, omówić kwestię koordynacji i zapewnić jej funkcjonowanie w kwestii m.in. tego, czy istniejące partnerstwa osiągają zamierzone cele, określania priorytetowych państw trzecich na potrzeby nowych partnerstw, treści takich partnerstw oraz ich spójności i potencjalnych synergii w kontekście dwustronnej współpracy państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi. Unia powinna dążyć do zawierania obustronnie korzystnych partnerstw z gospodarkami rynków wschodzących i gospodarkami rozwijającymi się, z zachowaniem zgodności ze swoją strategią Global Gateway, które to partnerstwa przyczyniałyby się do dywersyfikacji jej łańcucha dostaw surowców, jak również zwiększałyby wartość dodaną produkcji w tych państwach.
- (55) Należy ustanowić Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, aby wspierała realizację zadań dotyczących opracowywania projektów strategicznych i ich finansowania, programów poszukiwań, monitorowania zdolności lub zapasów strategicznych oraz aby odpowiednio doradzała Komisji. W skład tej Rady powinny wchodzić państwa członkowskie oraz Komisja, przy czym należy zapewnić możliwość uczestnictwa innych stron w charakterze obserwatorów. Aby rozwijać wiedzę fachową niezbędną do realizacji niektórych zadań, Rada ta powinna ustanowić stałe podgrupy ds. finansowania, poszukiwania, monitorowania i zapasów strategicznych, które to podgrupy powinny działać jako sieć, skupiając poszczególne odpowiednie organy krajowe, i w razie konieczności konsultować się z przedstawicielami przemysłu, środowisk akademickich, społeczeństwa obywatelskiego oraz innymi stosownymi zainteresowanymi stronami. Porady i opinie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych nie powinny być wiążące, a brak takiej porady lub opinii nie powinien powstrzymywać Komisji przed wykonywaniem swoich zadań wynikających z niniejszego rozporządzenia.
- (56) Brak postępów w realizacji celów, w tym w zakresie wskaźników referencyjnych dotyczących wydajności i dywersyfikacji, może wskazywać, że należy przyjąć dodatkowe środki. Komisja powinna zatem monitorować postępy w realizacji przedmiotowych celów.
- (57) Aby obciążenia administracyjne nakładane na państwa członkowskie utrzymać na jak najniższym poziomie, należy usprawnić poszczególne obowiązki sprawozdawcze, a Komisja powinna opracować wzór umożliwiający państwom członkowskim wypełnianie swoich obowiązków sprawozdawczych dotyczących projektów, poszukiwania, monitorowania lub zapasów strategicznych w ramach publikowanego regularnie jednolitego dokumentu, który może być poufny lub zastrzeżony.
- (58) W celu zapewnienia opartej na zaufaniu i konstruktywnej współpracy właściwych organów na szczeblu unijnym i krajowym wszystkie strony zaangażowane w stosowanie niniejszego rozporządzenia powinny przestrzegać zasady poufności informacji i danych uzyskanych podczas wykonywania swoich zadań. Komisja oraz właściwe organy krajowe, ich urzędnicy, urzędnicy służby cywilnej i inne osoby pracujące pod nadzorem tych organów, a także urzędnicy i urzędnicy służby cywilnej innych organów państw członkowskich nie powinni ujawniać informacji zebranych lub wymienionych przez nich zgodnie z niniejszym rozporządzeniem ani objętych obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. Powinno to mieć również

zastosowanie do Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych. Przetwarzanie i przechowywanie danych powinno odbywać się w bezpiecznym środowisku.

- (59) Podczas przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 290 TFUE szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym konsultacje na poziomie ekspertów, oraz by konsultacje te były prowadzone zgodnie z zasadami ustanowionymi w porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁴⁷. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup ekspertów Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (60) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do: a) określenia wzorów, które mają być stosowane na potrzeby składania wniosków o uznanie projektów za projekty strategiczne, sprawozdań z postępów związanych z projektami strategicznymi, krajowych programów poszukiwań oraz sprawozdawczości państw członkowskich dotyczącej poszukiwań, monitorowania, zapasów strategicznych i obiegu zamkniętego; b) określenia, które produkty, komponenty i strumienie odpadów należy uznać za mające duży potencjał w zakresie odzysku surowców krytycznych; oraz c) ustalenia kryteriów i ich zastosowania w odniesieniu do uznawania systemów związanych ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁴⁸.
- (61) W celu zapewnienia wypełniania zobowiązań nałożonych niniejszym rozporządzeniem, w szczególności w odniesieniu do zgodności z wymogami dotyczącymi ekoprojektu, przedsiębiorstwa, które nie wypełniają swoich zobowiązań, w tym dotyczących gotowości na wypadek zagrożeń, sprawozdawczości w sprawie projektu i informacji na temat zdolności do recyklingu, powinny podlegać sankcjom. Konieczne jest zatem, aby państwa członkowskie ustanowiły w prawie krajowym skuteczne, proporcjonalne i odstraszające sankcje w przypadku niespełnienia wymogów niniejszego rozporządzenia.
- (62) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia. Zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa ocena ta powinna opierać się na pięciu kryteriach: skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i unijnej wartości dodanej oraz powinna służyć jako podstawa oceny skutków ewentualnych dalszych działań. Komisja powinna przedłożyć Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia i z postępów na drodze do osiągnięcia jego celów, w tym w zakresie wskaźników referencyjnych dotyczących zdolności i dywersyfikacji. Sprawozdanie to powinno również zawierać ocenę odpowiedniości ustanowienia maksymalnych wartości

⁴⁷ Dz.U. L 123 z 12.5. 2016, s. 1.

⁴⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

progowych związanych ze śladem środowiskowym opartą na wdrażaniu środków dotyczących przejrzystości ładu środowiskowego surowców krytycznych.

- (63) W stopniu, w jakim którykolwiek ze środków przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu stanowi pomoc państwa, przepisy dotyczące tych środków pozostają bez uszczerbku dla stosowania art. 107 i 108 Traktatu.
- (64) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie ram zapewniających Unii dostęp do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich skalę i skutki możliwe jest ich osiągnięcie wyłącznie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i cele

1. Ogólnym celem niniejszego rozporządzenia jest poprawa funkcjonowania rynku wewnętrznego przez ustanowienie ram służących zapewnieniu dostępu Unii do bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych.
2. Aby osiągnąć cel ogólny, o którym mowa w ust. 1, niniejsze rozporządzenie ma na celu:
 - a) wzmocnienie poszczególnych etapów łańcucha wartości surowców strategicznych w celu zapewnienia, aby do 2030 r. znacznie wzrosły zdolności Unii w zakresie każdego surowca strategicznego, tak aby ogólna zdolność Unii była zbliżona do następujących wskaźników referencyjnych lub je osiągnęła:
 - (i) zdolność wydobywcza Unii umożliwia wydobycie rud, minerałów lub koncentratów potrzebnych do produkcji co najmniej 10 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych w stopniu, w jakim umożliwiają to unijne zasoby;
 - (ii) zdolność przetwórcza Unii, w tym w odniesieniu do wszystkich pośrednich etapów przetwarzania, jest w stanie pokryć co najmniej 40 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych;
 - (iii) zdolność Unii w zakresie recyklingu, w tym w odniesieniu do wszystkich pośrednich etapów recyklingu, jest w stanie pokryć co najmniej 15 % jej rocznego zużycia surowców strategicznych;
 - b) dywersyfikację przywozu surowców strategicznych do Unii mającą na celu zapewnienie, aby do 2030 r. jej roczne zużycie każdego surowca strategicznego na każdym stosownym etapie przetwarzania mogło opierać się

na przywozie z kilku państw trzecich, z których żadne nie będzie zapewniało więcej niż 65 % rocznego unijnego zużycia;

- c) poprawę zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych;
 - d) zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych i produktów zawierających surowce krytyczne wprowadzanych do obrotu w Unii przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska w drodze usprawnienia ich obiegu zamkniętego i zwiększenia ich zrównoważonego charakteru.
3. Jeżeli na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 42, Komisja stwierdzi, że Unia może nie osiągnąć celów określonych w ust. 2, dokonuje ona oceny wykonalności i proporcjonalności proponowania środków lub wykonania swoich uprawnień na poziomie Unii w celu zapewnienia osiągnięcia przedmiotowych celów.
4. Komisja uwzględnia cele i wskaźniki referencyjne określone w ust. 2 lit. a) pkt (iii) jako powiązane priorytety Unii w rozumieniu art. 5 ust. 4 lit. a) pkt (i) rozporządzenia XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę wstawić numer rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] podczas opracowywania wymogów dotyczących ekoprojektu mających na celu poprawę następujących aspektów produktu: trwałości, możliwości ponownego użycia, możliwości naprawy, wykorzystania zasobów lub zasobooszczędności, możliwości regeneracji produktów i recyklingu, zawartości materiałów z recyklingu i możliwości odzysku materiałów.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „surowiec” oznacza substancję w stanie przetworzonym lub nieprzetworzonym wykorzystywaną jako materiał wsadowy przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych, z wyłączeniem substancji wykorzystywanych głównie jako żywność, pasza lub paliwa do silników spalinowych;
- 2) „surowce krytyczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 4;
- 3) „surowce strategiczne” oznaczają surowce zdefiniowane w art. 3;
- 4) „łańcuch wartości surowców” oznacza wszystkie działania i procesy mające miejsce przy poszukiwaniu, wydobywaniu, przetwarzaniu i recyklingu surowców;
- 5) „poszukiwanie” oznacza wszystkie działania mające na celu zidentyfikowanie i ustalenie właściwości złóż mineralnych;
- 6) „wydobycie” oznacza pierwotne wydobywanie rud, minerałów i produktów roślinnych z ich oryginalnych źródeł, w tym ze złóż mineralnych znajdujących się pod ziemią, pod wodą, z solanki morskiej i drzew;
- 7) „zdolność wydobywcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności wydobywczej dotyczącej rud, minerałów, produktów roślinnych i koncentratów zawierających surowce strategiczne, w tym działalności przetwórczej zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobywania znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;

- 8) „zasoby” oznaczają wszystkie złoża mineralne, których wydobycie jest ekonomicznie opłacalne;
- 9) „przetwarzanie” oznacza wszystkie procesy fizyczne, chemiczne i biologiczne biorące udział w przekształceniu surowca z rud, minerałów, produktów roślinnych lub odpadów w czyste metale, stopy lub inne formy podatne do wykorzystania z ekonomicznego punktu widzenia;
- 10) „zdolność przetwórcza Unii” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności przetwórczej dotyczącej surowców strategicznych, z wyłączeniem działalności zlokalizowanej zazwyczaj w miejscu wydobycia znajdującym się w Unii lub w pobliżu takiego miejsca;
- 11) „recykling” oznacza dowolny proces odzysku, w ramach którego materiały odpadowe są ponownie przetwarzane w produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach;
- 12) „zdolność Unii w zakresie recyklingu” oznacza łączną maksymalną roczną wielkość produkcji pochodzącej z działalności w zakresie recyklingu surowców strategicznych, w tym sortowania i obróbki wstępnej odpadów i ich przetwarzania w surowce wtórne, mającej miejsce w Unii;
- 13) „roczne zużycie surowców strategicznych” oznacza łączną ilość surowców strategicznych zużywanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę w Unii w formie przetworzonej, z wyłączeniem surowców strategicznych wbudowanych w produkty pośrednie lub końcowe wprowadzane do obrotu w Unii;
- 14) „ryzyko związane z dostawami” oznacza ryzyko związane z dostawami obliczone zgodnie z załącznikiem II;
- 15) „projekt dotyczący surowców” oznacza dowolny planowany obiekt lub dowolną planowaną znaczną rozbudowę lub zmianę przeznaczenia istniejącego obiektu, w którym prowadzona jest działalność wydobywcza, przetwórcza lub w zakresie recyklingu surowców;
- 16) „odbiorca” oznacza przedsiębiorstwo, które zawarło umowę odbioru z promotorem projektu;
- 17) „umowa odbioru” oznacza dowolną umowę między przedsiębiorstwem a promotorem projektu zawierającą zobowiązanie ze strony przedsiębiorstwa polegające na zamawianiu części surowców produkowanych w ramach konkretnego projektu dotyczącego surowców przez określony czas albo zobowiązanie ze strony promotora projektu polegające na zapewnieniu przedsiębiorstwu możliwości takiego zamawiania;
- 18) „promotor projektu” oznacza dowolne przedsiębiorstwo lub konsorcjum przedsiębiorstw opracowujące projekt dotyczący surowców;
- 19) „proces wydawania pozwoleń” oznacza proces obejmujący wszystkie odpowiednie pozwolenia administracyjne na planowanie, realizację i eksploatację projektów strategicznych, o których mowa w art. 5, w tym pozwolenia na budowę, pozwolenia w zakresie chemikaliów i pozwolenia na podłączenie do sieci oraz oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe, jeżeli są wymagane, a także obejmujący wszystkie wnioski i procedury administracyjne od potwierdzenia ważności wniosku do

powiadomienia o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez odpowiedzialny właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1;

- 20) „kompleksowa decyzja” oznacza decyzję lub zestaw decyzji podjętych przez organy państwa członkowskiego z wyłączeniem sądów lub trybunałów, określającą lub określających, czy promotor projektu jest upoważniony do wdrażania projektu dotyczącego surowców, bez uszczerbku dla jakiejkolwiek decyzji podjętej w kontekście administracyjnej procedury odwoławczej;
- 21) „poszukiwania ogólne” oznaczają poszukiwania na poziomie krajowym lub regionalnym z wyłączeniem poszukiwań ukierunkowanych;
- 22) „poszukiwania ukierunkowane” oznaczają szczegółowe badanie poszczególnych złóż mineralnych;
- 23) „głębokie złoża rud” oznaczają złoża mineralne znajdujące się głębiej w skorupie ziemskiej niż konwencjonalnie eksploatowane złoża rud;
- 24) „mapa predykcyjna” oznacza mapę wskazującą obszary, na których mogą występować złoża mineralne danego surowca;
- 25) „zakłócenie dostaw” oznacza nieprzewidywany znaczny spadek dostępności surowca lub znaczny wzrost ceny surowca;
- 26) „łańcuch dostaw surowców” oznacza wszystkie działania i procesy w łańcuchu wartości surowców do momentu wykorzystania surowca jako materiału wsadowego przy produkcji produktów pośrednich lub końcowych;
- 27) „strategie łagodzące” oznaczają politykę opracowaną przez podmiot gospodarczy służącą ograniczeniu prawdopodobieństwa wystąpienia zakłócenia dostaw w jego łańcuchu dostaw lub ograniczeniu szkód dla jego działalności gospodarczej spowodowanych przez takie zakłócenie;
- 28) „kluczowi operatorzy rynku” oznaczają producentów biorących udział w wydobywaniu, przetwarzaniu lub recyklingu surowców krytycznych, handlowców i dystrybutorów surowców krytycznych, oraz przedsiębiorstwa na kolejnych szczeblach wykorzystujące znaczne ilości surowców krytycznych;
- 29) „zapasy strategiczne” oznaczają pewną ilość danego surowca w dowolnej formie, przechowywaną przez podmiot publiczny lub prywatny w celu uwolnienia w przypadku zakłócenia dostaw;
- 30) „duże przedsiębiorstwo” oznacza dowolne przedsiębiorstwo, które w ostatnim roku obrotowym, za który sporządzono roczne sprawozdanie finansowe, zatrudniało średnio ponad 500 pracowników, a jego przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 150 mln EUR;
- 31) „technologie strategiczne” oznaczają technologie niezbędne do przeprowadzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, jak również do zastosowań obronnych i kosmicznych;
- 32) „rada dyrektorów” oznacza organ administracyjny lub nadzorczy odpowiedzialny za nadzór nad kierownictwem wykonawczym przedsiębiorstwa lub, jeżeli taki organ nie istnieje, osobę lub osoby wykonujące równoważne funkcje;

- 33) „zbieranie” oznacza gromadzenie odpadów, w tym wstępne sortowanie i wstępne magazynowanie odpadów do celów ich transportu do zakładu przetwarzania odpadów;
- 34) „przetwarzanie odpadów” oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie;
- 35) „odzysk” oznacza jakiegokolwiek proces, którego głównym wynikiem są odpady służące użytecznemu zastosowaniu poprzez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym wypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub w szerzej rozumianej gospodarce;
- 36) „odpady wydobywcze” oznaczają odpady wydobywcze w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 37) „obiekt unieszkodliwiania odpadów wydobywczych” oznacza obiekt unieszkodliwiania odpadów w rozumieniu dyrektywy 2006/21/WE;
- 38) „wstępna ocena ekonomiczna” oznacza ocenę koncepcyjną potencjalnej opłacalności ekonomicznej projektu dotyczącego surowców pod względem odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, przeprowadzaną na wczesnym etapie;
- 39) „urządzenie do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego” oznacza nieinwazyjny wyrób medyczny wykorzystujący pole magnetyczne w celu uzyskiwania obrazów anatomicznych lub dowolne inne urządzenie wykorzystujące pole magnetyczne w celu uzyskiwania obrazów wnętrza obiektów;
- 40) „wiatrowa prądnica mocy” oznacza część turbiny wiatrowej znajdującej się na lądzie lub na morzu, która to część przekształca energię mechaniczną wirnika w energię elektryczną;
- 41) „robot przemysłowy” oznacza automatycznie sterowaną, programowalną, wielozadaniową maszynę manipulacyjną, programowalną w co najmniej trzech osiach, która może być stacjonarna albo mobilna, do zastosowań automatyki przemysłowej;
- 42) „pojazd silnikowy” oznacza dowolny pojazd posiadający homologację typu, należący do kategorii M lub N w rozumieniu rozporządzenia (UE) 2018/858;
- 43) „lekki środek transportu” oznacza dowolny pojazd kołowy, który może być napędzany samym silnikiem elektrycznym lub połączeniem silnika i siły ludzkich mięśni, obejmujący hulajnogi elektryczne, rowery elektryczne i pojazdy posiadające homologację typu należące do kategorii L w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 168/2013;
- 44) „agregat chłodniczy” oznacza element systemu chłodzenia, który wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą odprowadzenie ciepła z chłodzonych pomieszczeń lub procesów, wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy;
- 45) „pompa ciepła” oznacza element systemu ogrzewania, który wytwarza różnicę temperatury umożliwiającą dostarczenie ciepła do ogrzewanych pomieszczeń lub procesów, wykorzystując elektryczny parowy obieg sprężarkowy;

- 46) „silnik elektryczny” oznacza urządzenie przekształcające wejściową moc elektryczną na wyjściową moc mechaniczną, o mocy znamionowej równej lub wyższej 0,12 kW;
- 47) „pralka automatyczna” oznacza pralkę, która samodzielnie przeprowadza cały cykl prania wsadu bez konieczności interwencji użytkownika w jakimkolwiek momencie trwania programu;
- 48) „suszarka bębnowa” oznacza urządzenie, w którym wyroby włókiennicze są suszone w obracającym się bębnie, przez który przepływa podgrzane powietrze;
- 49) „kuchenka mikrofalowa” oznacza dowolne urządzenie przeznaczone do podgrzewania żywności przy pomocy energii elektromagnetycznej;
- 50) „odkurzacz” oznacza urządzenie usuwające zanieczyszczenia z oczyszczanych powierzchni przy pomocy przepływu powietrza wytworzonego przez podciśnienie we wnętrzu urządzenia;
- 51) „zmywarka do naczyń” oznacza maszynę, która myje i płucze zastawy stołowe;
- 52) „magnes trwały” oznacza magnes, który zachowuje właściwości magnetyczne po usunięciu go z zewnętrznego pola magnetycznego;
- 53) „nośnik danych” oznacza liniowy symbol kodu kreskowego, symbol dwuwymiarowy lub inny nośnik danych służący do automatycznej identyfikacji, który może być odczytywany przez urządzenie;
- 54) „unikatowy identyfikator produktu” oznacza niepowtarzalny ciąg znaków służący identyfikacji produktów;
- 55) „powłoka magnezu” oznacza warstwę materiału stosowaną zasadniczo do ochrony magnesów przed korozją;
- 56) „wymontowanie” oznacza obróbkę ręczną, mechaniczną, chemiczną, cieplną lub metalurgiczną skutkującą tym, że poddawane jej komponenty lub materiały da się zidentyfikować jako odrębny strumień wyjściowy lub część strumienia wyjściowego;
- 57) „podmiot zajmujący się recyklingiem” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi recykling w dopuszczonym do tego obiekcie;
- 58) „udostępnienie na rynku” oznacza każde dostarczenie produktu na rynek Unii w celu jego dystrybucji, konsumpcji lub używania w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie;
- 59) „rodzaj surowca krytycznego” oznacza wprowadzony do obrotu surowiec krytyczny, który odróżnia się pod względem etapu przetwarzania, składu chemicznego, pochodzenia geograficznego lub zastosowanych metod produkcji;
- 60) „wprowadzenie do obrotu” oznacza udostępnienie produktu na rynku Unii po raz pierwszy;
- 61) „ocena zgodności” oznacza proces wykazujący, czy zostały spełnione wymagania określone w art. 27, 28 lub 34;
- 62) „partnerstwo strategiczne” oznacza zobowiązanie podjęte przez Unię i państwo trzecie dotyczące zwiększenia współpracy związanej z łańcuchem wartości

surowców, ustanowione w drodze niewiążącego instrumentu określającego konkretne działania będące we wspólnym interesie stron.

Rozdział 2

Surowce krytyczne i strategiczne

Artykuł 3

Wykaz surowców strategicznych

1. Surowce wymienione w wykazie w załączniku I sekcja 1 uznaje się za surowce strategiczne.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 36 aktów delegowanych służących zmianie załącznika I sekcja 1 w celu aktualizacji wykazu surowców strategicznych.

Zaktualizowany wykaz surowców strategicznych zawiera te surowce spośród surowców podlegających ocenie, które uzyskały najwyższy wynik pod względem znaczenia strategicznego, przewidywanego wzrostu popytu i trudności w zwiększeniu produkcji. Znaczenie strategiczne, przewidywany popyt i trudność w zwiększeniu produkcji określa się zgodnie z załącznikiem I sekcja 2.

3. Komisja dokonuje przeglądu i, w stosownych przypadkach, aktualizacji wykazu surowców strategicznych do [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: cztery lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] i następnie co cztery lata.

Artykuł 4

Wykaz surowców krytycznych

1. Surowce wymienione w wykazie w załączniku II sekcja 1 uznaje się za surowce krytyczne.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 36 aktów delegowanych służących zmianie załącznika II sekcja 1 w celu aktualizacji wykazu surowców krytycznych.

Zaktualizowany wykaz surowców krytycznych zawiera surowce strategiczne wymienione w wykazie w załączniku I sekcja 1, jak również wszelkie inne surowce, które osiągają lub przekraczają progi dotyczące zarówno znaczenia gospodarczego, jak i ryzyka związanego z dostawami, o których mowa w ust. 3. Znaczenie gospodarcze i ryzyko związane z dostawami oblicza się zgodnie z załącznikiem II sekcja 2.

3. Progi wynoszą 1 w przypadku ryzyka związanego z dostawami i 2,8 w przypadku znaczenia gospodarczego.
4. Komisja dokonuje przeglądu i, w stosownych przypadkach, aktualizacji wykazu surowców krytycznych do [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: cztery lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] i następnie co cztery lata.

Rozdział 3

Wzmocnienie unijnego łańcucha wartości surowców

SEKCJA 1

PROJEKTY STRATEGICZNE

Artykuł 5

Kryteria uznawania projektów za projekty strategiczne

1. W następstwie złożenia wniosku przez promotora projektu i zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 6 Komisja uznaje za projekty strategiczne projekty dotyczące surowców spełniające następujące kryteria:
 - a) projekt w znaczącym stopniu przyczynia się do bezpieczeństwa unijnych dostaw surowców strategicznych;
 - b) projekt jest lub stanie się technicznie wykonalny w rozsądnych ramach czasowych i można oszacować spodziewaną wielkość produkcji w ramach projektu z wystarczającym stopniem pewności;
 - c) realizacja projektu będzie przebiegać w sposób zrównoważony, w szczególności w odniesieniu do monitorowania i minimalizowania wpływu na środowisko oraz zapobieganie mu, stosowania odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych, potencjału w zakresie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy oraz znaczącego zaangażowania społeczności lokalnych i istotnych partnerów społecznych, a także stosowania przejrzystych praktyk działalności gospodarczej obejmujących odpowiednie strategie zgodności służące przeciwdziałaniu negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej, w tym korupcji i łapownictwu, i ograniczanie ryzyka ich wystąpienia;
 - d) w odniesieniu do projektów w Unii – ustanowienie, eksploatacja lub realizacja projektu przyniosłyby transgraniczne korzyści wykraczające poza dane państwo członkowskie, w tym dla sektorów niższego szczebla;
 - e) w odniesieniu do projektów realizowanych w państwach trzecich będących rynkami wschodzącymi lub gospodarkami rozwijającymi się – projekty te przyniosłyby wzajemne korzyści Unii i odnośnemu państwu trzeciemu, generując wartość dodaną w tym państwie.
2. Komisja ocenia spełnienie kryteriów uznania określonych w ust. 1 zgodnie z elementami i dowodami określonymi w załączniku III.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 36 służących zmianie załącznika III w celu dostosowania elementów i dowodów, które należy uwzględnić przy ocenie spełnienia kryteriów określonych w ust. 1, do postępu technicznego i naukowego lub w celu uwzględnienia zmian w przepisach Unii lub instrumentach międzynarodowych wymienionych w załączniku III pkt 4 lub przyjęcia dodatkowych przepisów Unii lub instrumentów międzynarodowych istotnych dla spełnienia kryterium, o którym mowa w ust. 1 lit. c).

3. Uznanie projektu za projekt strategiczny nie wpływa na wymogi mające zastosowanie do odnośnego projektu lub promotora projektu na podstawie prawa międzynarodowego, unijnego lub krajowego.

Artykuł 6

Wniosek i uznanie

1. Wnioski o uznanie projektu dotyczącego surowców za projekt strategiczny przedkłada Komisji promotor projektu. Wniosek taki musi zawierać:
 - a) odpowiednie dowody dotyczące spełnienia kryteriów określonych w art. 5 ust. 1;
 - b) klasyfikację projektu zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ wspartą odpowiednimi dowodami;
 - c) harmonogram realizacji projektu, w tym przegląd pozwoleń wymaganych na potrzeby projektu i status odpowiedniego procesu wydawania pozwoleń;
 - d) plan obejmujący środki służące ułatwianiu uzyskania akceptacji społecznej, w tym, w stosownych przypadkach, ustanowienie okresowych kanałów komunikacji ze społecznością lokalną i lokalnymi organizacjami z uwzględnieniem partnerów społecznych, realizację kampanii zwiększających świadomość i kampanii informacyjnych oraz ustanowienie mechanizmów łagodzących i mechanizmów rekompensat;
 - e) informacje na temat kontroli przedsiębiorstw zaangażowanych w projekt, zdefiniowanej zgodnie z art. 3 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004;
 - f) biznesplan zawierający ocenę rentowności projektu;
 - g) oszacowanie potencjału projektu w zakresie tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i potrzeb związanych z projektem pod względem wykwalifikowanej siły roboczej, jak również podnoszenia i zmiany kwalifikacji.
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór, który mają stosować promotorzy projektów na potrzeby składania wniosków, o których mowa w ust. 1. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.
3. Jeżeli Komisja stwierdzi, że przedstawione we wniosku informacje są niekompletne, daje wnioskodawcy możliwość przedłożenia dodatkowych informacji wymaganych do terminowego uzupełnienia wniosku.
4. Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych, o której mowa w art. 34 („Rada”), w drodze sprawiedliwego i przejrzystego procesu, poddaje pod dyskusję i wydaje opinię dotyczącą kompletności wniosku oraz spełniania przez wnioskowany projekt kryteriów określonych w art. 5 ust. 1.
5. Jeżeli państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy wnioskowany projekt, sprzeciwia się przyznaniu temu projektowi statusu projektu strategicznego, przedstawia ono uzasadnione powody tego sprzeciwu podczas dyskusji, o której mowa w ust. 4. Rada omawia uzasadnione powody tego sprzeciwu przedstawione

przez państwo członkowskie. Jeżeli po przeprowadzeniu dyskusji państwo członkowskie utrzymuje swój sprzeciw, projektu tego nie rozpatruje się w kontekście przyznania mu statusu projektu strategicznego.

W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w państwach trzecich Komisja udostępnia otrzymany wniosek państwu trzeciemu, którego terytorium dotyczy wnioskowany projekt. Komisja nie zatwierdza wniosku przed otrzymaniem wyraźnej zgody odnośnego państwa trzeciego.

6. Komisja, uwzględniając opinię Rady, o której mowa w ust. 4, przyjmuje decyzję dotyczącą uznania danego projektu za projekt strategiczny w terminie 60 dni i powiadamia o niej wnioskodawcę.

Decyzja Komisji musi być uzasadniona, w tym, w stosownych przypadkach, gdy różni się ona od opinii Rady. Komisja przekazuje swoje uzasadnienie Radzie oraz promotorowi projektu.

7. Komisja może traktować priorytetowo rozpatrywanie wniosków dotyczących projektów realizowanych na określonych etapach łańcucha wartości w celu:
 - a) zapewnienia zrównoważonej reprezentacji projektów strategicznych w odniesieniu do wszystkich surowców strategicznych i wszystkich etapów łańcucha wartości;
 - b) zapewnienia postępów w dążeniu do osiągnięcia wszystkich wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) i b).
8. W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że projekt strategiczny nie spełnia już kryteriów określonych w art. 5 ust. 1, lub gdy uznanie go za projekt strategiczny odbyło się na podstawie wniosku zawierającego nieprawidłowe informacje, Komisja może, uwzględniając opinię Rady i odpowiedzialnego promotora projektu, uchylić decyzję przyznającą projektowi status projektu strategicznego.
9. Projekty, których nie uznaje się już za projekty strategiczne, tracą wszystkie prawa związane z tym statusem wynikające z niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Realizacja projektów strategicznych

1. Uznaje się, że projekty strategiczne przyczyniają się do bezpieczeństwa dostaw surowców strategicznych w Unii.
2. W odniesieniu do wpływu na środowisko uwzględnionego w art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. c) dyrektywy 92/43/EWG, art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60/WE i art. 9 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2009/147/WE projekty strategiczne realizowane w Unii uznaje się za będące w interesie publicznym lub w interesie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego i można je uznać za projekty o nadrzędnym interesie publicznym, pod warunkiem spełnienia wszystkich warunków określonych w odnośnych dyrektywach.
3. Państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt strategiczny, wprowadza środki przyczyniające się do jego terminowej i skutecznej realizacji.
4. Rada dokonuje okresowego omówienia realizacji projektów strategicznych i, w stosownych przypadkach, środków, które może wprowadzić promotor projektu lub państwo członkowskie, którego terytorium dotyczy projekt strategiczny, aby dodatkowo ułatwić ich realizację.

5. Promotor projektu, co dwa lata od daty uznania projektu za projekt strategiczny, przedkłada Radzie sprawozdanie zawierające informacje na temat co najmniej:
 - a) postępów w realizacji projektu, szczególnie w odniesieniu do procesu wydawania pozwoleń;
 - b) w stosownych przypadkach powodów opóźnień względem harmonogramu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 lit. c), i planu zaradzenia tym opóźnieniom;
 - c) postępów w finansowaniu projektu, w tym informacje na temat publicznego wsparcia finansowego.
6. Rada może w dowolnym momencie zwrócić się do promotorów projektu o dostarczenie dodatkowych informacji istotnych dla realizacji projektu strategicznego.
7. Promotor projektu powiadamia Komisję o:
 - a) zmianach w projekcie mających wpływ na spełnianie kryteriów określonych w art. 5 ust. 1;
 - b) trwałych zmianach w zakresie kontroli przedsiębiorstw zaangażowanych w projekt względem informacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. e).
8. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór, który mają stosować promotorzy projektów na potrzeby składania sprawozdań, o których mowa w ust. 5. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 5. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.
9. Promotor projektu tworzy i regularnie aktualizuje specjalną stronę internetową projektu zawierającą istotne informacje na temat projektu strategicznego, w tym informacje o skutkach środowiskowych, społecznych i gospodarczych oraz korzyściach związanych z projektem strategicznym. Strona internetowa musi być dostępna dla ogółu społeczeństwa i w języku lub językach, które są łatwo zrozumiałe dla lokalnej ludności.

SEKCJA 2

PROCES WYDAWANIA POZWOLEŃ

Artykuł 8

Punkt kompleksowej obsługi

1. Do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy miesiące od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] państwa członkowskie wyznaczają jeden właściwy organ krajowy, który będzie odpowiadał za ułatwianie i koordynację procesu wydawania pozwoleń na realizację projektów dotyczących surowców krytycznych, i dostarczają informacje na temat elementów, o których mowa w art. 17.
2. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, jest wyłącznym punktem kontaktowym dla promotorów projektu w procesie wydawania pozwoleń prowadzącym do wydania kompleksowej decyzji w sprawie danego projektu dotyczącego surowców krytycznych i koordynuje przedkładanie wszystkich stosownych dokumentów i informacji.

3. Obowiązki właściwego organu krajowego, o którym mowa w ust. 1, lub związane z nimi zadania można delegować innemu organowi lub taki inny organ może je wykonywać w przypadku każdego projektu dotyczącego surowców krytycznych, pod warunkiem że:
 - a) właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, powiadomi promotora projektu o takim delegowaniu;
 - b) za każdy projekt dotyczący surowców krytycznych odpowiada jeden organ;
 - c) jeden organ koordynuje przedkładanie wszystkich stosownych dokumentów i informacji.
4. Promotorzy projektów mogą przedkładać wszystkie dokumenty, które są istotne w procesie wydawania pozwoleń, w formie elektronicznej.
5. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia wszelkie ważne badania przeprowadzone na potrzeby projektu dotyczącego surowców krytycznych i pozwolenia wydane na potrzeby tego projektu przed uruchomieniem względem niego procesu wydawania pozwoleń zgodnie z niniejszym artykułem i nie wymaga powielania badań i pozwoleń, o ile nie jest to wymagane w prawie Unii.
6. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, zapewnia, aby wnioskodawcy mieli łatwy dostęp do informacji na temat procedury rozstrzygania sporów dotyczących procesu wydawania pozwoleń i samego wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych oraz do prostej procedury w tym zakresie, w tym, w stosownych przypadkach, alternatywnych mechanizmów rozstrzygania sporów.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ krajowy, o którym mowa w ust. 1, dysponował wystarczającą liczbą wykwalifikowanych pracowników i wystarczającymi zasobami finansowymi, technicznymi i technologicznymi, w tym na potrzeby podnoszenia i zmiany kwalifikacji, aby mógł skutecznie wykonywać zadania powierzone mu na podstawie niniejszego rozporządzenia.
8. Rada:
 - a) dokonuje okresowego omówienia wdrażania przepisów niniejszej sekcji i dzieli się najlepszymi praktykami służącymi przyspieszeniu procesu wydawania pozwoleń na projekty dotyczące surowców krytycznych, jak również poprawie ich publicznej akceptacji;
 - b) w stosownych przypadkach proponuje Komisji wytyczne dotyczące wdrażania przepisów niniejszej sekcji do uwzględnienia przez właściwe organy krajowe, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 9

Status priorytetowy projektów strategicznych

1. W celu zapewnienia skutecznej administracyjnej realizacji procesów wydawania pozwoleń związanych z projektami strategicznymi realizowanymi w Unii promotorzy projektów i wszystkie zainteresowane organy zapewniają jak najszybszą realizację tych procesów zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków przewidzianych w prawie Unii projektom strategicznym realizowanym w Unii przyznaje się status projektów o najwyższym

możliwym znaczeniu krajowym, jeżeli istnieje on w prawie krajowym, i odpowiednio rozpatruje się je podczas procesu wydawania pozwoleń.

3. Wszystkie procedury rozstrzygania sporów, postępowania sądowe, odwołania i środki zaskarżenia związane z procesem wydawania pozwoleń i z wydawaniem pozwoleń na realizowanie projektów strategicznych w Unii odbywające się przed jakimikolwiek krajowymi sądami, trybunałami, panelami, w tym mediację lub arbitraż, jeżeli procedury te funkcjonują w prawie krajowym, traktuje się jako pilne, o ile w prawie krajowym przewidziano taki tryb pilny i w stopniu, w jakim go przewidziano, i pod warunkiem przestrzegania mającego zwykle zastosowanie prawa do obrony przysługującego osobom fizycznym lub społecznościom lokalnym. W stosownych przypadkach promotorzy projektów strategicznych uczestniczą w takim trybie pilnym.

Artykuł 10

Czas trwania procesu wydawania pozwoleń

1. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii proces wydawania pozwoleń nie może przekraczać:
 - a) 24 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie;
 - b) 12 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling.
2. W odniesieniu do projektów strategicznych realizowanych w Unii, w przypadku których proces wydawania pozwoleń rozpoczął się przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego, czas trwania pozostałych etapów tego procesu po uzyskaniu przez projekt statusu projektu strategicznego, na zasadzie odstępstwa od ust. 1, nie może przekraczać:
 - a) 21 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wydobywanie;
 - b) 9 miesięcy w przypadku projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie lub recykling.
3. W wyjątkowych przypadkach, gdy wymaga tego charakter, złożoność, lokalizacja lub rozmiar wnioskowanego projektu, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, może wydłużyć terminy, o których mowa w ust. 1 lit. a) i w ust. 2 lit. a), o maksymalnie trzy miesiące, a terminy, o których mowa w ust. 1 lit. b) i w ust. 2 lit. b), o maksymalnie jeden miesiąc przed upływem tych terminów i na zasadzie indywidualnej. W takim przypadku właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, informuje promotora projektu o przyczynach uzasadniających takie wydłużenie terminu i o spodziewanej dacie wydania na piśmie kompleksowej decyzji.
4. W odniesieniu do projektów strategicznych obejmujących wyłącznie przetwarzanie i recykling niewydanie kompleksowej decyzji przez właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w mających zastosowanie terminach, o których mowa w ust. 1 i 2, skutkuje uznaniem stosownego wniosku o wydanie pozwolenia za zatwierdzony, poza sytuacjami, w których konkretny projekt wymaga przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z dyrektywą Rady 92/43/EWG lub dyrektywami 2000/60/WE, 2008/98/WE, 2009/147/WE, 2010/75/UE, 2011/92/UE lub 2012/18/UE lub ustalenia, czy konieczne jest

przeprowadzenie takiej oceny oddziaływania na środowisko, a stosowna ocena nie została jeszcze przeprowadzona.

5. Nie później niż jeden miesiąc po otrzymaniu wniosku o wydanie pozwolenia związanego z projektem strategicznym właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zatwierdza wniosek lub, jeżeli promotor projektu nie przesłał wszystkich informacji wymaganych do rozpatrzenia wniosku, zwraca się do promotora projektu o przedłożenie kompletnego wniosku w terminie czternastu dni od tego żądania.

Data uznania ważności wniosku przez właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, stanowi początek procesu wydawania pozwoleń.

6. Nie później niż jeden miesiąc od daty uznania ważności wniosku o wydanie pozwolenia właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, sporządza w ścisłej współpracy z promotorem projektu i innymi organami, których dotyczy projekt, szczegółowy harmonogram procesu wydawania pozwoleń. Harmonogram zostaje opublikowany przez promotora projektu na stronie internetowej, o której mowa w art. 7 ust. 7, albo przez właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na ogólnodostępnej stronie internetowej.

7. Terminy określone w niniejszym artykule pozostają bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz dla administracyjnych procedur odwoławczych i środków zaskarżenia rozpatrywanych przed sądem lub trybunałem.

Terminy określone w niniejszym artykule w odniesieniu do wszelkich procedur wydawania pozwoleń pozostają bez uszczerbku dla jakichkolwiek krótszych terminów określonych przez państwa członkowskie.

Artykuł 11

Oceny wpływu na środowisko i pozwolenia środowiskowe

1. Jeżeli w przypadku projektu strategicznego konieczne jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 5–9 dyrektywy 2011/92/UE, odpowiedni promotor projektu zwraca się do właściwego organu krajowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1, o opinię dotyczącą zakresu i stopnia szczegółowości informacji, jakie należy zawrzeć w raporcie z oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie art. 5 ust. 1 przedmiotowej dyrektywy.

Właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia, aby opinię, o której mowa w akapicie pierwszym, wydano możliwie jak najszybciej i w terminie nieprzekraczającym 30 dni od daty przedłożenia wniosku przez promotora projektu.

2. W odniesieniu do projektów strategicznych, w przypadku których obowiązek przeprowadzenia oceny skutków dla środowiska wynika jednocześnie z dyrektywy Rady 92/43/EWG, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2008/98/WE, 2009/147/WE, 2010/75/UE, 2011/92/UE lub 2012/18/UE, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia zastosowanie skoordynowanej lub wspólnej procedury spełniającej wymogi przedmiotowych przepisów Unii.

W ramach skoordynowanej procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, koordynuje prowadzenie

poszczególnych ocen wpływu na środowisko danego projektu, wymaganych przez odpowiednie przepisy Unii.

W ramach wspólnej procedury, o której mowa w akapicie pierwszym, właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia przeprowadzenie jednej oceny wpływu na środowisko danego projektu, wymaganej przez odpowiednie przepisy Unii.

3. Właściwy organ krajowy, o którym mowa w art. 8 ust. 1, zapewnia, aby zainteresowane organy wydały uzasadnioną konkluzję, o której mowa w art. 1 ust. 2 lit. g) pkt (iv) dyrektywy 2011/92/UE, dotyczącą oceny oddziaływania na środowisko projektu strategicznego w terminie trzech miesięcy od otrzymania wszystkich niezbędnych informacji zebranych zgodnie z art. 5, 6 i 7 tej dyrektywy oraz od zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6 i 7 tej dyrektywy.
4. W przypadku projektów strategicznych termin konsultowania się ze społecznością zainteresowaną raportem o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, o którym mowa w art. 5 ust. 1 dyrektywy 2011/92/UE, nie jest dłuższy niż 90 dni.
5. Ust. 1 niniejszego artykułu nie ma zastosowania do procesu wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, które rozpoczęły proces wydawania pozwoleń przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego.

Ust. 2–4 niniejszego artykułu mają zastosowanie do procesu wydawania pozwoleń dla projektów strategicznych, które rozpoczęły proces wydawania pozwoleń przed uzyskaniem statusu projektu strategicznego jedynie w zakresie, w jakim działania, o których mowa w tych ustępach, nie zostały jeszcze zakończone.

Artykuł 12

Planowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy krajowe, regionalne i lokalne, które są odpowiedzialne za przygotowanie planów, w tym planów zagospodarowania przestrzennego i użytkowania gruntów, włączały do tych planów, w stosownych przypadkach, przepisy dotyczące rozwoju projektów dotyczących surowców krytycznych. Priorytetowo traktuje się grunty sztuczne i zabudowane, tereny przemysłowe, tereny zdegradowane oraz, w stosownych przypadkach, tereny niezagospodarowane nienadające się do wykorzystania w rolnictwie i leśnictwie.
2. W przypadku gdy plany zawierające przepisy dotyczące rozwoju projektów dotyczących surowców krytycznych podlegają ocenie zgodnie z dyrektywą 2001/42/WE i zgodnie z art. 6 dyrektywy 92/43/EWG, oceny te są połączone. W stosownych przypadkach te połączone oceny dotyczą również wpływu na potencjalnie dotknięte jednolite części wód i służą sprawdzeniu, czy plan przyczyniłby się do pogorszenia stanu lub potencjału, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2000/60/WE, lub stanowiłby potencjalną przeszkodę w osiągnięciu dobrego stanu lub potencjału jednolitej części wód. W przypadku gdy odpowiednie państwa członkowskie są zobowiązane do dokonania oceny wpływu realizowanych już lub przyszłych działań na środowisko morskie, w tym wzajemne oddziaływanie lądu i morza, o których mowa w art. 4 dyrektywy 2014/89/UE, wpływy te również obejmuje się połączoną oceną.

Artykuł 13

Stosowanie konwencji EKG ONZ

1. Przepisy określone w niniejszym rozporządzeniu są bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z art. 6 i 7 Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, podpisanej w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r., oraz z Konwencji EKG ONZ o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, podpisanej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
2. Wszystkie decyzje przyjęte na mocy niniejszej sekcji są udostępniane publicznie.

SEKCJA 3

WARUNKI PODSTAWOWE

Artykuł 14

Przyspieszona realizacja

1. Komisja i państwa członkowskie podejmują działania mające na celu przyspieszenie i przyciągnięcie prywatnych inwestycji w projekty strategiczne. Takie działania mogą, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, obejmować udzielanie i koordynowanie wsparcia dla projektów strategicznych borykających się z trudnościami w dostępie do finansowania.
2. Aby ułatwić szybką i skuteczną realizację projektów strategicznych, państwa członkowskie mogą udzielić im wsparcia administracyjnego, w tym zapewniając:
 - a) pomoc w zagwarantowaniu zgodności z istniejącymi obowiązkami administracyjnymi i sprawozdawczymi;
 - b) pomoc promotorom projektów w celu dalszego zwiększenia akceptacji społecznej projektu.

Artykuł 15

Koordynacja finansowania

1. Stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. a), na wniosek promotora projektu strategicznego omawia i doradza, w jaki sposób można zakończyć finansowanie jego projektu, biorąc pod uwagę już zapewnione finansowanie i uwzględniając co najmniej następujące elementy:
 - a) dodatkowe prywatne źródła finansowania;
 - b) wsparcie za pomocą środków z Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego lub innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju;
 - c) istniejące instrumenty i programy państw członkowskich, w tym te, które stanowią wkład krajowych banków prorozwojowych oraz krajowych instytucji prorozwojowych;
 - d) stosowne programy finansowania unijnego.

Artykuł 16

Pośredniczenie w zawieraniu umów odbioru

1. Komisja tworzy system pośredniczący w zawieraniu umów odbioru związanych z projektami strategicznymi, zgodnie z regułami konkurencji.
2. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia potencjalnym odbiorcom składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości surowców strategicznych, które zamierzają zakupić;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
3. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia promotorom projektów strategicznych składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości surowców strategicznych, w odniesieniu do których starają się zawrzeć umowy odbioru;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego, według których są skłonni dokonać sprzedaży;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
4. Na podstawie ofert otrzymanych zgodnie z ust. 2 i 3 Komisja kontaktuje promotorów projektów strategicznych z potencjalnymi, odpowiednimi dla ich projektu odbiorcami.

Artykuł 17

Dostępność informacji administracyjnych w internecie

Państwa członkowskie udostępniają w internecie, w scentralizowany i łatwo dostępny sposób, następujące informacje na temat poniższych procesów administracyjnych związanych z projektami dotyczącymi surowców krytycznych:

- a) procesu wydawania pozwoleń;
- b) usług finansowych i inwestycyjnych;
- c) możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego;
- d) usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracji podatkowej dotyczącej podatku od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego lub prawa pracy.

SEKCJA 4 POSZUKIWANIA

Artykuł 18

Krajowe programy poszukiwań

1. Każde państwo członkowskie opracowuje krajowy program poszukiwań ogólnych ukierunkowanych na surowce krytyczne. Każde państwo członkowskie opracowuje pierwszy taki program do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty

wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Programy krajowe są poddawane przeglądowi, a w razie potrzeby aktualizowane, co najmniej co 5 lat.

2. Krajowe programy poszukiwań, o których mowa w ust. 1, obejmują środki służące zwiększeniu ilości dostępnych informacji na temat złóż surowców krytycznych w Unii, w tym głębokich złóż rud. Środki te obejmują, w stosownych przypadkach, następujące działania:
 - a) mapowanie surowców mineralnych w odpowiedniej skali;
 - b) kampanie geochemiczne, mające na celu m.in. ustalenie składu chemicznego gleb, osadów i skał;
 - c) badania z zakresu nauk o ziemi, takie jak badania geofizyczne;
 - d) przetwarzanie danych zgromadzonych w ramach poszukiwań ogólnych, w tym przez opracowywanie map predykcyjnych;
 - e) ponowne rozpatrzenie istniejących danych z badań z zakresu nauk o ziemi w celu sprawdzenia obecności niezidentyfikowanych wystąpień złóż minerałów zawierających surowce krytyczne.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji swoje programy krajowe, o których mowa w ust. 1.
4. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przedstawiają informacje na temat postępów we wdrażaniu środków zawartych w ich programach krajowych.
5. Na ogólnodostępnej stronie internetowej państwa członkowskie udostępniają publicznie informacje na temat występujących na ich terytorium złóż minerałów zawierających surowce krytyczne, gromadzone za pomocą środków określonych w programach krajowych, o których mowa w ust. 1. Informacje te, w stosownych przypadkach, obejmują klasyfikację zidentyfikowanych wystąpień przy użyciu ramowej klasyfikacji zasobów ONZ.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór udostępniania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Wzór ten może wskazywać sposób wyrażania informacji, o których mowa w akapicie pierwszym. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.
6. Uwzględniając istniejącą współpracę w zakresie poszukiwań ogólnych, stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. b), omawia programy krajowe, o których mowa w ust. 1, oraz ich realizację, w tym co najmniej:
 - a) potencjał współpracy, w tym w zakresie transgranicznych poszukiwań złóż surowców mineralnych i wspólnych formacji geologicznych;
 - b) najlepsze praktyki związane ze środkami wymienionymi w ust. 2;
 - c) możliwość stworzenia zintegrowanej bazy danych na potrzeby przechowywania wyników programów krajowych, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 4

Monitorowanie i ograniczanie ryzyka

Artykuł 19

Monitorowanie i test warunków skrajnych

1. Komisja monitoruje ryzyko związane z dostawami surowców krytycznych. Monitorowanie to obejmuje co najmniej zmiany następujących parametrów:
 - a) przepływy handlowe;
 - b) popyt i podaż;
 - c) koncentracja podaży;
 - d) produkcja unijna i globalna oraz zdolności produkcyjne na różnych etapach łańcucha wartości.
2. Organy krajowe uczestniczące w stałej podgrupie, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), wspierają Komisję w monitorowaniu, o którym mowa w ust. 1, za pomocą:
 - a) dzielenia się wszelkimi dostępnymi im informacjami na temat zmian parametrów wymienionych w ust. 1, w tym informacjami, o których mowa w art. 20;
 - b) gromadzenia (w koordynacji z Komisją i pozostałymi organami uczestniczącymi) informacji na temat zmian parametrów wymienionych w ust. 1, w tym informacji, o których mowa w art. 20;
 - c) przeprowadzania analizy ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle zmian parametrów wymienionych w ust. 1.
3. Komisja, we współpracy z organami krajowymi uczestniczącymi w stałej podgrupie, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), zapewnia przeprowadzanie testu warunków skrajnych dla każdego łańcucha dostaw surowców strategicznych co najmniej raz na trzy lata. W tym celu stała podgrupa, o której mowa w art. 35 ust. 6 lit. c), koordynuje i rozdziela przeprowadzanie testów warunków skrajnych dla poszczególnych surowców strategicznych przez różne organy uczestniczące.

Testy warunków skrajnych, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują ocenę podatności unijnego łańcucha dostaw odpowiedniego surowca strategicznego na zakłócenia dostaw przez oszacowanie wpływu różnych scenariuszy, które mogą spowodować takie zakłócenia, oraz ich potencjalnych skutków, z uwzględnieniem co najmniej następujących elementów:

 - a) obszaru, gdzie dany surowiec jest wydobywany, przetwarzany lub poddawany recyklingowi;
 - b) zdolności podmiotów gospodarczych w ramach łańcucha wartości, jak również struktury rynku;
 - c) czynników, które mogą wpłynąć na dostawy, w tym m.in. sytuacji geopolitycznej, logistyki, dostaw energii, siły roboczej lub klęsk żywiołowych;
 - d) dostępności alternatywnych źródeł dostaw i materiałów zastępczych;
 - e) podmiotów wykorzystujących przedmiotowe surowce w całym łańcuchu wartości i ich udziału w popycie, ze szczególnym uwzględnieniem produkcji

technologii istotnych dla transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych i kosmicznych.

4. Na ogólnodostępnej stronie internetowej Komisja udostępnia publicznie i regularnie aktualizuje tablicę monitorowania, zawierającą:
 - a) dostępne informacje na temat zmian parametrów, o których mowa w ust. 1;
 - b) obliczenia dotyczące ryzyka związanego z dostawami surowców krytycznych w świetle informacji, o których mowa w lit. a);
 - c) wyniki testów warunków skrajnych, o których mowa w ust. 3;
 - d) w stosownych przypadkach sugestie dotyczące odpowiednich strategii łagodzących w celu zmniejszenia ryzyka związanego z dostawami.
5. Jeżeli na podstawie informacji zebranych zgodnie z ust. 1, 2 i 3 Komisja uzna, że istnieją wyraźne przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia zakłócenia dostaw, Komisja informuje państwa członkowskie, Radę i organy zarządzające Unii o mechanizmach czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego, których zakres obejmuje przedmiotowe surowce krytyczne lub strategiczne.

Artykuł 20

Obowiązki w zakresie monitorowania

1. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat wszelkich nowych lub istniejących na ich terytorium projektów dotyczących surowców, które są istotne z punktu widzenia art. 19 ust. 1 lit. d), z uwzględnieniem klasyfikacji nowych projektów zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.
2. Państwa członkowskie określają kluczowych operatorów rynku w łańcuchu wartości surowców krytycznych, którzy mają siedziby na terytorium danych państw oraz:
 - a) monitorują ich działalność za pomocą regularnych i proporcjonalnych badań, przeprowadzanych w celu zebrania informacji wymaganych do zadań związanych z monitorowaniem, o których mowa w art. 19;
 - b) w ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, przedstawiają informacje na temat wyników tych badań;
 - c) bezzwłocznie powiadamiają Komisję o poważnych wydarzeniach, które mogą utrudnić regularne prowadzenie działalności przez kluczowych operatorów rynku.
3. Państwa członkowskie przekazują dane zgromadzone zgodnie z ust. 2 lit. a) i b) niniejszego artykułu krajowym organom statystycznym i Eurostatowi do celów zestawiania danych statystycznych zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 223/2009. Państwa członkowskie wyznaczają krajowy organ odpowiedzialny za przekazywanie danych do krajowych organów statystycznych oraz Eurostatu.

Artykuł 21

Sprawozdawczość dotycząca zapasów strategicznych

1. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przekazują Komisji informacje na temat stanu swoich zapasów strategicznych surowców strategicznych.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują zapasy znajdujące się w posiadaniu wszystkich organów publicznych, przedsiębiorstw państwowych lub podmiotów gospodarczych, którym państwo członkowskie powierzyło gromadzenie zapasów strategicznych w swoim imieniu, i zawierają co najmniej opis:
 - a) poziomu zapasów dostępnych dla każdego surowca strategicznego, mierzony zarówno w tonach, jak i jako odsetek rocznego krajowego zużycia przedmiotowych materiałów, a także formy chemicznej i czystości składowanych materiałów;
 - b) zmiany poziomu zapasów dostępnych dla każdego surowca strategicznego w ciągu poprzednich 5 lat;
 - c) wszelkich zasad lub procedur mających zastosowanie do uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych.
3. Sprawozdanie może zawierać również informacje o zapasach strategicznych surowców krytycznych i innych.

Artykuł 22

Koordinacja zapasów strategicznych

1. Do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*], a następnie co dwa lata Komisja, w oparciu o informacje otrzymane na podstawie art. 21 ust. 1, dzieli się z Radą:
 - a) projektem wskaźnika referencyjnego służącego do określania bezpiecznego poziomu zapasów unijnych dla każdego surowca strategicznego, określonego zgodnie z ust. 2;
 - b) porównaniem ogólnego poziomu zapasów unijnych dla każdego surowca strategicznego i projektu wskaźnika referencyjnego, o którym mowa w lit. a);
 - c) informacjami dotyczącymi potencjalnej transgranicznej dostępności zapasów strategicznych w świetle zasad lub procedur ich uwalniania, przydziału i dystrybucji.
2. Komisja, uwzględniając opinie Rady, przyjmuje wskaźnik referencyjny służący do określania bezpiecznego poziomu unijnych zapasów surowców strategicznych, który:
 - a) wyrażany jest jako ilość potrzebna do pokrycia liczby dni średniego dziennego przywozu netto w przypadku wystąpienia zakłócenia dostaw, obliczona na podstawie wielkości przywozu w poprzednim roku kalendarzowym;
 - b) uwzględnia zapasy utrzymywane przez podmioty prywatne w zakresie, w jakim dostępne są informacje na temat tych zapasów;
 - c) jest proporcjonalny do ryzyka związanego z dostawami i znaczenia gospodarczego związanego z danym surowcem strategicznym.
3. Komisja, biorąc pod uwagę opinie Rady, może wydawać skierowane do państw członkowskich opinie dotyczące:

- a) zwiększenia poziomu zapasów strategicznych, biorąc pod uwagę porównanie, o którym mowa w ust. 1 lit. b), względny rozkład istniejących zapasów wśród państw członkowskich oraz zużycie surowców strategicznych przez podmioty gospodarcze na terytorium poszczególnych państw członkowskich;
 - b) zmiany lub koordynacji zasad lub procedur uwalniania, przydziału i dystrybucji zapasów strategicznych w celu poprawy potencjalnej dostępności transgranicznej, w szczególności w stosownych przypadkach dotyczących produkcji technologii strategicznych.
4. Przygotowując opinie, o których mowa w ust. 3, Rada zwraca szczególną uwagę na konieczność utrzymania zachęt dla podmiotów prywatnych (opierających swoją działalność na materiałach wsadowych w postaci surowców strategicznych) do tworzenia własnych zapasów lub podejmowania innych środków w celu zarządzania ryzykiem związanym z dostawami.
5. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przedstawiają informacje na temat tego, czy i jak zastosowały lub zamierzają zastosować się do opinii, o których mowa w ust. 3.
6. Przed udziałem co najmniej dwóch państw członkowskich w międzynarodowych lub wielostronnych forach dotyczących zapasów strategicznych surowców strategicznych, Komisja zapewnia uprzednią koordynację w drodze rozmów między zainteresowanymi państwami członkowskimi a Komisją albo specjalnego posiedzenia Rady.
7. Komisja przekazuje zgromadzone dane dotyczące dostępnych zapasów unijnych organom zarządzającym Unii odpowiedzialnym za mechanizmy czujności kryzysowej lub zarządzania kryzysowego obejmujące przedmiotowe surowce strategiczne.

Artykuł 23

Gotowość przedsiębiorstwa na wypadek zagrożeń

1. Państwa członkowskie identyfikują duże przedsiębiorstwa, które na ich terytorium wytwarzają technologie strategiczne przy użyciu surowców strategicznych.
- Technologie strategiczne, o których mowa w akapicie pierwszym, obejmują m.in. baterie przeznaczone do magazynowania energii i elektromobilności, urządzenia związane z produkcją i wykorzystaniem wodoru, urządzenia związane z produkcją energii odnawialnej, silniki trakcyjne, pompy ciepła, transmisję i przechowywanie danych, przenośne urządzenia elektroniczne, urządzenia związane z obróbką przyrostową, robotykę, bezzałogowe statki powietrzne, wyrzutnie rakietowe, satelity i zaawansowane układy scalone.
2. Duże przedsiębiorstwa wskazane przez państwa członkowskie zgodnie z ust. 1 przeprowadzają co dwa lata audyt swojego łańcucha dostaw, obejmujący:
- a) mapowanie miejsc wydobycia, przetwarzania lub recyklingu surowców strategicznych, z których korzystają te przedsiębiorstwa;
 - b) test warunków skrajnych ich łańcucha dostaw surowców strategicznych, polegający na ocenie jego podatności na zakłócenia dostaw przez oszacowanie wpływu różnych scenariuszy, które mogą spowodować takie zakłócenia, oraz

ich potencjalnych skutków, z uwzględnieniem co najmniej elementów wymienionych w art. 19 ust. 3.

3. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, przedstawiają swojej radzie dyrektorów sprawozdanie zawierające wyniki audytu, o którym mowa w ust. 2.

Artykuł 24

Wspólne zakupy

1. Komisja tworzy i obsługuje system agregowania popytu zainteresowanych przedsiębiorstw, które zużywają surowce strategiczne i mają siedzibę w Unii, oraz organów państw członkowskich odpowiedzialnych za zapasy strategiczne, a także poszukuje ofert od dostawców w celu zaspokojenia tego zagregowanego popytu. Obejmuje to zarówno nieprzetworzone, jak i przetworzone surowce strategiczne.
2. Tworząc i obsługując system, o którym mowa w ust. 1, Komisja:
 - a) wybiera, dla których surowców strategicznych (i na którym etapie ich przetwarzania) można zastosować ten system, uwzględniając względne ryzyko związane z dostawami różnych surowców strategicznych oraz potrzebę gromadzenia zapasów strategicznych związanych z tymi surowcami na podstawie informacji zebranych zgodnie z art. 21 i 22;
 - b) ustala minimalne ilości materiału wymaganego do uczestnictwa w systemie, uwzględniając przewidywaną liczbę zainteresowanych uczestników oraz konieczność zapewnienia możliwej do opanowania ilości uczestników.
3. Uczestnictwo w systemie, o którym mowa w ust. 1, jest otwarte i przejrzyste dla wszystkich zainteresowanych przedsiębiorstw mających siedzibę w Unii oraz dla organów państw członkowskich. Udział państw członkowskich lub jakichkolwiek podmiotów krajowych podlegających dyrektywom w sprawie zamówień 2014/24/UE lub 2014/25/UE jest możliwy wyłącznie w przypadkach, gdy jest zgodny z tymi dyrektywami.
4. Przedsiębiorstwa unijne i organy państwa członkowskiego uczestniczące w systemie, o którym mowa w ust. 1, mogą wspólnie i w przejrzysty sposób negocjować zakup, w tym ceny lub inne warunki umowy zakupu, lub korzystać ze wspólnych zakupów w celu uzyskania lepszych warunków od swoich dostawców lub zapobiegnięcia niedoborom. Uczestniczące przedsiębiorstwa unijne i organy państwa członkowskiego przestrzegają prawa Unii, w tym unijnego prawa konkurencji.
5. Podmioty wyklucza się z uczestniczenia w charakterze dostawcy lub dostawcy usług, a także z uczestnictwa w agregacji popytu i we wspólnych zakupach, jeżeli są one:
 - a) objęte unijnymi środkami ograniczającymi przyjętymi na podstawie art. 215 TFUE;
 - b) bezpośrednio lub pośrednio własnością osób fizycznych lub prawnych, podmiotów lub organów objętych takimi unijnymi środkami ograniczającymi, są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez te osoby, podmioty lub organy lub działają w ich imieniu lub pod ich kierownictwem.
6. Na zasadzie odstępstwa od art. 176 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 Komisja może zlecić świadczenie niezbędnych usług w drodze postępowania o udzielenie zamówienia na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 podmiotowi z siedzibą w Unii, który działa jako dostawca usług w celu utworzenia

i obsługi systemu na mocy ust. 1. Wybrany dostawca usług nie może mieć żadnego konfliktu interesów.

7. Komisja określa w umowie o świadczenie usług zadania, które ma wypełnić dostawca usług, w tym przydział popytu, przydział praw dostępu do dostaw, rejestrację i weryfikację wszystkich uczestników, publikację i sprawozdawczość z działalności oraz wszelkie inne zadania niezbędne do utworzenia i obsługi systemu. Umowa o świadczenie usług dotyczy również praktycznych aspektów działania dostawcy usług, obejmujących używanie narzędzia informatycznego, środki bezpieczeństwa, walutę lub waluty, system płatności i zobowiązania.
8. W umowie o świadczenie usług zawartej z dostawcą usług zastrzega się dla Komisji prawo do monitorowania i kontroli dostawcy usług. W tym celu Komisji przysługuje pełny dostęp do informacji będących w posiadaniu dostawcy usług w związku z umową. Wszystkie serwery i informacje muszą być fizycznie zlokalizowane i przechowywane na terytorium Unii.
9. Umowa o świadczenie usług zawarta z wybranym dostawcą usług określa własność informacji uzyskanych przez dostawcę usług i przewiduje możliwość przekazania tych informacji Komisji w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o świadczenie usług.

Rozdział 5

Zrównoważoność

SEKCJA 1

OBIEG ZAMKNIĘTY

Artykuł 25

Krajowe środki dotyczące obiegu zamkniętego

1. Każde państwo członkowskie do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] przyjmuje i wdraża krajowe programy zawierające środki mające na celu:
 - a) zwiększenie skali zbierania odpadów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych i zapewnienie wprowadzenia tych odpadów do odpowiedniego systemu recyklingu w celu maksymalizacji dostępności i jakości materiału nadającego się do recyklingu w zakładach recyklingu surowców krytycznych;
 - b) zwiększenie częstotliwości ponownego używania produktów i komponentów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych;
 - c) zwiększenie wykorzystania wtórnych surowców krytycznych w produkcji, w tym, w stosownych przypadkach, za pomocą uwzględnienia zawartości materiałów z recyklingu w kryteriach udzielania zamówień publicznych;
 - d) zwiększenie dojrzałości technologicznej technologii recyklingu surowców krytycznych oraz promowanie efektywności materiałowej i zastępowania surowców krytycznych w ich zastosowaniach, przynajmniej za pomocą uwzględnienia działań wspierających w tym zakresie w krajowych programach badań i innowacji;

- e) zapewnienie, że ich siła robocza dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do wspierania obiegu zamkniętego łańcucha wartości surowców krytycznych.
2. Programy, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności produkty i odpady, które nie podlegają żadnym szczególnym wymogom dotyczącym zbierania, przetwarzania, recyklingu lub ponownego użycia na mocy przepisów Unii. W przypadku innych produktów i odpadów środki wdraża się zgodnie z obowiązującymi przepisami Unii.
- W odniesieniu do ust. 1 lit. a) i b) programy, o których mowa w tym ustępie, mogą obejmować, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, wprowadzenie zachęt finansowych, takich jak zniżki, korzyści pieniężne lub systemy zwrotu kaucji, w celu zachęcenia do ponownego użycia produktów o wysokim potencjale odzysku surowców krytycznych oraz do zbierania odpadów pochodzących z takich produktów.
3. Każde państwo członkowskie do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 4 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] przyjmuje i wdraża środki mające na celu wspieranie odzysku surowców krytycznych z odpadów wydobywczych, w szczególności z zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, wskazanych w bazie danych utworzonej zgodnie z art. 26 jako zawierające surowce krytyczne, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne.
4. Krajowe środki, o których mowa w ust. 1 i 2, są opracowywane w taki sposób, aby uniknąć barier w handlu i zakłóceń konkurencji zgodnie z TFUE.
5. Zgłaszając Komisji dane dotyczące ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego poddanego recyklingowi, zgodnie z art. 16 ust. 6 dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, państwa członkowskie oddzielnie określają i zgłaszają ilości komponentów zawierających odpowiednie ilości surowców krytycznych usuniętych z takiego zużytego sprzętu oraz ilości surowców krytycznych odzyskanych ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające format i szczegóły takich sprawozdań. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3. Pierwszy okres sprawozdawczy obejmuje pierwszy pełny rok kalendarzowy po przyjęciu tych aktów wykonawczych.
6. W ramach sprawozdania, o którym mowa w art. 43, państwa członkowskie przedstawiają informacje na temat przyjęcia krajowych programów, o których mowa w ust. 1, oraz na temat postępów we wdrażaniu środków zastosowanych na mocy ust. 1 i 2.
7. Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wykaz produktów, komponentów i strumieni odpadów, które uznaje się co najmniej za mające wysoki potencjał odzysku surowców krytycznych w rozumieniu ust. 1 lit. a) i b).

Sporządzając taki wykaz, Komisja uwzględnia:

- a) całkowitą ilość surowców krytycznych odzyskiwalnych z tych produktów, komponentów i strumieni odpadów;
- b) zakres, w jakim te produkty, komponenty i strumienie odpadów są objęte przepisami Unii;
- c) luki regulacyjne;

- d) szczególne wyzwania dotyczące zbierania tych produktów, komponentów i strumieni odpadów, a także przetwarzania odpadów;
- e) istniejące systemy zbierania i przetwarzania odpadów mające zastosowanie do tych produktów, komponentów i strumieni odpadów.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

Artykuł 26

Odzysk środków surowców krytycznych z odpadów wydobywczych

1. Podmioty zobowiązane do przedłożenia planów gospodarowania odpadami zgodnie z art. 5 dyrektywy 2006/21/WE dostarczają właściwemu organowi określonego w art. 3 dyrektywy 2006/21/WE badanie na temat wstępnej oceny ekonomicznej dotyczące potencjalnego odzysku surowców krytycznych z:
 - a) odpadów wydobywczych składowanych w obiekcie; oraz
 - b) wytwarzanych odpadów wydobywczych lub, jeżeli zostanie to uznane za efektywniejsze, z wydobytej objętości zanim stanie się ona odpadem.
2. Badanie, o którym mowa w ust. 1, obejmuje co najmniej oszacowanie ilości i koncentracji występowania surowców krytycznych zawartych w odpadach wydobywczych i w wydobytej objętości oraz ocenę technicznej i ekonomicznej możliwości ich odzyskania.
3. Operatorzy istniejących obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają badanie, o którym mowa w ust. 1, właściwemu organowi określonego w art. 3 dyrektywy 2006/21/WE do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*]. Operatorzy nowych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych przedkładają to badanie właściwemu organowi przy składaniu planów gospodarowania odpadami zgodnie z art. 5 dyrektywy 2006/21/WE.
4. Państwa członkowskie tworzą bazę danych na temat wszystkich zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym tych opuszczonych) zlokalizowanych na ich terytorium. Ta baza danych zawiera informacje o:
 - a) lokalizacji, rozległości obszarowej i ilości odpadów w obiekcie unieszkodliwiania odpadów wydobywczych;
 - b) operatorze lub byłym operatorze obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych oraz, w stosownych przypadkach, ich następcy prawnym;
 - c) przybliżonej ilości i koncentracji wszystkich surowców zawartych w odpadach wydobywczych oraz, w odpowiednich przypadkach, w pierwotnym złożu surowców mineralnych, zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu; oraz
 - d) wszelkie dodatkowe informacje uznane przez państwo członkowskie za istotne dla umożliwienia odzysku surowców krytycznych z obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych.
5. Baza danych, o której mowa w ust. 4, zostanie uruchomiona do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*], a wszystkie informacje zostaną w niej umieszczone do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: trzy lata od daty wejścia w życie niniejszego*

rozporządzenia]. Baza ta jest udostępniana w publicznie dostępnej postaci cyfrowej i aktualizowana co najmniej co dwa lata w celu uwzględnienia dodatkowych dostępnych informacji oraz nowo zamkniętych lub nowo zidentyfikowanych obiektów.

6. W celu dostarczenia informacji, o których mowa w ust. 4 lit. c), państwa członkowskie podejmują co najmniej następujące działania:
- a) w przypadku wszystkich zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych państwa członkowskie dokonują kompleksowego przeglądu dostępnej dokumentacji dotyczącej wydawania pozwoleń do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*];
 - b) w przypadku tych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, gdzie dostępne informacje nie wykluczają *a priori* obecności ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie przeprowadzają dodatkowo, do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] reprezentatywne pobieranie próbek geochemicznych;
 - c) w przypadku tych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, gdzie działania opisane w lit. a) i b) niniejszego ustępu wykazały obecność ilości surowców krytycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia są potencjalnie odzyskiwalne, państwa członkowskie przeprowadzają dodatkowo, do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*], dokładniejszą analizę obejmującą pozyskiwanie za pomocą wiercenia rdzeniowego lub techniki równoważne, jeżeli jest to uzasadnione z punktu widzenia ochrony środowiska zgodnie z mającymi zastosowanie wymogami środowiskowymi na szczeblu Unii oraz, w stosownych przypadkach, z wymogami dyrektywy 2006/21/WE.
7. Działania opisane w ust. 6 wykonuje się w granicach krajowych systemów prawnych dotyczących praw własności, własności gruntów, zasobów surowców mineralnych i odpadów oraz wszelkich innych odpowiednich przepisów. W przypadku gdy takie czynniki hamują rzeczzone działania, organy państwa członkowskiego starają się nawiązać współpracę z operatorem lub właścicielem obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych. Wyniki działań opisanych w ust. 6 są udostępniane jako część bazy danych. W miarę możliwości państwa członkowskie włączają do bazy danych klasyfikację zamkniętych obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych zgodnie z ramową klasyfikacją zasobów ONZ.

Artykuł 27

Możliwość recyklingu magnesów trwałych

1. Od dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] każda osoba fizyczna lub prawna, która wprowadza do obrotu urządzenia do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, wiatrowe prądnice mocy, roboty przemysłowe, pojazdy silnikowe, lekkie środki transportu, agregaty chłodnicze, pompy ciepła, silniki elektryczne, w tym również zintegrowane z innymi produktami, pralki automatyczne, suszarki bębnowe, kuchenki

mikrofalowe, odkurzacze lub zmywarki do naczyń, zapewnia, aby produkty te opatrzone widoczną, wyraźnie czytelną i nieusuwalną etykietą, na której wskazano:

- a) czy produkty te zawierają co najmniej jeden magnes trwały;
 - b) jeżeli produkt zawiera co najmniej jeden magnes trwały, czy magnesy te należą do któregośkolwiek z następujących rodzajów:
 - (i) neodym-żelazo-bor;
 - (ii) samar-kobalt;
 - (iii) aluminium-nikiel-kobalt;
 - (iv) ferryt.
2. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający wzór etykiety, o której mowa w ust. 1. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.
3. Od dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały należący do rodzajów, o których mowa w ust. 1 lit. b) pkt (i)–(iii), zapewnia, aby na lub w produkcie znajdował się nośnik danych.
4. Nośnik danych, o którym mowa w ust. 3, jest powiązany z unikatowym identyfikatorem produktu, który zapewnia dostęp do:
- a) nazwy, zarejestrowanej nazwy handlowej lub zarejestrowanego znaku towarowego i adresu pocztowego odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz, jeśli są dostępne, elektronicznych środków komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;
 - b) informacji o wadze, rozmieszczeniu i składzie chemicznym wszystkich poszczególnych magnesów trwałych wchodzących w skład produktu oraz o obecności i rodzaju powłok magnesów, klejów i wszelkich wykorzystanych dodatków;
 - c) informacji umożliwiających dostęp do wszystkich magnesów trwałych wbudowanych w produkt i ich wymontowanie, obejmujących co najmniej sekwencję wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do magnesu trwałego i jego wymontowania, bez uszczerbku dla art. 15 ust. 1 dyrektywy 2012/19/UE.
5. W przypadku produktów, w których wbudowane magnesy trwałe znajdują się wyłącznie w jednym lub kilku silnikach elektrycznych wbudowanych w produkt, informacje, o których mowa w ust. 4 lit. b), można zastąpić informacjami o lokalizacji tych silników elektrycznych, a informacje, o których mowa w ust. 4 lit. c), można zastąpić informacjami o dostępie do silników elektrycznych i o ich wymontowaniu, obejmującymi co najmniej kolejność wszystkich etapów wymontowywania, narzędzia lub technologie wymagane do uzyskania dostępu do silników elektrycznych i ich wymontowania.
6. W przypadku produktów, o których mowa w ust. 3, dla których paszport produktu określony w rozporządzeniu XX/XXXX [rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] jest wymagany zgodnie z innym aktem

ustawodawczym Unii, informacje, o których mowa w ust. 4, zawiera się w paszporcie produktu.

7. Informacje, o których mowa w ust. 3, muszą być kompletne, aktualne i dokładne oraz pozostawać dostępne przez okres co najmniej równy typowemu cyklowi życia produktu zwiększonemu o dziesięć lat, w tym również w przypadku niewypłacalności, likwidacji lub zaprzestania działalności w Unii przez odpowiedzialną osobę fizyczną lub prawną.

Informacje, o których mowa w ust. 4, odnoszą się do modelu produktu lub, w przypadku gdy informacje różnią się między egzemplarzami tego samego modelu, do konkretnej partii lub konkretnego egzemplarza. Informacje, o których mowa w ust. 4, są dostępne dla podmiotów zajmujących się recyklingiem, organów nadzoru rynku i organów celnych.

8. Zastosowanie ma art. 9 ust. 1, lit. c) i d) oraz art. 10 i 13 rozporządzenia (UE) .../... [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów], jak również odpowiednie definicje zawarte w art. 2 tego rozporządzenia.

Przed wprowadzeniem do obrotu produktu, o którym mowa w ust. 3, osoby fizyczne lub prawne zapewniają, aby unikatowy identyfikator produktu, o którym mowa w ust. 4, został przesłany do rejestru, o którym mowa w [art. 12 ust. 1] rozporządzenia (UE) .../... [w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów].

Do celów akapitu pierwszego i drugiego, odniesienia do „odpowiedniego aktu delegowanego przyjętego zgodnie z art. 4” w art. 10 lit. b) i do „aktów delegowanych przyjętych na zgodnie z art. 4” w art. 10 lit. f oraz art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] odczytuje się jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

9. W przypadku gdy wymogi informacyjne dotyczące recyklingu magnesów trwałych ustanowiono w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4 rozporządzenia XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę wstawić: rozporządzenie w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów] lub w innym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym dotyczącym któregośkolwiek z produktów wymienionych w ust. 1, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.
10. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub kosmicznych wyłącza się z wymogów niniejszego artykułu.
11. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu, które posiadają homologację typu pojazdu kategorii L, wymogi niniejszego artykułu stosuje się od dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
12. Komisja jest uprawniona do przyjmowania, zgodnie z art. 36, aktów delegowanych w celu zmiany załącznika VI, aby zapewnić lub zaktualizować wykaz kodów Nomenklatury scalonej⁴⁹ i opisów produktów odpowiadających produktom, o których mowa w ust. 1, w celu ułatwienia pracy organów celnych w odniesieniu do tych produktów i wymogów określonych w niniejszym artykule i w art. 28.

⁴⁹ Nomenklatura Scalona w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.

Zawartość materiałów z recyklingu w magnesach trwałych

1. Od dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: 3 lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] albo 2 lata od daty wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2, w zależności od tego, która z tych dat jest późniejsza, każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu produkty, o których mowa w art. 27 ust. 1, zawierające co najmniej jeden magnes trwały, o którym mowa w art. 27 ust. 1 lit. b) pkt (i)–(iii), i w których łączna masa wszystkich takich magnesów trwałych przekracza 0,2 kg, udostępnia publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej informację o zawartości neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkt.
2. Do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: dwa lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przyjmuje, zgodnie z art. 36, akt delegowany w celu uzupełnienia niniejszego rozporządzenia w drodze ustanowienia zasad obliczania i weryfikacji udziału neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów produkcyjnych lub odpadów pokonsumenckich, obecnych w magnesach trwałych wbudowanych w produkty, o których mowa w ust. 1.

Zasady obliczania i weryfikacji określają odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów określonych w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych ze względu na dane produkty. Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- a) stosowność danego modułu do rodzaju produktu oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;
 - b) dostępność kompetentnych i niezależnych stron trzecich mogących wykonywać potencjalne zadania związane z oceną zgodności dokonywaną przez stronę trzecią;
 - c) w sytuacjach, w których obowiązkowy jest udział osoby trzeciej – potrzebę zapewnienia producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.
3. Po dniu 31 grudnia 2030 r. Komisja może przyjąć akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w drodze ustanowienia minimalnych udziałów neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich, które muszą być obecne w magnecie trwałym wbudowanym w produkty, o których mowa w ust. 1.

Akty delegowane, o których mowa w akapicie pierwszym, przewidują okresy przejściowe dostosowane do trudności związanych z przyjęciem produktów objętych środkiem w celu zapewnienia zgodności.

Minimalne udziały, o których mowa w akapicie pierwszym, opierają się na uprzedniej ocenie wpływu, z uwzględnieniem:

- a) istniejącej i przewidywanej dostępności neodymu, dysprozu, prazeodymu, terbu, boru, samaru, niklu i kobaltu odzyskanych z odpadów pokonsumenckich;

- b) informacji zebranych zgodnie z ust. 1 oraz względnego rozkładu udziału zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych wbudowanych we wprowadzone do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1;
 - c) postępu technicznego i naukowego, w tym znacznych zmian w technologiach magnesów trwałych wpływających na rodzaj odzyskiwanych materiałów;
 - d) skutecznego i potencjalnego wkładu minimalnego udziału w realizację unijnych celów klimatycznych i środowiskowych;
 - e) możliwego wpływu na funkcjonowanie produktów zawierających magnesy trwałe;
 - f) konieczności zapobieżenia nieproporcjonalnie negatywnemu wpływowi na przystępność cenową magnesów trwałych i produktów zawierających magnesy trwałe.
4. W przypadku gdy wymogi dotyczące zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych ustanowiono w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4 rozporządzenia XX/XXXX [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] lub w innym unijnym prawodawstwie harmonizacyjnym dotyczącym któregośkolwiek z produktów wymienionych w ust. 1, wymogi te stosuje się w miejsce przepisów niniejszego artykułu.
5. Od daty rozpoczęcia stosowania wymogu określonego w ust. 1, oferując na sprzedaż produkty, o których mowa w ust. 1, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentując je w ramach działalności handlowej, osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do informacji, o których mowa w ust. 1, przed związaniem się umową sprzedaży.
- Osoby fizyczne i prawne wprowadzające do obrotu produkty, o których mowa w ust. 1, nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli lub napisów, które mogłyby wprowadzać w błąd lub dezorientować klientów odnośnie do informacji, o których mowa w ust. 1. Produkty przeznaczone głównie do zastosowań obronnych lub kosmicznych wyłącza się z wymogów niniejszego artykułu.
6. W przypadku urządzeń do obrazowania metodą rezonansu magnetycznego, pojazdów silnikowych i lekkich środków transportu, które posiadają homologację typu pojazdu kategorii L, wymogi określone w ust. 1 i 6 stosuje się od dnia, w którym upływa 5 lat od dnia wejścia w życie aktu delegowanego, o którym mowa w ust. 2.

SEKCJA 2

CERTYFIKACJA I ŚLAD ŚRODOWISKOWY

Artykuł 29

Uznane systemy

1. Rządy lub organizacje, które opracowały i nadzorują systemy certyfikacji związane ze zrównoważonym charakterem surowców krytycznych („właściciele systemów”), mogą wnioskować o uznanie swoich systemów przez Komisję.

Wnioski, o których mowa w akapicie pierwszym, muszą zawierać wszystkie znaczące dowody odnoszące się do spełniania kryteriów określonych w załączniku IV. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych w celu określenia informacji, jakie wnioski powinny co najmniej zawierać. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.

2. Jeżeli na podstawie dowodów przekazanych zgodnie z ust. 1 Komisja stwierdzi, że system certyfikacji spełnia kryteria określone w załączniku IV, przyjmuje akt wykonawczy w sprawie uznania danego systemu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.
3. Komisja sprawdza okresowo, czy uznane systemy nadal spełniają kryteria określone w załączniku IV.
4. Właściciele uznanych systemów bezzwłocznie informują Komisję o wszelkich zmianach lub aktualizacjach uznanych systemów. Komisja ocenia, czy takie zmiany lub aktualizacje wpływają na podstawę uznania i podejmuje odpowiednie działania.
5. Jeżeli istnieją dowody na powtarzające się lub poważne przypadki niespełniania przez podmioty gospodarcze wdrażające uznany system wymogów w zakresie tego systemu, Komisja bada, po zasięgnięciu opinii właściciela uznanego systemu, czy przypadki te wskazują na niedoskonałości w systemie wpływające na podstawę uznania i podejmuje odpowiednie działania.
6. Jeżeli Komisja stwierdzi niedoskonałości w uznanym systemie wpływające na podstawę uznania, może wyznaczyć właścicielowi systemu odpowiedni termin na podjęcie działań naprawczych.
7. Jeżeli właściciel systemu nie podejmie niezbędnych działań naprawczych lub odmówi ich podjęcia, a Komisja ustaliła, że niedoskonałości, o których mowa w ust. 6, oznaczają, że system nie spełnia już wymogów określonych w załączniku IV, Komisja przyjmuje akt wykonawczy wycofujący uznanie systemu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.
8. Komisja tworzy i na bieżąco aktualizuje rejestr uznanych systemów. Rejestr ten jest udostępniany publicznie na ogólnodostępnej stronie internetowej.

Artykuł 30

Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 36 aktów delegowanych uzupełniających niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do zasad obliczania i weryfikacji śladu środowiskowego różnych surowców krytycznych zgodnie z załącznikiem V oraz z uwzględnieniem wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych. Zasady obliczania i weryfikacji określają, która z kategorii wpływu jest najistotniejsza. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego ogranicza się do tej kategorii wpływu.
2. Komisja może przyjmować zasady obliczania i weryfikacji w odniesieniu do konkretnego surowca krytycznego, jeżeli po uwzględnieniu poszczególnych odpowiednich kategorii wpływu na środowisko stwierdziła, że dany surowiec krytyczny charakteryzuje się znaczącym śladem środowiskowym, w związku z czym obowiązek zadeklarowania śladu środowiskowego tego surowca w odniesieniu do

najistotniejszej kategorii wpływu podczas wprowadzania go do obrotu jest niezbędny i proporcjonalny, jeżeli chodzi o wkład w osiągnięcie celów klimatycznych i środowiskowych Unii w drodze zapewniania możliwości dostarczania surowców krytycznych o mniejszym śladzie środowiskowym.

3. Ustalając, czy obowiązek przewidziany w ust. 2 jest niezbędny, Komisja bierze pod uwagę:
 - a) czy i w jaki sposób już osiąga się cele klimatyczne i środowiskowe Unii w drodze innych przepisów Unii mających zastosowanie do danego surowca krytycznego;
 - b) istnienie i wprowadzanie odpowiednich norm i wytycznych międzynarodowych lub perspektywy uzgodnienia takich norm na szczeblu międzynarodowym, jak również zrównoważone praktyki na rynku, w tym dobrowolne systemy uznane na podstawie art. 29;
 - c) skuteczność partnerstw strategicznych, projektów strategicznych, umów handlowych oraz innych międzynarodowych instrumentów i działań informacyjnych prowadzonych przez Unię w ramach osiągnięcia jej celów klimatycznych i środowiskowych.
4. Komisja przeprowadza uprzednią ocenę wpływów w celu zaocenywania, czy należy przyjąć akt delegowany na podstawie ust. 1. Ocena taka:
 - a) jest przeprowadzana między innymi na podstawie konsultacji:
 - (i) ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, takimi jak przedstawiciele przemysłu, w tym przemysłu niższego szczebla, MŚP oraz, w stosownych przypadkach, rzemiosła, partnerzy społeczni, handlowcy, sprzedawcy detaliczni, importerzy, organizacje ochrony środowiska i organizacje konsumenckie;
 - (ii) z państwami trzecimi, w przypadku których wspomniany obowiązek może znacząco wpłynąć na wymianę handlową z Unią;
 - (iii) z Radą;
 - b) służy zapewnieniu, aby żadnego takiego środka nie przygotowywano, nie przyjmowano, ani nie stosowano z zamiarem spowodowania zbędnych przeszkód w handlu międzynarodowym lub z takim skutkiem oraz aby środek taki nie ograniczał wymiany handlowej w większym stopniu, niż jest to konieczne do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych Unii, mając na uwadze możliwości dostawców z państw trzecich w zakresie zachowania zgodności z taką deklaracją, tak aby nie zaistniał dysproporcjonalny wpływ na łączne przepływy handlowe i koszty surowców krytycznych;
 - c) umożliwia ustalanie, czy środki przyczyniłyby się do osiągnięcia celów klimatycznych i środowiskowych Unii bez wywierania nieproporcjonalnego wpływu na możliwości przemysłu Unii w zakresie pozyskiwania określonych surowców krytycznych.
5. Każda osoba fizyczna lub prawna wprowadzająca do obrotu surowce krytyczne, odnośnie do których Komisja przyjęła na podstawie ust. 1 zasady obliczania i weryfikacji, publikuje deklarację dotyczącą śladu środowiskowego.

Wymogi określone w akapicie pierwszym mają zastosowanie do wszystkich poszczególnych rodzajów surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu i nie

mają zastosowania do surowców krytycznych zawartych w produktach pośrednich lub końcowych.

6. Deklaracja dotycząca śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5, zawiera następujące informacje:
 - a) nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i adres pocztowy odpowiedzialnej osoby fizycznej lub prawnej oraz, jeśli są dostępne, elektroniczne środki komunikacji, za pomocą których można się z nią skontaktować;
 - b) informacje na temat rodzaju surowca krytycznego, którego dotyczy deklaracja;
 - c) informacje na temat kraju i regionu, w którym surowiec krytyczny odpowiednio wydobyto, przetworzono, rafinowano i poddano recyklingowi;
 - d) informacje na temat śladu środowiskowego surowca krytycznego obliczonego zgodnie z odpowiednimi zasadami obliczania i weryfikacji przyjętymi na podstawie ust. 1;
 - e) klasę efektywności pod względem śladu środowiskowego, której odpowiada surowiec krytyczny, określoną zgodnie ze stosownym aktem delegowanym przyjętym na podstawie ust. 7;
 - f) link internetowy zapewniający dostęp do publicznej wersji badania stanowiącego poparcie dla wyników deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.
7. Komisja może przyjmować zgodnie z art. 36 akty delegowane uzupełniające niniejsze rozporządzenie w odniesieniu do klas efektywności pod względem śladu środowiskowego dla surowców krytycznych, w przypadku których zasady obliczania i weryfikacji przyjęto na podstawie ust. 1 zgodnie z załącznikiem V.
8. Deklarację dotyczącą śladu środowiskowego należy udostępnić na ogólnodostępnej stronie internetowej.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu wykonawczego ustanawiającego wzór deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego, o której mowa w ust. 5. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 37 ust. 3.
9. W przypadku oferowania surowców krytycznych na sprzedaż, w tym w przypadku sprzedaży na odległość, lub prezentowania ich w ramach działalności handlowej osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu zapewniają, aby ich klienci mieli dostęp do deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego przed związaniem się umową sprzedaży.

Osoby fizyczne i prawne wprowadzające surowce krytyczne do obrotu nie mogą dostarczać ani eksponować etykiet, oznaczeń, symboli lub napisów, które mogłyby wprowadzać w błąd lub dezorientować konsumentów odnośnie do informacji zawartych w deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego.

SEKCJA 3

SWOBODNY PRZEPŁYW, ZGODNOŚĆ EKSPLOATACYJNA I NADZÓR RYNKU

Artykuł 31

Swobodny przepływ

1. Państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają, ani nie utrudniają – ze względów dotyczących informacji na temat recyklingu lub zawartości materiałów z recyklingu w magnesach trwałych lub informacji związanych ze śladem środowiskowym surowców krytycznych objętych niniejszym rozporządzeniem – udostępniania na rynku ani oddawania do użytku produktów zawierających magnesy trwałe lub surowców krytycznych zgodnych z niniejszym rozporządzeniem.
2. Podczas targów, wystaw, pokazów handlowych lub podobnych imprez państwa członkowskie nie uniemożliwiają pokazywania produktów zawierających magnesy trwałe ani surowców krytycznych niezgodnych z niniejszym rozporządzeniem, pod warunkiem że widoczny znak wyraźnie wskazuje, że takie produkty lub surowce nie są zgodne z niniejszym rozporządzeniem i nie mogą zostać udostępnione na rynku, dopóki ich zgodność nie zostanie zapewniona.

Artykuł 32

Zgodność eksploatacyjna i nadzór rynku

1. Przed wprowadzeniem produktu objętego art. 27 lub 28 do obrotu odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne zapewniają przeprowadzenie stosownej procedury oceny zgodności oraz sporządzenie wymaganej dokumentacji technicznej. W przypadku wykazania w drodze procedury oceny zgodności, że produkt spełnia odpowiednie wymogi, odpowiedzialne osoby fizyczne lub prawne zapewniają, aby sporządzono deklarację zgodności UE oraz załączono oznakowanie CE.
2. Procedura oceny zgodności w odniesieniu do produktów objętych wymogami określonymi w art. 27 jest procedurą określoną w załączniku IV do rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], chyba że produkty te są również objęte wymogami określonymi w art. 28, w którym to przypadku procedura oceny zgodności jest procedurą określoną w zasadach obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2.
3. Rozdział IX oraz art. 37, 38 i 39 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], jak również odpowiednie definicje w art. 2 tego rozporządzenia, mają zastosowanie do odpowiednich wymogów obowiązujących w przypadku produktów wprowadzanych do obrotu w Unii, które to wymogi określono w art. 27 i 28.
4. Jeżeli chodzi o nadzór rynku, zastosowanie mają następujące zasady:
 - a) rozdział XII rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], jak również odpowiednie definicje w art. 2 tego rozporządzenia, mają zastosowanie do odpowiednich wymogów obowiązujących w przypadku produktów wprowadzanych do obrotu w Unii, które to wymogi określono w art. 27, 28 lub 30;
 - b) państwa członkowskie, oprócz wymogów dotyczących ekoprojektu określonych na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], biorą pod uwagę wymogi określone w art. 27, 28 i 30 w kontekście planu działania, o którym mowa w art. 59 ust. 1 tego rozporządzenia;

- c) art. 60 i art. 61 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] również mają zastosowanie do wymogów określonych w art. 27, 28 i 30;
 - d) Komisja, oprócz wymogów dotyczących ekoprojektu określonych na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], zawiera w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 61 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, informacje odnoszące się do wymogów określonych w art. 27, 28 i 30;
 - e) stosując art. 62 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*], grupa współpracy administracyjnej („ADCO”), o której mowa w tym artykule, oraz Komisja uwzględniają również wymogi określone w art. 27, 28 i 30.
5. Do celów ust. 3 i 4 odpowiednie części rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] stosuje się w następujący sposób:
- a) odniesienia do „wymogów dotyczących ekoprojektu określonych w odpowiednich aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 37 ust. 1, „wymogi określone w odpowiednich aktach delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 63 ust. 1 oraz „wymogi określone w odpowiednim akcie delegowanym przyjętym zgodnie z art. 4” w art. 63 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] odczytuje się jako odniesienia do „wymogów określonych w art. 27 i 28 niniejszego rozporządzenia”;
 - b) odniesienia do „produktu objętego aktem delegowanym przyjętym zgodnie z art. 4” w art. 37 ust. 3 i art. 63 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] odczytuje się jako odniesienie do „produktu lub surowców objętych wymogami określonymi w art. 27 i 28 niniejszego rozporządzenia”;
 - c) odniesienia do „zadań związanych z oceną zgodności określonych na podstawie aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 41 oraz „zadań związanych z oceną zgodności na podstawie odpowiednich aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 45 ust. 10 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] odczytuje się jako odniesienie do „zadań związanych z oceną zgodności określonych na podstawie zasad obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2 niniejszego rozporządzenia”;
 - d) odniesienia do „procedur oceny zgodności określonych na podstawie aktów delegowanych przyjętych zgodnie z art. 4” w art. 53 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2023/xxx [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu dla zrównoważonych produktów*] odczytuje się jako odniesienie do „procedur oceny zgodności określonych na

podstawie zasad obliczania i weryfikacji przyjętych zgodnie z art. 28 ust. 2 niniejszego rozporządzenia”.

6. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do produktów objętych homologacją typu na podstawie rozporządzenia (UE) 2018/858 i rozporządzenia (UE) nr 168/2013.

Rozdział 6

Partnerstwa strategiczne

Artykuł 33

Partnerstwa strategiczne

1. Rada okresowo omawia:
 - a) zakres, w jakim partnerstwa strategiczne zawarte przez Unię przyczyniają się do:
 - (i) poprawy bezpieczeństwa dostaw w Unii;
 - (ii) osiągnięcia wskaźnika referencyjnego określonego w art. 1 ust. 2 lit. b);
 - (iii) poprawy współpracy między Unią a krajami partnerskimi w zakresie łańcucha wartości surowców krytycznych;
 - b) spójność i ewentualną synergię między dwustronną współpracą państw członkowskich z odpowiednimi państwami trzecimi a działaniami prowadzonymi przez Unię w kontekście partnerstw strategicznych;
 - c) kwestię tego, które państwa trzecie powinny być traktowane priorytetowo odnośnie do zawierania partnerstw strategicznych, biorąc pod uwagę następujące kryteria:
 - (i) ewentualny wkład w bezpieczeństwo dostaw, z uwzględnieniem potencjalnych możliwości państwa trzeciego odnośnie do surowców krytycznych w zakresie zasobów, wydobywania, przetwarzania i poddawania recyklingowi;
 - (ii) to, czy ramy regulacyjne państwa trzeciego zapewniają monitorowanie i minimalizowanie wpływu na środowisko oraz zapobieganie mu, stosowanie odpowiedzialnych społecznie praktyk, w tym poszanowania praw człowieka i praw pracowniczych oraz znaczącego zaangażowania społeczności lokalnych, stosowanie przejrzystych praktyk działalności gospodarczej oraz przeciwdziałanie negatywnym wpływom na prawidłowe funkcjonowanie administracji publicznej i państwa prawa;
 - (iii) to, czy między państwem trzecim a Unią istnieją umowy o współpracy oraz, w odniesieniu do rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się, potencjał opracowywania projektów inwestycyjnych w ramach Global Gateway;
 - (iv) w odniesieniu do rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się – to, czy i w jaki sposób partnerstwo mogłoby przyczyniać się do zapewniania lokalnej wartości dodanej oraz byłoby wzajemnie korzystne dla kraju partnerskiego i Unii.

2. Rada zapewnia, w kontekście ust. 1 i w zakresie, w jakim dotyczy to rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się, współpracę z innymi odpowiednimi forami koordynacyjnymi, w tym ustanowionymi jako część strategii Global Gateway.
3. Państwa członkowskie:
 - a) koordynują wraz z Komisją działania mające na celu zapewnianie spójności między ich dwustronną współpracą z odpowiednimi państwami trzecimi a niewiązującymi partnerstwami strategicznymi Unii z państwami trzecimi, których zakres obejmuje co najmniej łańcuch wartości surowców krytycznych;
 - b) wspierają Komisję we wdrażaniu środków na rzecz współpracy określonych w ramach partnerstw strategicznych.

Rozdział 7

Zarządzanie

Artykuł 34

Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych

1. Ustanawia się Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych.
2. Rada wykonuje zadania określone w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 35

Skład i funkcjonowanie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych

1. W skład Rady wchodzi państwa członkowskie oraz Komisja. Radzie przewodniczy Komisja.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza przedstawiciela wysokiego szczebla w Radzie. W razie potrzeby państwo członkowskie może w związku z funkcją i wiedzą fachową wyznaczać innych przedstawicieli odnośnie do różnych zadań Rady. Każdy członek Rady ma zastępcę.
3. Rada na wniosek Komisji przyjmuje swój regulamin wewnętrzny zwykłą większością głosów swoich członków.
4. Rada zbiera się w regularnych odstępach czasu w celu umożliwienia skutecznego wykonywania swoich zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu. W razie potrzeby posiedzenia Rady odbywają się na uzasadniony wniosek Komisji.

Rada spotyka się przynajmniej:

- a) raz na trzy miesiące w celu dokonania oceny wniosków dotyczących projektów strategicznych zgodnie z rozdziałem 3 sekcja 1;
- b) raz na sześć miesięcy w celu rozwoju systemu monitorowania zgodnie z rozdziałem 4;
- c) raz do roku w celu przedyskutowania postępów w wykonywaniu obowiązków państw członkowskich związanych z poszukiwaniami, o których mowa

w rozdziale 3 sekcja 4, w tym w świetle aktualizacji wykazów surowców krytycznych lub strategicznych.

5. Komisja wspomaga Radę za pośrednictwem sekretariatu wykonawczego zapewniającego wsparcie techniczne i logistyczne.
6. Rada może utworzyć stałe lub tymczasowe podgrupy odpowiedzialne za konkretne sprawy i zadania.

Rada tworzy co najmniej następujące stałe podgrupy:

- a) podgrupę ds. omawiania i koordynacji finansowania projektów strategicznych zgodnie z art. 15; przedstawiciele krajowych banków prorozwojowych i krajowych instytucji prorozwojowych, europejskich instytucji finansowania rozwoju, Grupy Europejskiego Banku Inwestycyjnego, innych międzynarodowych instytucji finansowych, w tym Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz, w stosownych przypadkach, prywatnych instytucji finansowych są zapraszani w charakterze obserwatorów;
 - b) podgrupę zrzeszającą krajowe instytuty lub służby geologiczne lub, w przypadku braku takich instytutów lub służb, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za poszukiwania ogólne w celu wspierania koordynacji krajowych programów poszukiwań, o których mowa w art. 18;
 - c) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje dostaw i agencje informacyjne zajmujące się surowcami krytycznymi lub, w przypadku braku takich agencji, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię w celu wspierania zadań związanych z monitorowaniem określonych w art. 19;
 - d) podgrupę zrzeszającą krajowe agencje ds. sytuacji kryzysowych i organy odpowiedzialne za zapasy strategiczne lub, w przypadku braku takich służb i organów, odpowiednie organy krajowe odpowiedzialne za tę kwestię w celu wspierania koordynacji zapasów strategicznych, o której mowa w art. 22.
7. Rada zaprasza przedstawicieli Parlamentu Europejskiego do udziału jako obserwatorów w swoich posiedzeniach, w tym w posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6.

W stosownych przypadkach Rada może zapraszać ekspertów, inne osoby trzecie lub przedstawicieli państw trzecich do udziału w posiedzeniach stałych lub tymczasowych podgrup, o których mowa w ust. 6, jako obserwatorów lub do przedstawiania pisemnych opinii.

Wykonując swoje zadania, Rada zapewnia – w stosownych przypadkach – koordynację, współpracę i wymianę informacji z odpowiednimi strukturami reagowania kryzysowego i gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej ustanowionymi na mocy prawa Unii.
 8. Rada wprowadza niezbędne środki w celu zapewnienia bezpiecznego postępowania z informacjami poufnymi i szczególnie chronionymi informacjami handlowymi oraz bezpiecznego przetwarzania takich informacji.
 9. Rada dokłada wszelkich starań, aby osiągnąć konsensus.

Rozdział 8

Przekazane uprawnienia i procedura komitetowa

Artykuł 36

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5, powierza się Komisji na okres ośmiu lat od dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: miesiąc od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*]. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego sześcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. Konsultacja z ekspertami z państw członkowskich następuje po konsultacji na podstawie art. 14.
5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 27 ust. 12, art. 28 ust. 2 oraz art. 30 ust. 1 i 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformują Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 37

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet ds. wdrażania [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego aktu*]. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Rozdział 9

Zmiany

Artykuł 38

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1724

W rozporządzeniu (UE) 2018/1724 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w załączniku I w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „S. Projekty dotyczące surowców krytycznych”;
- 2) w załączniku I w kolumnie drugiej, w wierszu „S. Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkty w brzmieniu:
„1. informacje na temat procesu wydawania pozwoleń
2. informacje na temat usług finansowych i inwestycyjnych
3. informacje na temat możliwości finansowania na szczeblu Unii lub państwa członkowskiego
4. informacje na temat usług wspomagających prowadzenie działalności gospodarczej, w tym m.in. deklaracji podatkowej dotyczącej podatku dochodowego od osób prawnych, lokalnego prawa podatkowego lub prawa pracy”;
- 3) w załączniku II w kolumnie pierwszej dodaje się nowy wiersz „Projekty dotyczące surowców krytycznych”;
- 4) w załączniku II w kolumnie drugiej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:
„Procedura odnosząca się do wszystkich odpowiednich pozwoleń administracyjnych na planowanie, realizację i eksploatację projektów dotyczących wytwarzania technologii neutralnych emisyjnie, w tym pozwoleń na budowę, w zakresie chemikaliów i na podłączenie do sieci oraz ocen wpływu na środowisko i pozwoleń środowiskowych, jeżeli są wymagane, a także obejmująca wszystkie wnioski i procedury administracyjne”;
- 5) w załączniku II w kolumnie trzeciej w wierszu „Projekty dotyczące surowców krytycznych” dodaje się punkt w brzmieniu:
„Wszystkie rezultaty procedur, od potwierdzenia ważności wniosku do powiadomienia o kompleksowej decyzji w sprawie wyniku procedury przez odpowiedzialny właściwy organ krajowy”;
- 6) w załączniku III dodaje się punkt w brzmieniu:
„9) Właściwe organy krajowe, o których mowa w art. 8 ust. 1 [*Urząd Publikacji: proszę wstawić odniesienie do niniejszego rozporządzenia*]”.

Artykuł 39

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2019/1020

W rozporządzeniu (UE) 2019/1020 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 5 tekst „(UE) 2016/425 (35) i (UE) 2016/426 (36)” otrzymuje brzmienie: „(UE) 2016/425 (*), (UE) 2016/426 (**) i [(UE) [...]] [rok przyjęcia niniejszego rozporządzenia]/...(***)]”;
- 2) w załączniku I dodaje się punkt w brzmieniu: „X [Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer] Rozporządzenie (UE) .../... ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia] w zakresie, w jakim dotyczy ono wymogów określonych w art. 27, 28 lub 30 tego rozporządzenia.”.

Artykuł 40

Zmiana w rozporządzeniu (UE) 2018/858

W załączniku II do rozporządzenia (UE) 2018/858 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

„[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem G]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia w Dz.U.]	X	X	X	X	X	X							X	X
--	--	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

Artykuł 41

Zmiana w rozporządzeniu (UE) nr 168/2013

W załączniku II do rozporządzenia (UE) nr 168/2013 wprowadza się następującą zmianę:

w części I w tabeli dodaje się pozycję w brzmieniu:

„[Urząd Publikacji: proszę wstawić kolejny numer pod nagłówkiem C1]	Wymagania dotyczące obiegu zamkniętego magnesów trwałych	Rozporządzenie (UE) XX/XXXX [Urząd Publikacji: proszę podać dane dotyczące publikacji niniejszego rozporządzenia]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

		ia w Dz.U.]																	
--	--	-------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Rozdział 10

Przepisy końcowe

Artykuł 42

Monitorowanie postępów

1. Komisja, uwzględniając stanowisko Rady, monitoruje postępy w realizacji celów określonych w art. 1 ust. 2 i publikuje, przynajmniej raz na trzy lata, sprawozdanie zawierające informacje o postępach Unii w zakresie osiągnięcia tych celów.
Pierwsze sprawozdanie sporządza się do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: cztery lata od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera ilościowe informacje na temat stopnia postępów Unii w zakresie osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a) i b).

Artykuł 43

Sprawozdania państw członkowskich

1. Państwa członkowskie co roku przesyłają Komisji sprawozdania zawierające informacje, o których mowa w art. 18 ust. 4, art. 20 ust. 1 i 2, art. 21 ust. 1, art. 22 ust. 5 i art. 25 ust. 6. Pierwsze sprawozdanie należy przesłać do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: rok od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].
2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów wykonawczych ustanawiających wzór sprawozdań, o których mowa w ust. 1. We wzorze tym można wskazać sposób wyrażenia informacji, o których mowa w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 37 ust. 2.
3. Informacje zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1, należy traktować zgodnie z art. 44.

Artykuł 44

Przetwarzanie informacji poufnych

1. Informacje uzyskane w trakcie wdrażania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby niniejszego rozporządzenia i są chronione stosownymi przepisami unijnymi i krajowymi.
2. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych szczególnie chronionych, poufnych i niejawnych informacji otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, w tym w odniesieniu do zaleceń i środków, które należy zastosować, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.

3. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody wytwórcy.
4. Jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że prezentacja zagregowanych informacji w kontekście art. 21 może naruszać jego interesy w zakresie bezpieczeństwa narodowego, ma możliwość sprzeciwienia się prezentacji przez Komisję w drodze uzasadnionego wniosku.
5. Komisja i organy krajowe, ich urzędnicy, pracownicy oraz inne osoby wykonujące pracę pod nadzorem tych organów zapewniają poufność informacji uzyskanych w trakcie wykonywania swoich zadań i przeprowadzania swoich działań. Obowiązek ten obejmuje również wszystkich przedstawicieli państw członkowskich, obserwatorów, ekspertów oraz innych uczestników biorących udział w posiedzeniach Rady na podstawie art. 35.

Artykuł 45

Sankcje

W terminie 12 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji za naruszenie niniejszego rozporządzenia oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają niezwłocznie Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.

Artykuł 46

Ocena

1. Do dnia [*Urząd Publikacji: proszę wstawić datę: pięć lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia*] Komisja dokonuje oceny niniejszego rozporządzenia pod kątem określonych w nim celów i przedstawia sprawozdanie na ten temat Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 1, ocenia się co najmniej stosowność ustanawiania maksymalnych progów śladu środowiskowego w odniesieniu do surowców krytycznych, dla których przyjęto zasady obliczania i weryfikacji.

Artykuł 47

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

- 3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY**
- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych (europejski akt w sprawie surowców krytycznych)

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

„Europejski Zielony Ład”
„Europa na miarę ery cyfrowej”
„Silniejsza pozycja Europy na świecie”

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego⁵⁰

☐ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

Ogólnym celem europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych jest zapewnienie bezpiecznego dostępu UE do surowców krytycznych przy jednoczesnym zachęcaniu do rozwoju zrównoważonych źródeł dostaw. Przyczynia się to ostatecznie do wzrostu gospodarczego i wysokiego poziomu życia w UE, służy zapobieganiu zakłóceniom i zagrożeniom wewnątrz jednolitego rynku europejskiego oraz zwiększaniu konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, przy czym nie dochodzi do zaniedbywania roli UE w propagowaniu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w skali globalnej.

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(e)

Cel szczegółowy nr:

- wzmocnienie poszczególnych etapów łańcucha wartości w zakresie surowców strategicznych;
- dywersyfikacja przywozu surowców do Unii;
- zwiększenie zdolności Unii w zakresie monitorowania i ograniczania ryzyka zakłóceń dostaw surowców krytycznych;
- zapewnienie swobodnego przepływu surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony środowiska w drodze poprawy obiegu zamkniętego tych surowców i zwiększenia ich zrównoważonego charakteru.

⁵⁰

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.3. Oczekiwane wyniki i wpływ

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekiwany wynik wdrożenia aktu w sprawie surowców krytycznych są bezpieczne dostawy surowców krytycznych i zwiększenie zdolności UE odnośnie do jej łańcucha wartości surowców krytycznych. Akt w sprawie surowców krytycznych posłuży jako zachęta do dalszego rozwoju zrównoważonych źródeł dostaw w celu realizacji strategicznych ambicji UE, zwłaszcza transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz wzmocnienia inwestycji w dziedzinie obronności.

Dostępność dodatkowych danych oraz programy mapowania i poszukiwania surowców mineralnych w UE przyczynią się do wsparcia konkurencyjności łańcucha wartości; przedsiębiorstwa, wyposażone w dodatkowe informacje, czerpałyby korzyści z ograniczania ryzyka na wczesnych etapach poszukiwań, co stanowiłoby z kolei wsparcie w zakresie większych inwestycji w dalszych ogniwach łańcucha wartości.

Wyznaczenie projektów strategicznych korzystających z usprawnionych procedur wydawania pozwoleń i lepszy dostęp do finansowania poskutkują wzmocnionym wsparciem na rzecz łańcucha wartości surowców krytycznych w UE oraz państwach trzecich, a w konsekwencji bezpieczniejszymi dostawami surowców krytycznych do dalszych użytkowników w UE. Przyczyni się to do zapewnienia wyraźnej wartości dodanej dla funkcjonowania jednolitego rynku i przyniesie pozytywne skutki gospodarcze producentom surowców krytycznych i sektorom usług pochodnych dzięki zapewnianiu odporności przemysłowej i umożliwianiu rozwoju unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych. Będzie można również zaobserwować pozytywne skutki społeczne w zakresie miejsc pracy i spójności regionów UE.

Akt w sprawie surowców krytycznych zapewni rozwój zdolności w zakresie monitorowania i oceny ryzyka przed wystąpieniem sytuacji kryzysowych. System zarządzania i powołana w jego ramach Rada ds. Surowców Krytycznych, sieć agencji państw członkowskich oraz wewnętrzne możliwości w Komisji będą stanowiły wsparcie odnośnie do unijnego łańcucha wartości surowców krytycznych. Przedsiębiorstwa będą czerpały bezpośrednie korzyści z regularnego publikowania aktualnych informacji dotyczących ryzyka związanego z dostawami w postaci tablicy monitorowania, która umożliwi im dostosowanie ich strategii łagodzących. Działania na rzecz monitorowania i oceny ryzyka, takie jak unijne testy warunków skrajnych, przyczynią się do powstania popytu wśród rządów i przedsiębiorstw na nabywanie bezpiecznych surowców krytycznych.

Tworzenie zapasów strategicznych odnosi się do koordynacji krajowych zapasów strategicznych surowców strategicznych. Koordynacja będzie dla państw członkowskich zachętą do zwiększania swoich zapasów strategicznych w drodze zapewniania dodatkowego poziomu ochrony przedsiębiorstwom, których łańcuch wartości obejmuje surowce strategiczne. Europejski wymiar tej koordynacji zapewni unikanie powielania działań i wykorzystywanie synergii między krajowymi zapasami strategicznymi. Ta koordynacja między zapasami krajowymi przed ewentualnym wystąpieniem sytuacji kryzysowej przyczyni się także do zwiększonej gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej w razie uruchomienia ewentualnego mechanizmu w zakresie ram czujności lub reagowania kryzysowego, który może obejmować surowce.

W celu zapewnienia gotowości przedsiębiorstw na wypadek zagrożeń, konkretna grupa dużych przedsiębiorstw, których dotyczą przedmiotowe dyspozycje, będzie inwestowała w swoją odporność i będzie brać pod uwagę rzeczywiste koszty produkcji surowców strategicznych w drodze zapewniania regularnego audytu i testów warunków skrajnych w odniesieniu do swoich łańcuchów dostaw, jeżeli obejmują one określony zestaw surowców strategicznych.

Środki dotyczące wspólnych zakupów umożliwią organom krajowym lub podmiotom gospodarczym połączenie sił w trakcie dokonywania zakupu surowców strategicznych.

Rozwój bardziej zrównoważonej produkcji surowców krytycznych znajduje wsparcie w przepisach dotyczących stworzenia obiegu zamkniętego na rynkach surowców krytycznych. We wniosku określono przepisy dotyczące przede wszystkim odzysku, zbierania i przetwarzania produktów wycofanych z eksploatacji i strumieni odpadów zawierających surowce krytyczne w celu wspierania rozwoju technologii i rynków recyklingu oraz propagowania wykorzystywania wtórnych surowców krytycznych w produkcji. Działania będą również skupiały się na odzysku surowców krytycznych z zamkniętych i opuszczonych składowisk odpadów. Przewidziano również przepisy dotyczące deklarowania śladu środowiskowego i innych informacji dotyczących surowców krytycznych wprowadzanych do obrotu w Unii.

Na mocy rozporządzenia powstanie Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych, która będzie gromadziła najlepszą wiedzę fachową dostępną w Komisji Europejskiej i państwach członkowskich w celu analizy i monitorowania rynków, oceny ryzyka i zajmowania stanowiska w sprawie strategii łągodzących, asystowania przy projektach strategicznych i koordynacji tworzenia zapasów strategicznych. Rada będzie również prowadziła dyskusje na temat priorytetów i celów partnerstw strategicznych z państwami trzecimi obejmujących surowce oraz koordynacji tych partnerstw z podobnymi partnerstwami zawieranymi przez państwa członkowskie.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

- Ilość danych i liczba map dotyczących zasobów surowców mineralnych w UE opracowanych w państwach członkowskich.
- Liczba projektów strategicznych finansowanych w UE i poza jej granicami wzdłuż łańcucha wartości surowców krytycznych.
- Całkowita wielkość inwestycji przedsiębiorstw prowadzących działalność w UE w zakresie surowców krytycznych, z uwzględnieniem segmentu łańcucha wartości, w którym działają.
- Dane z monitorowania dotyczące rozwoju projektów, zmian popytu i podaży oraz przepływów handlowych w zakresie surowców krytycznych.
- Wielkość zapasów strategicznych na poziomie krajowym.
- Ilość i odsetek surowców krytycznych poddawanych recyklingowi. – Ilość wtórnych surowców krytycznych wykorzystywanych w nowych procesach produkcji.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Niniejsze rozporządzenie powinno mieć pełne zastosowanie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Przedtem konieczne jest jednak podjęcie kilku działań w celu przygotowania wdrożenia tego rozporządzenia. Należy ustanowić Europejską Radę ds. Surowców Krytycznych, a państwa członkowskie powinny wyznaczyć punkt kontaktowy na potrzeby jej posiedzeń. Do momentu rozpoczęcia stosowania rozporządzenia Rada ta powinna w pełni funkcjonować.

Gromadzenie informacji od przedstawicieli przedsiębiorstw działających wzdłuż łańcucha wartości surowców krytycznych powinno być już w toku, a państwa członkowskie powinny do tego czasu przedyskutować i przeprowadzić monitorowanie łańcucha wartości surowców krytycznych.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (ex ante)

Żadne państwo członkowskie nie jest w stanie samodzielnie skutecznie sprostać rosnącemu ryzyku związanemu z dostawami surowców krytycznych, między innymi z powodu braku występowania złóż geologicznych w poszczególnych państwach członkowskich oraz znacznych korzyści skali w łańcuchu wartości surowców krytycznych. Środki określone w niniejszej inicjatywie nie byłyby tak skuteczne, gdyby zostały wdrożone przez państwa członkowskie działające samodzielnie, ponieważ problemy, do których te środki mają zastosowanie, dotyczą całego jednolitego rynku. Nie są one ograniczone do pojedynczych państw członkowskich ani ich podzbiorów, ale do bazy przemysłowej UE i ogólnounijnego łańcucha wartości surowców krytycznych. Ponadto istnieje niewielkie prawdopodobieństwo, że podejście realizowane jedynie na poziomie państw członkowskich będzie stosowne do zaspokojenia potrzeb łańcuchów dostaw ściśle powiązanych w ramach rynku wewnętrznego.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (ex post)

Działania UE mają zasadnicze znaczenie dla uzyskania korzyści skali i zakresu oraz ograniczenia, a nawet uniknięcia rozdrobnienia starań i związanej z nim nieefektywności. Zgodnie z tą logiką proponowane działania koncentrują się na obszarach, w których istnieje możliwa do wykazania wartość dodana związana z działaniem na poziomie Unii ze względu na skalę, szybkość i zakres wymaganych działań. Oto przykłady:

– działania mające na celu mobilizację inwestycji w projekty dotyczące surowców krytycznych w całym łańcuchu wartości mogłyby być najskuteczniej opracowywane i koordynowane na szczeblu Unii, biorąc pod uwagę skalę potrzebnych inwestycji oraz fakt, że wynikające z nich możliwości powinny służyć całemu rynkowi wewnętrznemu;

– działania mające na celu zwiększenie zdolności w zakresie monitorowania na szczeblu Unii będą skuteczniejsze niż w przypadku ich nieskoordynowania. Wspólnie państwa członkowskie i Komisja będą w stanie przewidywać zakłócenia dostaw lepiej niż w drodze wielu różnych działań krajowych. Proponowane ramy powinny umożliwiać bardziej efektywny podział zadań oraz udostępnianie istotnych informacji w celu zapobiegania powielaniu działań.

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

W przypadku wielu surowców, o których mowa, UE jest obecnie uzależniona prawie wyłącznie od przywozu; co ważniejsze, w ramach tego przywozu panuje duża koncentracja dostawców, a główni dostawcy są w wielu przypadkach narażeni na poważne ryzyka z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego.

Udział dostaw z jednego państwa przekracza niekiedy 90 %, czego przykładem są Chiny w odniesieniu do metali lekkich ziem rzadkich, metali ciężkich ziem rzadkich, galu i magnezu oraz Turcja w zakresie boru. W przypadku około jednej trzeciej minerałów poddanych ocenie krytyczności i połowy surowców krytycznych podaż w UE jest bardziej skoncentrowana niż na świecie (dotyczy to boksytu, boranu lub manganu). Koncentracja ta wzrasta wzdłuż łańcucha wartości, a jeżeli chodzi o niektóre surowce, takie jak lit, magnez lub german, koncentracja na etapie przetwarzania jest nawet większa niż na etapie wydobywania. Chiny kontrolują 56 % globalnych zdolności produkcyjnych w zakresie rafinowanego litu, 60 % w zakresie rafinowanego kobaltu i 58 % w zakresie rafinowanego manganu. Oprócz koncentracji podaży w pojedynczych państwach niektóre podmioty poszerzyły swoją dominację w zakresie globalnego łańcucha wartości, zyskując kontrolę nad działalnością i aktywami gospodarczymi w państwach trzecich, czego przykładem są Chiny kontrolujące kopalnie kobaltu w Kongo (chińscy akcjonariusze lub udziałowcy kontrolują dwa przedsiębiorstwa w Kongo, na które przypada łącznie 13,8 % światowej produkcji kobaltu).

Taki stopień koncentracji stanowi ryzyko geopolityczne dla bezpieczeństwa dostaw w UE.

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Aby możliwe było pomyślne realizowanie działań przewidzianych w akcie w sprawie surowców krytycznych, kontynuowany będzie rozwój spójności z działaniami wspieranymi obecnie przez Unię i państwa członkowskie za pośrednictwem programów i działań w zakresie badań naukowych i innowacji dotyczących surowców krytycznych oraz rozwoju niektórych części łańcucha dostaw. Dotyczy to w szczególności programu ramowego „Horyzont Europa” w celu wspierania rozwoju badań naukowych i innowacji mających na celu wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań w łańcuchu wartości surowców krytycznych.

Co więcej, odnośnie do rozwoju zrównoważonego łańcucha wartości surowców krytycznych w Europie możliwymi źródłami wsparcia na szczeblu europejskim i państw członkowskich mogą być:

- wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) przez państwa członkowskie jako wkład w niezbędne inwestycje;
- program „Horyzont Europa”;

- fundusz innowacyjny na potrzeby działań wspierających inwestycje w dziedzinie surowców krytycznych, szczególnie w kontekście recyklingu;
- fundusze rozwoju regionalnego i fundusze objęte polityką spójności oraz Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji;
- system poręczeń w zakresie EFZR+;
- Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (oraz w szczególności system poręczeń i instrument łączony w zakresie EFZR+) oraz IPA (Instrument Pomocy Przedakcesyjnej);
- Instrument Wsparcia Technicznego;
- Program na rzecz jednolitego rynku.

Proponowaną inicjatywę można umiejscowić w kontekście szeregu niedawno ogłoszonych europejskich polityk i priorytetów:

- strategii przemysłowej UE;
- planu odbudowy dla Europy;
- planu REPowerEU;
- Zielonego Ładu;
- badań naukowych i innowacji na podstawie proponowanego programu „Horyzont Europa” filar II klaster 4 „Technologie cyfrowe, przemysł i przestrzeń kosmiczna” mających na celu wniesienie konkretnego wkładu w trzy nadrzędne polityki UE, którymi są:

„Europa na miarę ery cyfrowej”;
 „Gospodarka służąca ludziom” oraz
 „Europejski Zielony Ład”.

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Nie dotyczy.

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

☐ Ograniczony czas trwania

- ☐ Okres trwania wniosku/inicjatywy: od [DD/MM]RRRR r. do [DD/MM]RRRR r.
- ☐ Okres trwania wpływu finansowego: od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od RRRR r. do RRRR r. w odniesieniu do środków na płatności.

☒ Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu⁵¹

☒ Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☐ przez agencje wykonawcze;

☐ Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

☐ Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☐ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

--

⁵¹ Szczegóły dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na stronie BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Rozporządzenie przewiduje ustanowienie Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych pełniącej funkcje doradcze. Komisja będzie miała swojego przedstawiciela w tej Radzie. Monitorowanie zapasów strategicznych, ich koordynacja lub wybór projektów strategicznych będą przeprowadzane przy wsparciu rzeczowej Rady.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Rozporządzenie wprowadza nowe ramy polityki w zakresie przyciągania inwestycji i rozwijania łańcucha wartości surowców krytycznych w Unii. Wprowadza ono zharmonizowane przepisy zapewniające skoordynowane podejście dotyczące monitorowania, sprawozdawczości i oceny ryzyka odnośnie do surowców strategicznych.

Te nowe przepisy wymagają ustanowienia mechanizmu spójności w zakresie transgranicznego stosowania obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia oraz koordynacji działań organów krajowych i Komisji za pomocą Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Europejska Rada ds. Surowców Krytycznych ustanowiona rozporządzeniem pełni rolę doradczą. Ryzyko ogranicza się w drodze uczestnictwa Komisji w Radzie oraz zapewniania działania jej sekretariatu wykonawczego. Komisja będzie uczestniczyła w posiedzeniach Rady, wnosila wkład w wykonywanie powierzonych jej zadań i zapewniała ich monitorowanie.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Nie dotyczy.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Nie dotyczy.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn. ⁵²	państw EFTA ⁵³	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ⁵⁴	innych państw	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	03.020101	Zróżn.	NIE	NIE	NIE	NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn. / niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	[XX.YY.YY.YY]		TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE	TAK/ NIE

⁵² Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane.

⁵³ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

⁵⁴ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	1	Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa
------------------------------------	---	---

Dyrekcja Generalna: GROW			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
○ Środki operacyjne										
03.020101 ⁵⁵	Środki na zobowiązania	(1a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2
	Środki płatności	(2a)	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2
03.0202	Środki na zobowiązania	(1b)								
	Środki płatności	(2b)								
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy ⁵⁶										
Linia budżetowa		(3)								

⁵⁵ Zgodnie z oficjalną nomenklaturą budżetową.

⁵⁶ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

OGÓŁEM środki dla DG GROW	Środki na zobowiązania	=1a+1b+3	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2
	Środki na płatności	=2a+2b+3	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2

○ OGÓŁEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(4)								
	Środki na płatności	(5)								
○ OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy		(6)								
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 1 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4 + 6	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2
	Środki na płatności	=5 + 6	0,8	0,8	0,8	0,8				3.2

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu operacyjnego, należy powtórzyć powyższą część:

○ OGÓŁEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)								
	Środki na płatności	(5)								
OGÓŁEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)		(6)								
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=4 + 6								
	Środki na płatności	=5 + 6								

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#) (załącznika 5 do decyzji Komisji w sprawie przepisów wewnętrznych dotyczących wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
Dyrekcja Generalna: GROW								
○ Zasoby ludzkie	1,392	2,167	3,912	3,912				11,383
○ Pozostałe wydatki administracyjne	0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
OGÓŁEM DG GROW	1,604	2,379	4,125	4,125				12,233
DG ENV								
○ Zasoby ludzkie	0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
○ Pozostałe wydatki administracyjne								
OGÓŁEM DG ENV	0,171	0,342	0,513	0,513				1,539
DG INTPA								
○ Zasoby ludzkie	0,171	0,342	0,342	0,342				1,197
○ Pozostałe wydatki administracyjne								
OGÓŁEM DG INTPA	0,171	0,342	0,342	0,342				1,197

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
---	--	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY od 1 do 7 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169
	Środki na płatności	2,746	3,863	5,780	5,780				18,169

3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych

Środki na zobowiązania w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Określić cele i produkty ↓			Rok 2024		Rok 2025		Rok 2026		Rok 2027		Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)						OGÓŁEM	
	PRODUKT																	
	Rodzaj ⁵⁷	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba ogółem	Koszt całkowity
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1 ⁵⁸																		

⁵⁷ Produkty odnoszą się do produktów i usług, które mają zostać zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

⁵⁸ Zgodnie z opisem w pkt 1.4.2. „Cel(e) szczegółowy(e) ...”.

- Produkt																		
- Produkt																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 1 – suma częstkowa																		
CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2																		
- Produkt																		
Cel szczegółowy nr 2 – suma częstkowa																		
OGÓŁEM																		

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			OGÓŁEM
--	-------------	-------------	-------------	-------------	---	--	--	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	1,734	2,851	4,767	4,767				14,119
Pozostałe wydatki administracyjne	0,212	0,212	0,213	0,213				0,850
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969

Poza DZIAŁEM 7 ⁵⁹ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym								
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								

OGÓŁEM	1,946	3,063	4,980	4,980				14,969
---------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

⁵⁹ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
O Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	8	14	22	22			
20 01 02 03 (w delegaturach)							
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
O Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) ⁶⁰							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)	4	5	11	11			
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
XX 01 xx yy zz ⁶¹							
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓŁEM	12	19	33	33			

XX oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Pełne wdrożenie aktu w sprawie surowców krytycznych • 5 EPC na potrzeby realizacji zadań dotyczących zarządzania i koordynacji - o 2 EPC na potrzeby koordynacji polityki i opracowywania aktów delegowanych i wykonawczych
--	---

⁶⁰ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

⁶¹ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

	- o 2 EPC na potrzeb realizacji zadań w zakresie działania sekretariatu w ramach struktury zarządzania - o 1 EPC na potrzeby prowadzenia prac administracyjnych dotyczących badań i umów • 10 EPC na potrzeby realizacji zadań w zakresie monitorowania, gromadzenia danych i oceny ryzyka, przy czym możliwy jest następujący podział: - o 7 EPC na potrzeby monitorowania rynku i sprawozdawczości dotyczącej surowców strategicznych i krytycznych - o 2 EPC na potrzeby koordynowania informacji otrzymanych od państw członkowskich - o 1 EPC na potrzeby tworzenia i aktualizacji bazy danych dotyczącej wszystkich danych i informacji zebranych w trakcie monitorowania, realizacji projektów, od państw członkowskich itp. • 11 EPC na potrzeby środków z zakresu polityki, przy czym możliwy jest następujący podział: - o 2 EPC na potrzeby zapewniania egzekwowania zobowiązań państw członkowskich w zakresie środków dotyczących obiegu zamkniętego, w tym środków dotyczących dyrektywy w sprawie odpadów wydobywczych - o 2 EPC na potrzeby oceny odpowiedniości śladu środowiskowego, opracowania metod obliczeniowych i monitorowania wdrażania środków - o 2 EPC na potrzeby realizacji działań w zakresie normalizacji i przygotowania wniosków o normalizację (zwłaszcza w odniesieniu do kwestii związanych z metalami ziem rzadkich) - o 2 EPC na potrzeby koordynowania krajowych działań poszukiwawczych - o 3 EPC na potrzeby koordynowania informacji dotyczących zapasów krajowych oraz, w miarę możliwości, opracowywania wytycznych • 5 EPC na potrzeby wspierania projektów strategicznych, przy czym możliwy jest następujący podział: - o 2 EPC na potrzeby wspierania Europejskiej Rady ds. Surowców Krytycznych w zakresie wyboru projektów strategicznych - o 1 EPC na potrzeby monitorowania projektów strategicznych, w szczególności w odniesieniu do procesów wydawania pozwoleń - o 2 EPC na potrzeby wspierania projektów strategicznych w zakresie dostępu do inwestycji • 2 EPC na potrzeby wspierania partnerstw strategicznych
Personel zewnętrzny	

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Środki operacyjne zostaną przesunięte na podstawie istniejących środków budżetowych Programu na rzecz jednolitego rynku.

- ☐ wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

☐ wymaga rewizji WRF.3.2.5. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☒ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☐ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)			Ogółem
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem								

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

--

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.3.2023 r.
SWD(2023) 162 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

[\[...\]](#)

Towarzyszący dokumentowi:

**wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady
ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw
surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE)
2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020**

{COM(2023) 160 final} - {SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} -
{SWD(2023) 161 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych
A. Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?
Surowce krytyczne stanowią nieodzowny element naszej gospodarki, szczególnie ze względu na fakt, że wykorzystuje się je do wytwarzania technologii, które są niezbędne do wdrożenia zielonej energii, dokonania transformacji cyfrowej lub do celów strategicznych zastosowań w obszarze opieki zdrowotnej lub obronności. Biorąc pod uwagę rosnące potrzeby wynikające z dwójakiej transformacji, prognozuje się, że popyt na te surowce będzie rósł wykładniczo zarówno na szczeblu UE, jak i na świecie, co doprowadzi do powstania luki między podażą a popytem. Ponadto dostawy surowców krytycznych w UE na etapie wydobywania i na etapie przetwarzania są bardzo skoncentrowane, niekiedy nawet w jednym państwie trzecim. W przypadku gdyby UE nie była w stanie zapewnić wystarczających dostaw surowców krytycznych, dalsze uzależnienie od nich mogłoby narazić UE na następujące rodzaje ryzyka: wrażliwość geopolityczna; negatywne skutki środowiskowe i społeczne; zakłócenia przemysłowych łańcuchów dostaw; wysokie i niestabilne ceny, które przekładają się na opóźnienie transformacji ekologicznej; dominujący dostawcy i dostawcy surowców krytycznych wykorzystujący swoją pozycję rynkową w gałęziach przemysłu korzystających z tych surowców na kolejnych etapach. W tym kontekście głównym problemem, jaki zidentyfikowano, jest brak bezpiecznego i zrównoważonego dostępu do surowców krytycznych w UE, który to problem wynika z trzech problemów cząstkowych: niewystarczającego przewidywania i łagodzenia ryzyka związanego z dostawami, niewystarczającego rozwoju potencjału w zakresie dostaw surowców krytycznych wewnątrz Unii ze względu na niewystarczające zdolności na różnych etapach łańcucha wartości oraz niewystarczającego poziomu zrównoważoności i obiegu zamkniętego w przypadku zaopatrzenia UE w surowce krytyczne.
Co należy osiągnąć?
Ogólnym celem aktu w sprawie surowców krytycznych jest rozwiązanie głównego problemu, tj. braku bezpiecznego i zrównoważonego dostępu UE do surowców krytycznych. Aby rozwiązać ten problem w jak najskuteczniejszy sposób, do zidentyfikowanych czynników stanowiących źródło problemów odniesiono bezpośrednio następujące cele szczegółowe: Cel szczegółowy 1. Zwiększenie świadomości unijnego przemysłu na temat ryzyka związanego z surowcami krytycznymi w globalnym łańcuchu dostaw oraz jego łagodzenie. Cel szczegółowy 2. Zwiększenie zdolności w unijnym łańcuchu wartości surowców krytycznych na rynku wewnętrznym. Cel szczegółowy 3. Zmniejszenie śladu środowiskowego konsumpcji surowców krytycznych w UE. Inicjatywa regulacyjna, której dotyczy niniejsza ocena skutków, nie może jednak sama w sobie doprowadzić do osiągnięcia tego celu. Wzmoczone starania na rzecz dywersyfikacji handlu i inwestycji międzynarodowych zapewniają niezakłócone funkcjonowanie rynków międzynarodowych oraz propagowanie wysokich standardów społecznych i środowiskowych w ramach partnerstw i współpracy z państwami trzecimi. Konieczne będą również wzmoczone starania w zakresie badań naukowych i innowacji mające na celu zastąpienie surowców krytycznych i zmniejszenie wpływu wydobywania zasobów na środowisko, jak również praca nad umiejętnościami i społeczną akceptacją. Aspekty te zostały szerzej omówione w komunikacie towarzyszącym, który stanowi część europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych.
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na szczeblu UE (zasada pomocniczości)?

Działania UE mają zasadnicze znaczenie dla uzyskania korzyści skali i zakresu oraz ograniczenia, a nawet uniknięcia rozdrobnienia działań i związanej z nim nieefektywności. Z tego względu proponowane działania koncentrują się na obszarach, w których istnieje możliwość wykazania wartości dodanej związanej z działaniem na szczeblu Unii ze względu na skalę, szybkość i zakres wymaganych działań. Na przykład działania mające na celu mobilizację inwestycji w projekty dotyczące surowców krytycznych w całym łańcuchu wartości mogłyby być najskuteczniej opracowywane i koordynowane na szczeblu Unii, biorąc pod uwagę skalę potrzebnych inwestycji oraz fakt, że wynikające z nich możliwości powinny służyć całemu rynkowi wewnętrznemu. Ponadto działania mające na celu zwiększenie zdolności w zakresie monitorowania na szczeblu Unii będą skuteczniejsze niż w przypadku ich nieskoordynowania. Wspólnie państwa członkowskie i Komisja będą w stanie przewidywać zakłócenia dostaw lepiej niż w drodze wielu różnych działań krajowych. Proponowane ramy powinny umożliwiać bardziej efektywny podział zadań oraz udostępnianie istotnych informacji w celu zapobiegania powielaniu działań.

B. Rozwiązania

Jakie są poszczególne warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy wskazano preferowany wariant? Jeżeli nie, dlaczego?

Warianty podzielono na różne filary, w ramach których zaproponowano różne podejścia strategiczne w celu osiągnięcia celów szczegółowych. Warianty te łączą różne zbiory podejść strategicznych, opierając się na ich założeniach oraz na tym, co jest możliwe do osiągnięcia przy różnych strukturach zarządzania, tak aby realizacja zadań przewidzianych w każdym wariantcie odbywała się przy odpowiednim poziomie zasobów.

Wariant strategiczny nr 1 zakłada stosowanie mechanizmu ustalania celów dla surowców strategicznych. Obejmuje on strukturę zarządzania w ramach specjalnej unijnej rady ds. surowców krytycznych wspieranej przez sieć agencji krajowych oraz zdolności operacyjne Komisji. Jednostka taka rozwijałaby zdolności w zakresie monitorowania, umożliwiałaby koordynację zapasów strategicznych UE i zapewniałaby lepsze przygotowanie przedsiębiorstw na wypadek zakłóceń dostaw. Wariant ten obejmuje elementy wspomagające łańcuch wartości, w szczególności w postaci koordynacji poszukiwań, większego wsparcia dla krajowych projektów dotyczących surowców krytycznych oraz łatwiejszego dostępu do finansowania. Jeśli chodzi o obieg zamknięty, przewidziano zalecenie dotyczące drobnej elektroniki użytkowej oraz zapowiedź przyszłych działań. W wariantcie tym przewidziano prowadzenie wzmocnionych działań UE w zakresie ustanawiania norm międzynarodowych, jak również wprowadzenie minimalnych wymogów dotyczących systemów certyfikacji zrównoważonego charakteru surowców krytycznych oraz wymogów informacyjnych dotyczących śladu środowiskowego tych surowców wprowadzanych na rynek unijny.

Wariant strategiczny nr 2 zakłada taki sam mechanizm zarządzania jak w wariantcie nr 1 oraz realizację zadań w zakresie monitorowania, zapasów strategicznych i gotowości na wypadek zagrożeń. W wariantcie tym przewidziano dalsze wzmocnienie łańcucha wartości w UE przez nałożenie bardziej rygorystycznych obowiązków w zakresie poszukiwań oraz realizację projektów strategicznych w całym łańcuchu wartości surowców strategicznych. W projektach tych skorzystano by z usprawnionych procedur wydawania pozwoleń i łatwiejszego dostępu do finansowania. Środki dotyczące obiegu zamkniętego obejmują ukierunkowane zmiany dyrektywy w sprawie odpadów wydobywczych. Środki dotyczące norm obejmują opracowanie dodatkowych dokumentów normalizacyjnych odnoszących się do procesów przemysłowych,

natomiast środki dotyczące śladu środowiskowego wiążą się ze stopniowym opracowywaniem progów dla surowców krytycznych, jeśli specjalna ocena wykaże, że nie wpłynie to na bezpieczeństwo dostaw. Wariant strategiczny nr 3 zakłada rozwijanie zewnętrznego potencjału w zakresie zarządzania, co umożliwia zaproponowanie wprowadzenia ambitnych środków dotyczących zapasów strategicznych, monitorowania i gotowości na wypadek zagrożeń. Wariant ten opiera się również na koncepcji projektów strategicznych, w których zostałyby wykorzystane dodatkowe wsparcie w zakresie udzielania pozwoleń dzięki specjalnym zasobom państw członkowskich oraz specjalnemu europejskiemu funduszowi dotyczącemu surowców krytycznych. Podobnie jak w przypadku wariantu strategicznego nr 2 wariant ten obejmuje środki dotyczące obiegu zamkniętego, norm i śladu środowiskowego.
Wszystkie warianty strategiczne opierają się na koncepcji surowców krytycznych i surowców strategicznych, które stanowią podzbiór surowców wykorzystywanych do celów szczególnie strategicznych zastosowań. Z oceny skutków wynika, że wariant nr 2 jest wariantem preferowanym, zwłaszcza pod względem wydajności i poparcia zainteresowanych stron. Należy zauważyć, że wariant nr 3 jest bardziej ambitny i pozwoliłby na skuteczniejsze osiągnięcie celów.
Jakie są opinie poszczególnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?
Ze względu na różnorodność proponowanych filarów przypisanie opinii zainteresowanych stron do wariantów ogólnych nie jest proste. W ocenie skutków wyszczególniono natomiast opinie zainteresowanych stron na temat każdego z filarów. Zasadniczo można stwierdzić, że zainteresowane strony z branży opowiadają się raczej za zdecydowanymi środkami, które zaproponowano w wariantcie nr 3, zwłaszcza w zakresie zarządzania i wsparcia dla łańcucha wartości. Opinie organów publicznych są podzielone, przy czym z nieznaczną przewagą preferują one podejście do zarządzania oparte na sieci, podobnie jak w przypadku wariantu nr 2. Podmioty społeczeństwa obywatelskiego popierają najbardziej rygorystyczne środki określone w wariantach nr 2 i 3 dotyczące obiegu zamkniętego i śladu środowiskowego.
C. Skutki różnych wariantów
Jakie korzyści przyniesie wdrożenie poszczególnych wariantów?

Oczekuje się, że **wariant nr 1** przyniesie przedsiębiorstwom korzyści gospodarcze ze względu na cele stanowiące wytyczne dla rozwoju wsparcia UE. Odniosłyby one również korzyści ze zwiększonej unijnej zdolności w zakresie monitorowania zapewnianej przez sieć, a ich dywersyfikacja i budowanie odporności byłyby wspierane przez środki krajowe, jak również przez ukierunkowane wsparcie łańcucha wartości w zakresie poszukiwań, wydawania pozwoleń i finansowania. Środki dotyczące przepisów dotyczących odpadów mogłyby stanowić zachętę do dodatkowego odzysku odpadów, natomiast wymogi w zakresie deklaracji dotyczącej śladu środowiskowego i działania w zakresie norm przyczyniłyby się do poprawy jakości informacji na temat zrównoważonego rozwoju.

Wariant nr 2 przyniósłby większe korzyści niż wariant nr 1. Mimo że działania w zakresie zarządzania, monitorowania i zasobów strategicznych są takie same jak w wariantcie nr 1, działania związane ze wspieraniem łańcucha wartości zapewniają bardziej strategiczną i kompleksową reakcję na czynniki stanowiące źródło problemów. Wariant ten, zakładający rozwój projektów strategicznych, któremu towarzyszą usprawnione procedury wydawania pozwoleń i dostępu do finansowania, przyczyniłby się w większym stopniu do osiągnięcia celów UE w zakresie dostaw surowców strategicznych w całym łańcuchu wartości, zwiększając również konkurencyjność użytkowników stanowiących kolejne ogniwa łańcucha wartości. Deklaracje dotyczące śladu środowiskowego surowców krytycznych stanowiłyby lepsze źródło informacji dla konsumentów. Środki dotyczące poszukiwań lub odpadów, w szczególności te dotyczące celów w zakresie recyklingu, również umożliwiłyby dalszy rozwój silnego rynku surowców wtórnych.

Oczekuje się, że **wariant nr 3** przyniesie przedsiębiorstwom i szerzej pojętej gospodarce jeszcze większe korzyści gospodarcze, w szczególności dzięki zapewnieniu zwiększonego wsparcia w zakresie monitorowania, zasobów strategicznych lub dywersyfikacji ryzyka, realizowanego przez zewnętrzną zdolność operacyjną. Wsparcie finansowe dla projektów strategicznych w ramach tego wariantu byłoby również możliwe dzięki funduszowi o szerszym zasięgu, natomiast projekty strategiczne wskazywano by również jako takie, których realizacja leży w nadrzędnym interesie publicznym, a państwa członkowskie miałyby większe zdolności administracyjne pozwalające na ich wsparcie. Progi dla śladów środowiskowych przyczyniłyby się do zwiększenia zrównoważonego charakteru surowców krytycznych na rynku. Warianty dotyczące odpadów, śladu środowiskowego i norm są takie same jak w przypadku wariantu nr 2.

Jakie są koszty poszczególnych wariantów?

Wariant nr 1 pociąga za sobą minimalne koszty administracyjne dla dużych przedsiębiorstw działających w łańcuchu wartości surowców krytycznych, które musiałyby przekazywać informacje do celów monitorowania, jak również dla niektórych producentów niższego szczebla. Istnieją również koszty związane ze śladem środowiskowym, które dotyczyłyby wszystkich przedsiębiorstw sprzedających surowce krytyczne, dla których dostępne są zasady dokonywania obliczeń, oraz przedsiębiorstw, które chciałyby złożyć ogólne oświadczenia dotyczące śladu środowiskowego. Koszty ponoszone przez Komisję i państwa członkowskie są związane głównie z egzekwowaniem proponowanych środków, a w szczególności z ustanowieniem struktury zarządzania, która wykonywałaby zadania, oraz z obowiązkami sprawozdawczymi państw członkowskich (np. w zakresie poszukiwań).

Wariant nr 2 pociągałby za sobą podobne koszty dla przedsiębiorstw, do których doszłyby nowe koszty w przypadku podmiotów gospodarujących odpadami wydobywczymi i producentów

sprzętu elektrycznego i elektronicznego związane z dostarczaniem informacji na temat surowców krytycznych zawartych odpowiednio w ich strumieniach odpadów i produktach. Koszty ponoszone przez państwa członkowskie wzrosłyby w związku z dodatkowymi wymogami dotyczącymi poszukiwań, jednak ich wysokość byłaby proporcjonalna do wielkości terytorialnej danego państwa. Koszty ponoszone przez Komisję obejmowałyby głównie ustanowienie skutecznego systemu zarządzania i monitorowania oraz wdrożenie innych środków, np. dotyczących obiegu zamkniętego czy śladu środowiskowego. Wariant nr 3 pociąga za sobą znaczne koszty dla Komisji i państw członkowskich związane z utworzeniem zewnętrznej zdolności operacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na podjęcie szerszego zakresu działań, a tym samym umożliwiło skuteczniejsze osiągnięcie celów szczegółowych, jednak wymagałoby udzielenia znacznego wsparcia budżetowego. Wariant ten – oprócz ponoszenia kosztów podobnych jak w przypadku wariantów nr 1 i 2 – przyczyniłby się do wzrostu kosztów dla przedsiębiorstw, które musiałyby przestrzegać dodatkowych wymogów dotyczących gotowości, zapasów strategicznych lub audytów swoich łańcuchów dostaw.
Jakie są skutki dla MŚP i konkurencyjności? Dzięki preferowanym środkom MŚP, takie jak nowe przedsiębiorstwa prowadzące poszukiwania, mogłyby korzystać z dodatkowych danych i informacji dostarczanych przez państwa członkowskie. Ponadto MŚP działające w łańcuchu wartości surowców krytycznych lub w sektorach na niższych szczeblach skorzystałyby z dodatkowego monitorowania i innych środków zmniejszających ryzyko, w przypadku których istnieje mniejsze prawdopodobieństwo, że wprowadzą je samodzielnie. Nie nakłada się na nie bezpośrednich kosztów administracyjnych, takich jak obowiązki sprawozdawcze. Skorzystałyby one również z większego dostępu do finansowania. Zasadniczo konkurencyjność przemysłu unijnego byłaby wspierana przez te same środki, z których korzystają MŚP. Rozwój projektów strategicznych przyczyniłby się do zwiększenia odporności UE dzięki wzmocnieniu łańcucha wartości surowców krytycznych, w szczególności w przypadku surowców strategicznych, co umożliwiłoby sektorom niższego szczebla korzystanie z bezpieczniejszych dostaw surowców krytycznych, a tym samym uczyniłoby je bardziej konkurencyjnymi w stosunku do konkurentów w innych częściach świata.
Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych? Państwa członkowskie poniosłyby koszty związane z uczestnictwem w strukturze zarządzania, z wymianą informacji z Radą ds. Surowców Krytycznych oraz z wdrażaniem środków, np. dotyczących koordynacji zapasów strategicznych, gotowości przedsiębiorstw na wypadek zagrożeń, wydawania pozwoleń, odpadów i poszukiwań.
Czy wystąpią inne znaczące skutki? W ramach tej inicjatywy nie przewiduje się wystąpienia innych znaczących skutków. Oczekuje się, że nie spowoduje ona poważnych szkód w środowisku, a wręcz przeciwnie – będzie wspierać środki propagujące obieg zamknięty surowców krytycznych i ich bardziej zrównoważony charakter dzięki środkom dotyczącym śladu środowiskowego.
Proporcjonalność? Preferowany wariant jest bardziej zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ nie przewiduje utworzenia specjalnej zewnętrznej zdolności operacyjnej w celu egzekwowania zadań

związanych z surowcami krytycznymi. Oznacza to jednak mniejszą skuteczność w osiąganiu celów szczegółowych.

D. Działania następce

Komisja przeprowadzi ocenę efektywności, skuteczności, spójności, odpowiedniości i unijnej wartości dodanej tej inicjatywy ustawodawczej i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie dotyczące głównych dokonanych ustaleń po upływie pięciu lat od daty rozpoczęcia stosowania aktu ustawodawczego. Na podstawie sprawozdania z tej oceny Komisja może zaproponować sposób ulepszenia europejskiego aktu w sprawie surowców krytycznych, przy którego wdrażaniu należy również zmierzyć osiągnięcie celów w zakresie europejskich możliwości dostaw przedstawionych w ocenie skutków. W ocenie uwzględniono wskaźniki monitorowania postępów.

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 16.3.2023 r.
COM(2023) 160 final

ANNEXES 1 to 6

ZAŁĄCZNIKI

do

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady

**ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw
surowców krytycznych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE)
2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020**

{SEC(2023) 360 final} - {SWD(2023) 160 final} - {SWD(2023) 161 final} -
{SWD(2023) 162 final}

ZAŁĄCZNIK I

Surowce strategiczne

SEKCJA 1

WYKAZ SUROWCÓW STRATEGICZNYCH

Następujące surowce uznaje się za strategiczne:

- a) Bizmut
- b) Bor – jakość metalurgiczna
- c) Kobalt
- d) Miedź
- e) Gal
- f) German
- g) Lit – w standardzie wymaganym dla baterii
- h) Magnez metaliczny
- i) Mangan – w standardzie wymaganym dla baterii
- j) Grafit naturalny – w standardzie wymaganym dla baterii
- k) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- l) Platynowce
- m) Metale ziem rzadkich do produkcji magnesów (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm i Ce)
- n) Krzem metaliczny
- o) Tytan metaliczny
- p) Wolfram

SEKCJA 2

METODYKA SELEKCJI SUROWCÓW STRATEGICZNYCH

1. Znaczenie strategiczne określa się na podstawie znaczenia surowca z punktu widzenia transformacji ekologicznej i cyfrowej, a także zastosowań obronnych i kosmicznych, uwzględniając:
 - a) ilość technologii strategicznych wykorzystujących surowiec jako materiał wsadowy;
 - b) ilość surowca potrzebną do wytworzenia odpowiednich technologii strategicznych;
 - c) oczekiwany globalny popyt na odpowiednie technologie strategiczne.
2. Prognozowany wzrost popytu ($D_{F/C}$) oblicza się w następujących sposób:

$$D_{F/C} = \frac{DF}{GS}$$

gdzie:

DF oznacza prognozę popytu na surowiec w roku referencyjnym;

GS oznacza globalną roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym.

3. Trudności związane ze zwiększeniem produkcji określa się, biorąc pod uwagę co najmniej:

- a) obecną skalę produkcji (PS) surowca w okresie referencyjnym obliczoną w następujący sposób:

$$PS = \log_{10}(GS)$$

gdzie:

$\log_{10}$ oznacza logarytm dziesiętny;

GS oznacza globalną roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym;

- b) stosunek zasobów do produkcji (R/P) surowca, obliczony w następujący sposób:

$$R / P = \frac{R}{GS}$$

gdzie:

R oznacza znane zasoby możliwych do wydobycia z ekonomicznego punktu widzenia zasobów geologicznych surowca;

GS oznacza globalną roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym.

ZAŁĄCZNIK II

Surowce krytyczne

SEKCJA 1

WYKAZ SUROWCÓW KRYTYCZNYCH

Następujące surowce uznaje się za krytyczne:

- a) Antymon
- b) Arsen
- c) Boksyt
- d) Baryt
- e) Beryl
- f) Bizmut
- g) Bor
- h) Kobalt
- i) Węgiel koksowy
- j) Miedź
- k) Skaleń
- l) Fluoryt
- m) Gal
- n) German
- o) Hafn
- p) Hel
- q) Metale ciężkie ziem rzadkich
- r) Metale lekkie ziem rzadkich
- s) Lit
- t) Magnez
- u) Mangan
- v) Grafit naturalny
- w) Nikiel – w standardzie wymaganym dla baterii
- x) Niob
- y) Fosforyt
- z) Fosfor
- aa) Platynowce
- bb) Skand
- cc) Krzem metaliczny
- dd) Stront

- ee) Tantal
- ff) Tytan metaliczny
- gg) Wolfram
- hh) Wanad

SEKCJA 2

OBLICZANIE ZNACZENIA GOSPODARCZEGO ORAZ RYZYKA ZWIĄZANEGO Z DOSTAWAMI

1. Znaczenie gospodarcze (EI) surowca oblicza się w następujący sposób:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

gdzie:

A_s oznacza udział zastosowania końcowego surowca w sektorze NACE (na poziomie 2 cyfr);

Q_s oznacza wartość dodaną odpowiedniego sektora w klasyfikacji NACE (na poziomie 2 cyfr);

SI_{EI} oznacza wskaźnik zastępowalności związany ze znaczeniem gospodarczym.

2. Wskaźnik zastępowalności surowca związany ze znaczeniem gospodarczym (SI_{EI}) oblicza się w następujący sposób:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SCP_{i,a} * Subshare_{i,a} * Share_a$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie surowca;

SCP oznacza parametr określający skuteczność kosztową substytutu;

$Share$ oznacza udział surowców w zastosowaniu końcowym;

$Subshare$ oznacza podudział każdego substytutu w ramach poszczególnych zastosowań.

3. Ryzyko związane z dostawami (SR) surowca oblicza się w następujący sposób:

$$SR = [(HHI_{WGI,t})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t})_{EU sourcing} (1 - \frac{IR}{2})] * (1 - EoL_{RIR}) * SI_{SR}$$

gdzie:

GS oznacza globalną roczną produkcję surowca w okresie referencyjnym;

$EU sourcing$ oznacza faktyczne zaopatrzenie UE w dostawy, tj. produkcję wewnętrzną UE plus produkcję innych państw prowadzących wywóz do UE;

HHI oznacza indeks Herfindahla-Hirschmanna (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla koncentracji w danym państwie);

WGI oznacza *World Governance Index* (światowy wskaźnik rządów) (stosowany jako wskaźnik zastępczy dla rządów poszczególnych państw);

t oznacza parametr handlowy korygujący WGI , który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo;

IR oznacza uzależnienie od przywozu;

EOL_{RIR} jest to wskaźnik udziału surowca pochodzącego z recyklingu po wycofaniu z eksploatacji, oznaczający stosunek wsadu materiałów wtórnych (z recyklingu odpadów) do łącznego wsadu surowca (pierwotnego i wtórnego);

SI_{SR} oznacza wskaźnik zastępowalności powiązany z ryzykiem związanym z dostawami.

4. Uzależnienie od przywozu surowców oblicza się w następujący sposób:

$$IR = \frac{\text{Przywóz} - \text{Wywóz}}{\text{Produkcja wewnętrzna} + \text{Przywóz} - \text{Wywóz}}$$

5. Indeks Herfindahla-Hirschmanna (HHI_{WGI}) surowca oblicza się w następujący sposób:

$$(HHI_{WGI,t})_{GS \text{ or } EU \text{ sourcing}} = \sum_c (S_c)^2 WGI_c * t_c$$

gdzie:

S_c oznacza udział państwa c w globalnej dostawie danego surowca (lub w zaopatrzeniu UE w ten surowiec);

WGI_c oznacza skalowany dla państwa c ;

t_c oznacza parametr handlowy państwa korygujący WGI , który określa się z uwzględnieniem potencjalnych należności celnych wywozowych (ewentualnie złagodzonych przez obowiązującą umowę handlową), fizycznych kontyngentów wywozowych lub ograniczeń wywozowych nałożonych przez państwo.

6. Wskaźnik zastępowalności surowca powiązany z ryzykiem związanym z dostawami (SI_{SR}) oblicza się w następujący sposób:

$$SI_{SR} = \sum_i [(SP_i * SCr_i * SCo_i)^{1/3} * \sum_a (Sub - share_{i,a} * Share_a)]$$

gdzie:

i oznacza pojedynczy materiał stanowiący substytut;

a oznacza pojedyncze zastosowanie materiału kandydującego;

SP oznacza produkcję substytutu, stanowiącą odzwierciedlenie globalnej produkcji substytutu i materiału;

SCr oznacza krytyczność substytutu, z uwzględnieniem tego, czy sam substytut jest surowcem krytycznym;

SCo oznacza produkcję uboczną substytutu, z uwzględnieniem tego, czy substytut jest produktem podstawowym lub jest wydobywany jako produkt uboczny;

Share oznacza udział materiałów kandydujących w zastosowaniu końcowym;

Sub-share oznacza podudział każdego substytutu w ramach poszczególnych zastosowań.

7. Jeżeli zmiany strukturalne lub statystyczne wpływają na pomiar znaczenia gospodarczego i ryzyka związanego z dostawami w ujęciu horyzontalnym w odniesieniu do wszystkich ocenianych materiałów, należy dokonać korekty odpowiednich wartości w celu wyrównania tych zmian.

Obliczenia opierają się na średniej z ostatnich 5 lat, dla których są dostępne dane. Uwzględnia się priorytet, jakość i dostępność danych.

ZALĄCZNIK III

Ocena kryteriów uznania w odniesieniu do projektów strategicznych

1. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. a);
- b) czy projekt przyczynia się do utrzymania lub zwiększenia zdolności Unii w stosunku do rocznego zużycia surowców strategicznych w Unii, z uwzględnieniem przewidywanego wzrostu zużycia w Unii.

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek.

2. To, czy projekt w państwie trzecim spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. a), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników referencyjnych określonych w art. 1 ust. 2 lit. b) lub przyczynia się do utrzymania odporności unijnych dostaw surowców strategicznych;
- b) czy mające zastosowanie ramy prawne lub inne warunki dają pewność, że handel i inwestycje związane z projektem nie zostaną zakłócone, biorąc pod uwagę w szczególności, czy Unia zawarła z danym państwem trzecim partnerstwo strategiczne, o którym mowa w art. 33, lub umowę handlową zawierającą rozdział dotyczący surowców, oraz czy są one zgodne ze wspólną polityką handlową Unii;
- c) stopnia, w jakim istnieją przedsiębiorstwa, które zawarły lub mają zamiar zawrzeć umowy odbioru z promotorem projektu w celu wykorzystywania lub przetwarzania surowców strategicznych wyprodukowanych dzięki odpowiednim projektom w Unii;
- d) czy projekt jest zgodny z celami Unii w zakresie współpracy na rzecz rozwoju i polityki zagranicznej.

Wkład projektu w osiągnięcie odpowiedniego wskaźnika referencyjnego dotyczącego zdolności, o którym mowa w lit. a), ocenia się z uwzględnieniem biznesplanu projektu oraz uzupełniających informacji technicznych zawartych we wniosku, a także szacowanego czasu wprowadzenia projektu na rynek oraz udziału wyników projektu objętych obowiązującymi lub potencjalnymi umowami odbioru, o których mowa w lit. c). Dowody, które dotyczą lit. c), mogą obejmować umowy, listy intencyjne lub protokoły ustaleń.

3. To, czy projekt spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) jakości przeprowadzonych studiów wykonalności w zakresie potencjału rozwoju projektu;
- b) tego, czy technologię, która ma być wykorzystana, wypróbowano w odpowiednim środowisku.

Studia wykonalności, o których mowa w lit. a), mają na celu:

- a) ocenę, czy proponowany projekt ma szansę powodzenia, na podstawie analizy czynników technologicznych i środowiskowych;
- b) określenie potencjalnych kwestii i problemów technicznych, które mogą pojawić się w trakcie realizacji projektu.

Konieczne mogą okazać się dalsze badania w celu potwierdzenia wykonalności projektu.

4. To, czy projekt spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c), ocenia się, biorąc pod uwagę zgodność projektu z następującymi przepisami Unii lub instrumentami międzynarodowymi:

- a) [Urząd Publikacji: proszę wstawić: odesłanie do dyrektywy w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju] w zakresie, w jakim ma zastosowanie do promotora projektu;
- b) [Urząd Publikacji: proszę wstawić: odesłanie do dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju] w zakresie, w jakim ma zastosowanie do promotora projektu;
- c) Trójstronną deklaracją zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej MOP;
- d) Wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności w celu odpowiedzialnego prowadzenia działalności gospodarczej, w szczególności wytycznymi dotyczącymi walki z korupcją;
- e) Wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności dla odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka;
- f) Wytycznymi OECD dotyczącymi należytej staranności w zakresie istotnego angażowania interesariuszy w sektorze wydobywczym;
- g) Zasadami OECD dotyczącymi ładu korporacyjnego;
- h) Wytycznymi OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych;
- i) Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka.

Promotorzy projektu mogą również potwierdzić zgodność z kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. c):

- a) przedstawiając dowody potwierdzające, że przedmiotowy projekt uzyskał indywidualny certyfikat w ramach uznanego systemu, o którym mowa w art. 29, lub
- b) zobowiązując się do uzyskania dla przedmiotowego projektu certyfikacji w ramach uznanego systemu, o którym mowa w art. 29, i przedstawiając wystarczające dowody potwierdzające, że po wdrożeniu przedmiotowy projekt będzie w stanie spełniać kryteria takiej certyfikacji.

5. To, czy projekt w Unii spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. d), ocenia się z uwzględnieniem następujących czynników:

- a) czy w projekcie tym uczestniczą przedsiębiorstwa z różnych państw członkowskich;
- b) czy również potencjalni odbiorcy są zlokalizowani w więcej niż jednym państwie członkowskim;

- c) wpływu na dostępność surowców strategicznych dla dalszych użytkowników w więcej niż jednym państwie członkowskim.
6. To, czy projekt w państwie trzecim spełnia kryterium, o którym mowa w art. 5 ust. 1 lit. e), ocenia się z uwzględnieniem zakresu, w jakim projekt przyczynia się w odpowiednim państwie trzecim do:
- a) wsparcia więcej niż jednego etapu łańcucha wartości surowców w tym państwie lub większym regionie w jego obrębie;
 - b) wsparcia inwestycji prywatnych w krajowy łańcuch wartości surowców;
 - c) zapewnienia szerszych korzyści gospodarczych lub społecznych, w tym tworzenia miejsc pracy.

ZALĄCZNIK IV

Kryteria dotyczące systemów certyfikacji

Uznany system certyfikacji spełnia następujące kryteria:

- a) jest otwarty na przejrzystych, sprawiedliwych i niedyskryminacyjnych warunkach dla wszystkich podmiotów gospodarczych, które chcą i mogą spełnić wymogi systemu;
- b) wymogi dotyczące certyfikacji obejmują co najmniej:
 - (i) wymogi zapewniające praktyki zrównoważone środowiskowo, w tym wymogi zapewniające zarządzanie środowiskowe oraz łagodzenie skutków;
 - (ii) wymogi zapewniające odpowiedzialne społecznie praktyki, w tym poszanowanie praw człowieka i praw pracowniczych;
 - (iii) wymogi zapewniające uczciwość biznesową i przejrzystość, w tym wymogi dotyczące stosowania prawidłowego zarządzania kwestiami finansowymi, środowiskowymi i społecznymi;
- a) weryfikacja i monitorowanie zgodności są obiektywne, oparte na międzynarodowych, unijnych lub krajowych normach, wymogach i procedurach i prowadzone niezależnie od odpowiedniego podmiotu gospodarczego;
- b) obejmuje wystarczające wymogi i procedury zapewniające kompetencje i niezależność odpowiedzialnych weryfikatorów.

ZAŁĄCZNIK V

Ślad środowiskowy

1. Definicje

Na potrzeby niniejszego załącznika stosuje się następujące definicje:

- a) „dane dotyczące działalności” oznaczają informacje związane z procesami podczas modelowania analizy zbioru wejść i wyjść (LCI). Każdy zagregowany wynik LCI łańcuchów procesu reprezentujący działania wykonane w ramach procesu mnoży się przez odpowiednie dane dotyczące działalności, a następnie łączy w celu uzyskania śladu środowiskowego związanego z tym procesem;
- b) „zestawienie podstawowych materiałów” oznacza wykaz surowców, podzespołów, zespołów pośrednich, podkomponentów, części i ilości każdego z tych elementów potrzebnych do wytworzenia produktu objętego badaniem;
- c) „dane dotyczące przedsiębiorstwa” – pojęcie to odnosi się do bezpośrednio zmierzonych lub zgromadzonych danych z jednego lub wielu obiektów (danych specyficznych dla danego miejsca), które są reprezentatywne dla działań przedsiębiorstwa. Jest to synonim terminu „dane pierwotne”;
- d) „metoda oceny skutków” oznacza protokół do celów ilościowego przełożenia danych z analizy zbioru wejść i wyjść na udział w danym wpływie na środowisko;
- e) „kategoria wpływu” oznacza klasę wykorzystania zasobów lub wpływu na środowisko, z którą związane są dane z analizy zbioru wejść i wyjść;
- f) „cykl życia” oznacza kolejne i wzajemnie powiązane etapy w ramach systemu produktu od pozyskania surowców lub ich wytworzenia z zasobów naturalnych po ostateczne unieszkodliwienie produktu (ISO 14040:2006);
- g) „analiza zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza połączony zestaw wymian przepływów podstawowych, przepływów odpadów i przepływów produktów w zbiorze danych z analizy zbioru wejść i wyjść;
- h) „zbiór danych z analizy zbioru wejść i wyjść (LCI)” oznacza dokument lub plik zawierający informacje na temat cyklu życia danego produktu lub innego zjawiska lub przedmiotu (np. miejsca, procesu) obejmujące metadane opisowe oraz ilościową analizę zbioru wejść i wyjść. Zbiorem danych z analizy zbioru wejść i wyjść mógłby być zbiór danych dotyczących procesów jednostkowych, częściowo zagregowany lub zagregowany zbiór danych;
- i) „dane wtórne” oznaczają dane nie pochodzące z konkretnego procesu w ramach łańcucha dostaw przedsiębiorstwa wykonującego badanie śladu środowiskowego. Termin ten odnosi się do danych, które nie są gromadzone, mierzone ani szacowane w sposób bezpośredni przez przedsiębiorstwo, ale pozyskiwane z bazy danych osoby trzeciej dotyczących analizy zbioru wejść i wyjść lub też z innych źródeł. Dane wtórne obejmują dane uśrednione dla danej branży (np. pochodzące z opublikowanych danych na temat produkcji, ze statystyk rządowych oraz od stowarzyszeń branżowych, badań literatury, badań technicznych i patentów, a także mogą opierać się na danych finansowych oraz zawierać dane przybliżone oraz inne dane ogólne). Dane pierwotne przechodzące etap agregacji poziomej uważa się za dane wtórne;
- j) „granica systemu” oznacza aspekty objęte lub nieobjęte badaniem cyklu życia.

Ponadto w zasadach obliczania śladu środowiskowego surowca krytycznego uwzględnia się wszelkie dalsze definicje niezbędne do ich interpretacji.

2. Zakres stosowania

W niniejszym załączniku przedstawiono zasadnicze elementy dotyczące sposobu obliczania śladu środowiskowego surowców krytycznych.

Zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych opierają się na zasadniczych elementach przedstawionych w niniejszym załączniku, z uwzględnieniem wiarygodnych pod względem naukowym metod oceny i odpowiednich norm międzynarodowych w dziedzinie oceny cyklu życia.

Obliczanie śladu środowiskowego surowca krytycznego opiera się na zestawieniu podstawowych materiałów, energii, metod produkcji i materiałów pomocniczych użytych w obiektach zaangażowanych w produkcję surowca krytycznego.

Ustalając zasady obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych, Komisja ma na celu zapewnienie spójności z zasadami obliczania śladu środowiskowego produktu, w którym wykorzystuje się odpowiednie surowce krytyczne.

3. Zadeklarowana jednostka

Zadeklarowaną jednostką jest 1 kg odpowiedniego rodzaju surowca krytycznego.

W zasadach obliczania śladu środowiskowego określonych surowców krytycznych można określić wyższą lub niższą zadeklarowaną jednostkę, wyrażoną w kg, w celu uwzględnienia – w stosownych przypadkach – charakteru lub wykorzystania odpowiedniego surowca krytycznego.

Wszystkie ilościowe dane dotyczące wejść i wyjść zgromadzone przez wytwórcę w celu ilościowego określenia śladu węglowego oblicza się w odniesieniu do tej zadeklarowanej jednostki.

4. Granice systemu

Wydobycie, zagęszczenie i rafinacja to trzy etapy cyklu życia, które należy uwzględnić w granicach systemu pierwotnych surowców krytycznych wraz z następującymi procesami (jeżeli dotyczą konkretnego surowca):

- a) procesy na wyższych szczeblach łańcucha dostaw, takie jak wydobycie rudy do produkcji surowca, produkcja i dostawa (transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji;
- b) transport rudy, koncentratów i surowców w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;
- c) składowanie rudy, koncentratów i surowców;
- d) kruszenie i oczyszczanie rudy;
- e) produkcja koncentratu surowca;
- f) wydobycie metali (metodami chemicznymi, fizycznymi lub biologicznymi);
- g) wytapianie;
- h) konwertowanie metali;

- i) oczyszczanie żużlu;
- j) rafinacja metali;
- k) elektroliza metali;
- l) odlewanie lub pakowanie metali;
- m) przetwarzanie zużytych materiałów i żużlu;
- n) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym do celów uzdatniania wód procesowych, bezpośredniego chłodzenia, wody i powierzchniowych wód odpływowych), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

W granicach systemu wtórnych surowców krytycznych (określających etap cyklu życia recyklingu) należy uwzględnić następujące procesy (jeżeli dotyczą konkretnego surowca uzyskanego z recyklingu):

- a) procesy na wyższych szczeblach łańcucha dostaw, takie jak wytworzenie surowca wsadowego (złom i koncentraty miedzi pierwotnej), produkcja i dostawa (transport) substancji chemicznych, procesy pomocnicze, produkcja i dostawa (transport) paliw, produkcja i dostawa energii elektrycznej oraz transport materiałów w pojazdach nienależących do danej organizacji;
- b) transport koncentratów i złomu w pojazdach należących do danej organizacji lub przez nią eksploatowanych;
- c) składowanie złomu, koncentratów i surowców;
- d) wstępne przetwarzanie materiałów wtórnych;
- e) wytopianie;
- f) konwertowanie metali;
- g) rafinacja metali;
- h) elektroliza metali;
- i) odlewanie lub pakowanie metali;
- j) przetwarzanie zużytych materiałów;
- k) wszystkie powiązane procesy pomocnicze, takie jak oczyszczanie ścieków (na miejscu, w tym do celów uzdatniania wód procesowych, bezpośredniego chłodzenia, wody i powierzchniowych wód odpływowych), systemy redukcji emisji gazów (w tym pierwotnych i wtórnych gazów odlotowych), kotły (w tym wstępne oczyszczanie wody zasilającej) oraz logistyka wewnętrzna.

Z obliczeń dotyczących śladu środowiskowego należy wyłączyć etap użytkowania lub etap wycofania z użytku, ponieważ odpowiedzialny podmiot gospodarczy nie ma na ten etap bezpośredniego wpływu. Można wyłączyć inne procesy, jeżeli ich wkład w ślad środowiskowy konkretnego surowca krytycznego jest nieznaczny.

5. Kategorie wpływu

W zasadach dokonywania obliczeń należy określić kategorię wpływu, która musi być uwzględniona w obliczeniu śladu środowiskowego. Wybór powinien opierać się na analizie aspektów o kluczowym oddziaływaniu na środowisko przeprowadzonej

zgodnie z naukowo uzasadnionymi metodami opracowanymi na poziomie międzynarodowym oraz z uwzględnieniem:

- a) względnego znaczenia różnych wpływów, w tym ich względnego znaczenia w kontekście uwzględnienia wpływu na klimat i środowisko Unii;
- b) potrzeb przedsiębiorstw niższego szczebla, które chcą informować o śladzie środowiskowym stosowanych przez siebie surowców krytycznych.

6. Korzystanie ze zbiorów danych poszczególnych przedsiębiorstw i wtórnych zbiorów danych

W zasadach dokonywania obliczeń należy określić korzystanie ze zbiorów danych poszczególnych przedsiębiorstw lub wtórnych zbiorów danych w odniesieniu do wszystkich istotnych procesów i materiałów.

Korzystanie z danych poszczególnych przedsiębiorstw jest wymagane przynajmniej w przypadku procesów, na które odpowiedzialny podmiot ma bezpośredni wpływ i które mają największy udział w odpowiednich kategoriach wpływu.

Dane dotyczące działalności poszczególnych przedsiębiorstw muszą być wykorzystywane w połączeniu z odpowiednimi wtórnymi zbiorami danych zgodnymi ze śladem środowiskowym. W zasadach dokonywania obliczeń należy określić, czy dozwolone jest pobieranie próbek, zgodnie z kryteriami przewidzianymi w naukowo uzasadnionych metodach opracowanych na poziomie międzynarodowym.

Zmiana w zestawieniu podstawowych materiałów lub koszyku energetycznym wykorzystywanych do produkcji danego rodzaju surowców krytycznych wymaga ponownego obliczenia śladu środowiskowego.

Zasady dokonywania obliczeń, które mają zostać opracowane w drodze aktu delegowanego, obejmują szczegółowe modelowanie następujących etapów cyklu życia:

- a) etap wydobywania, zagęszczenia i rafinacji surowców podstawowych;
- b) etap pozyskiwania i przetwarzania surowców wtórnych.

7. Metody oceny skutków

Ślad środowiskowy oblicza się przy użyciu naukowo uzasadnionych metod oceny skutków, w których uwzględnia się zmiany na poziomie międzynarodowym w odniesieniu do odpowiednich kategorii wpływu związanych ze zmianą klimatu, wodą, powietrzem, glebą, zasobami, użytkowaniem gruntów i toksycznością.

Wyniki przedstawia się jako wyniki charakteryzowane (bez normalizacji i ważenia).

8. Klasy efektywności pod względem śladu środowiskowego

W zależności od rozkładu wartości deklaracji dotyczących śladu środowiskowego surowców wprowadzonych do obrotu na rynku wewnętrznym zostanie określona znacząca liczba klas efektywności – przy czym kategoria A jest najwyższą klasą z najmniejszym wpływem na cykl życia – aby umożliwić rozróżnienie między produktami obecnymi na rynku. Określenie progu dla każdej klasy efektywności, jak również jej rozpiętości, będzie oparte na rozkładzie efektywności odpowiednich surowców krytycznych wprowadzonych do obrotu w ciągu poprzednich 3 lat, oczekiwanym postępie technologicznym oraz innych czynnikach technicznych, które należy określić.

Co 3 lata Komisja dokonuje przeglądu liczby klas efektywności i progów je oddzielających, tak aby odzwierciedlały one cały czas rzeczywistość rynkową i jej przewidywane zmiany.

9. Ocena zgodności

W zasadach obliczania i weryfikacji należy określić odpowiednią procedurę oceny zgodności spośród modułów przewidzianych w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE, z uwzględnieniem dostosowań niezbędnych ze względu na dane materiały.

Określając stosowaną procedurę oceny zgodności, Komisja bierze pod uwagę następujące kryteria:

- a) stosowność danego modułu do rodzaju materiału oraz jego proporcjonalność do realizowanego interesu publicznego;
- b) dostępność kompetentnych i niezależnych stron trzecich mogących wykonywać potencjalne zadania związane z oceną zgodności dokonywaną przez stronę trzecią;
- c) w sytuacjach, w których obowiązkowy jest udział osoby trzeciej – potrzebę zapewnienia producentowi możliwości wyboru między modułami zapewnienia jakości i modułami certyfikacji produktu określonymi w załączniku II do decyzji nr 768/2008/WE.

ZAŁĄCZNIK VI

Odpowiednie produkty, o których mowa w art. 26 ust. 1

Poniższa tabela zawiera wykaz towarów sklasyfikowanych w Nomenklaturze scalonej określonej w załączniku I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.